Ion Gavrilă Ogoranu

Anamaria Ciur

IUDA

roman

Editura Marist

Ion Gavrilă Ogoranu

Anamaria Ciur

IUDA

roman

Editura Marist Baia Mare, 2008

Editor: Editura Marist
Coperta: Lucian Macavei

Imaginea de pe copertă:
Giotto – II bacio di Giuda (Sărutul lui Iuda)
- frescă în Capela dell'Arena din Padova

-

Baia Mare str. M.Sadoveanu nr. 13, jud. Maramureş tel. 0262-219421, 0362-800812, 0723-570248 E-mail: office@marist.ro www.marist.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României OGORANU, ION GAVRILĂ

Iuda / Ion Gavrilă Ogoranu, Anamaria Ciur. – Baia Mare : Marist, 2008
ISBN 978-973-8935-66-2 I. Ciur, Anamaria
821.135.1-31

Introducere

Lucrarea de faţă a fost scrisă la munte în postul Paştelor anului 1954, în două caiete, care au fost date spre păstrare profesorului Remus Budac. Printr-un concurs nefericit de întâmplări, manuscrisul împreună cu alte caiete deţinute de profesor, au căzut în mâinile Securităţii. După 1990 am încercat să recuperez acest manuscris. In câteva rânduri S.R.I a răspuns că nu există. Mai târziu, pe când studiam dosarele grupului Carpatin Făgărăşan, într-un dosar am găsit că Securitatea nu numai că n-a distrus manuscrisul, dar l-a şi fotografiat pagină cu pagină.

Pe cât mi-a fost de mare bucuria regăsirii, a fost însă şi dezamăgirea. Filele fotografiate erau şterse parcă de apă, şi se vedea foarte neclar. In al doilea rând nu erau aşezate în ordinea în care au fost scrise, ci erau numai pagini disparate. Am căutat într-o iarnă cu lupa să refac ordinea microfilmelor în mod logic, ca să reiasă firul acţiunii după cum am scris-o atunci.

Cu această ocazie am observat că din lucrare lipseau episoadele de început şi de la sfârşit. Astfel primele episoade şi ultimele au fost rescrise din amintire, din ceea ce mi-a mai rămas în memorie.

In acele timpuri când ne aflam la munte, obişnuiam ca meditaţie să-L urmăm pe Isus pas cu pas în cei trei ani şi jumătate care i-a petrecut în lucrarea Sa mesianică pe pământ. Nu aveam la îndemână decât ceea ce spuneau cele patru Evanghelii, dar pătrundeam cu gândul şi cu inima mai departe decât versetele biblice destul de laconice.

Când Isus a spus că „păsările cerului au cuiburile lor”, iar vulpile, „vizuina lor”, dar Fiul Omului n-avea unde-şi pleca capul, înţelegeam atât de bine această realitate, pentru că o trăiam obligaţi înşişi noi. Am învăţat să-L înţelegem şi să-L iubim pe Isus, şi pe această latură a existenţei omeneşti, şi nu numai pe El, dar şi pe ceilalţi ucenici, care au lăsat totul şi şi-au sacrificat viaţa pentru cel mai sfânt ideal, reprezentat prin Isus.

Am căutat să-i înţelegem ca oameni cu slăbiciunile lor, cu îndoielile lor, dar şi cu hotărârea lor de a-L urma pe Isus fără condiţii.

Cuvintele lui Toma „să mergem şi noi să murim alături de El”, reprezintă poate cel mai deplin crez al lor.

Dacă nu mai credeau într-o împărăţie lumească aici pe pământ, cum au sperat ani de zile, rămânea datoria de onoare, de a împărtăşi din dragoste soarta lor cu a Lui.

Neavând cunoştinţe geografice despre Palestina acelor vremuri, fără să vrem, am romanizat într-un fel acele întâmplări, ca şi când s-ar fi petrecut pe teritoriul nostru, în împrejurări asemănătoare cu cele pe care le trăiam noi.

Fără să vrem i-am naţionalizat într-un fel şi pe apostoli. Parcă acţiunea s-ar fi petrecut în preajma noastră, la noi în ţară, şi parcă în timpul nostru.

Ii puteam asemui pe apostoli cu oameni luaţi din satele şi oraşele ţării noastre. Nici chiar Iuda n-a făcut excepţie. N-am pornit la descrierea lui cu vinovăţia relatată în Evanghelii, cât am căutat să-l înţelegem în lumina a ceea ce se petrecea la acea vreme în tara noastră.

N-am scris cu gândul să mai adăugăm vreo lovitură omului despre care Isus a spus că „era mai bine să nu se fi născut”, cât am căutat să

înţelegem pe vânzătorii de fraţi şi de idealuri, care ne-au salutat cu intenţii ucigaşe, pe noi cei de-atunci.

Am urmărit să pătrundem în tenebrele unor astfel de suflete, ale unor oameni, care pentru arginţi, favoruri şi ambiţii deşarte, erau în stare să îşi vândă fratele, consăteanul de lângă ei.

Nu pe Iuda din Cheriot am vrut să-l detest, ci pe acela posibil de lângă noi.

Unii dintre semenii noştri poartă în sufletul lor înclinaţia spre vânzare de frate şi de ideal, chiar dacă nu au ocazia să o înfăptuiască, ei seamănă cu unii câini, ce poartă virusul turbării în ei, fară să se îmbolnăvească.

Scopul nostru a fost ca aceşti oameni să ia aminte!

Ion Gavrilă Ogoranu

Viaţa bunicului meu a luat un curs neaşteptat. în timpul toamnei anului 2005 a început să se simtă rău. Au urmat analize şi consultaţii, timp în care am dactilografiat lucrarea de faţă, mai puţin ultimele capitole. La începutul iernii anului 2006 cu durere am aflat vestea: cancer în stadiu avansat. După câteva luni, timp în care medicii au făcut tot ce au ştiut ca să-l ajute, s-a stins din viată.

Pe patul spitalului, cu o săptămână înainte de plecarea sa în veşnicie, m-a strâns la piept cum nu mă mai strânsese până atunci şi plângând mi-a spus: „Draga tatii, ţie-ţi rămâne sarcina să termini „Iuda". Dumnezeu să te ajute!"

Retrăiesc şi acum acele momente cu atâta durere şi mă gândesc deseori plângând, ce mare binecuvântare a fost viaţa bunicului pentru noi, cei din familie. Am căutat nu doar să mă achit de osarcină ci să-mi îndeplinesc promisiunea cât am putut eu mai bine.

Anamaria Ciur

Zacheu

Tu, Doamne, când l-ai chemat pe Zacheu din dud, eram şi eu acolo lângă trunchi, căci eu îl ajutasem să se urce în el. O fracţiune de secundă m-ai ţintit cu privirea pătrunzătoare, dar nu te-ai oprit asupra mea, ci ţi-ai ridicat ochii în desişul ramurilor să-l găseşti pe Zacheu, şi pe măsură ce îl căutai, faţa îţi devenea tot mai senină, şi când l-ai chemat, zâmbeai:

- ”Zachee, dă-te jos degrabă, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta!”

L-ai chemat Doamne, atât de prietenos, de parcă îi erai un amic vechi de când lumea, deşi îl vedeai la faţă pentru întâiaşi dată. Şi Zacheu se grăbi să coboare, îmbrăţişând trunchiul dudului.

Dar cum am ajuns noi la dudul de pe drumul din marginea orăşelului Ierihon?

Incă dis de dimineaţă eram în vama de răsărit a Ierihonului. Era cel mai important punct de vamă din regiune. Aici se întâlneau la intrarea în cetate trei drumuri de ţară, care se uneau într-unul, şi se intra în cetate pe o singură uliţă. Şi acum în preajma Paştelor, era o mare circulaţie de oameni pe jos, căruţe şi călăreţi singuratici sau în grup, care trebuiau vămuiţi.

Eram de data aceasta mai mulţi vămaşi, şi ca întotdeauna venea în persoană şi mai marele nostru Zacheu, cel ce licitase vama de la stăpânirea romană, de câţiva ani buni. Şi nu o licitase în pierdere căci câştigase destul cât să fie vestit ca unul dintre cei mai bogaţi localnici. Locuitorii oraşului nu-i acordau însă vreo atenţie deosebită, ba dimpotrivă în ascuns îl dispreţuiau şi chiar îl învinuiau.

De câteva ori a apărut pe poarta casei lui inscripţia: Bani ai, cinste n-ai! Dar Zacheu nu se sinchisea prea mult de asemenea inscripţii, ştiind bine că erau făcute din invidie. Avea şi o scuză de-a fi vameş, pe care o spunea adeseori:

- Ce era să fac în viaţă, dacă m-a făcut mama mic şi butucănos, şchiop de un picior încă din copilărie. Şi la urma urmei cu ce-i mai cinstită meseria de cămătar? Eu vămuiesc cinstit şi gata! Dacă n-aş fi eu, ar fi altul! Cu ce-ar fi lumea mai câştigată?

Drumul era prevăzut aici cu o bară de lemn, pe care patru haidamaci o ţineau închisă până ce trecătorii plăteau vama pentru

marfa ce o tranzitau. Zacheu ar fi putut cere de la stăpânire soldaţi romani, cu mai multă autoritate, dar pe o parte şi-ar fi ridicat în cap pe iudei, pe de altă parte i-ar fi plătit de două ori, odată sutaşului, şi în al doilea rând şi pe fiecare soldat în parte. Cu haidamaci plătiţi de el era mai uşor. Le plătea cât s-a tocmit şi gata.

De multe ori, şi mai ales acum de Paşte, era o zarvă mare cu gălăgie multă, până ce trecătorii primeau să plătească ceea ce li se cerea. Tocmai ne ciorovăiam cu o şatră de nomazi, care refuzau plata, sub motiv că o mai plătiseră odată, şi care coborâseră la căsuţa vămii, cu neveste şi copii, iar Zacheu căuta în catastife să găsească dacă spun adevărul.

Atunci sosi de pe drum un haidamac cu o veste neaşteptată:

- Vine profetul, Isus din Nazaret!

- Sunt mulţi, dar n-au nimic de vămuit. Lasă-i să treacă! porunci Zacheu.

Am ieşit cu toţii din căsuţa vămii, privind în sus pe drum, unde o mulţime de oameni, cam o sută, se îndepărtau discutând între ei.

- Care-I Isus? întrebă nerăbdător Zacheu.

Intrebare zadarnică, căci de aici de jos, în mulţime nu puteai deosebi feţele oamenilor.

In toată Iudeea se vorbea despre Proorocul care colinda satele şi oraşele. Toţi căutau să-l vadă şi să-l audă, chiar şi cei ce-1 vorbeau de rău. La noi la vamă era un motiv în plus să vorbim despre Prooroc. Cu vreo cinci ani în urmă a sosit aici un vameş nou, tânăr, cu ochii mari, deschişi, tăcut, bun cunoscător al legii iudaice, se părea că era fiu de levit. El nu se amesteca în certuri de nici un fel. Se vedea însă bine că nu era mulţumit cu meseria de vameş, deşi îşi făcuse o stare materială destul de bunicică.

Odată a fost plecat în Galileea, şi a stat câteva săptămâni, pe când s-a întors era total schimbat. Meseria şi-o făcea, Zacheu era şi aşa mulţumit de el, dar în vorbele lui aducea câte o zicală sfântă care te punea pe gânduri: „Nu cei sănătoşi au trebuinţă de doctor ci cei bolnavi!”, „Pomul bun nu poate face roade rele!”, ”...nu vă strângeţi comori pe pământ!”.

Vorbea adesea de o împărăţie a Lui Dumnezeu, în care ar fi răsplătiţi cei ce plâng, cei blânzi, cei cu inima curată, cei iubitori de pace. Venise şi cu o rugăciune nouă în care Iehova nu mai era socotit

un Dumnezeu al pedepsei, ci un tată al tuturor, plin de dragoste, iertător a toate, şi care ne iartă păcatele după cum şi noi iertăm celor ce ne-au greşit. Vorbea tot mai mult cu Zacheu în timpul liber, şi oarecum, acesta îşi schimbase felul de-a fi. Nu se mai enerva din te miri ce, nu mai striga la vămuiţii nemulţumiţi, îl vedeam tot mai des stând pe gânduri, clătinând din cap, şi zicând aşa ca pentru sine: „Măi, să fie!”

Intr-o dimineaţă Matei ne anunţă că el pleacă în Galileea. Vroia să fie mai aproape de tânărul învăţător de acolo, şi care, după părerea lui e Mesia, aşteptatul de veacuri a lui Israel.

Vestea căzu ca o lovitură de măciucă peste liniştea lui Zacheu. încercă să-l convingă să rămână, dar toate argumentele fură zadarnice.

- Zacheu, nu pot sluji la doi domni: Lui Dumnezeu şi lui Mamona.

- Dar ai aici o stare bună, ce faci cu ea?

- La ce mi-ar folosi de-aş dobândi lumea toată şi mi-aş pierde sufletul? Şi astfel a plecat la drum, zâmbind fericit. De atunci Zacheu rămânea tot mai des dus pe gânduri, spunând mereu şi el la rândul lui:”Măi, să fie!”

Am aflat după un timp de la un confrate, că Matei a mai rămas totuşi vameş o vreme în Galileea, dar trecând odată Isus prin faţa vămii, i-a spus:

- „Vino după Mine!” şi Matei, fiul lui Alfeu, s-a sculat şi dus a fost, iar odată cu el au mers cu Isus o mulţime de vameşi.

La această veste Zacheu a observat zâmbind:

- Nu-i chiar aşa de păcătoasă tagma asta a noastră, de vreme ce Proorocul ne ia în seamă şi pe noi.

Zacheu, continua să privească mulţimea ce se îndepărta, când deodată mă prinse de mână şi-mi zise poruncitor:

- Hai cu mine! şi fară să mai explice ce şi cum, o luă pe o cărare pe marginea drumului, care curând făcea o cotitură, iar noi o luarăm pe scurtătură de-a dreptul şi ieşirăm din nou lângă drum înaintea mulţimii. Acolo era un dud bătrân cu ramuri groase, rupte de vânt, dar cu o mulţime de crengi tinere, cu frunzele numai cât bănuţul.

- Ajută-mă să mă urc! îmi spuse. Mă aplecai, el călcă pe spatele meu, se aieptă şi se strecură, între crengile care abia-1 ţineau.

- De-aici pot să-l văd şi eu!

Şi mulţimea se apropia. Nu era un grup omogen cum părea la prima vedere. In frunte păşeau doi tineri, unul chiar copilandru, ambii cu plete lungi, cam rebele, cu ochii încruntaţi, părea că se certaseră cu cineva, şi acum repetau o scenă de confruntare ce o avuseseră. După cum voi afla mai târziu, unul era Iacob, iar cel tânăr Ioan, era fratele său, porecliţi în grupul Lui Isus, drept „Fiii tunetului”.

In spatele lor înainta pe drum o bătrânică destul de ageră, cu chip încruntat, şi care parcă repeta mereu cu voce tare, un lucru la care ţinea mult.

In spatele ei la vreo zece paşi înainta un grup de vreo cinci-şase bărbaţi în toată firea, care discutau ceva foarte aprins. In mijlocul lor era unul cu braţe puternice şi piept dezvelit, care le spunea ceva foarte categoric tovarăşilor din grup. L-am şi auzit zicând foarte intrigat:

- Nu! Asta nu se poate! Nu trebuie să lăsăm!

Urma apoi grupul mare ce-1 înconjurau pe Isus pe toate părţile, căci desigur, Cel ce păşea la mijloc, îmbrăcat într-o cămaşă albă, largă, cu cingătoare, era Isus. Era cu un cap mai înalt decât toţi ceilalţi. Purta barbă scurtă, privirea îi era îndreptată înainte, şi părea absent la vânzoleala celor din jur, care se căzneau să păşească cât mai aproape de El, şi privindu-1 mereu.

Când ajunse în dreptul dudului, Isus se opri, ca şi când şi-ar fi adus aminte de ceva, îşi întoarse privirea spre noi, de jos în sus, şi-l chemă aşa cum am mai spus.

- Zachee, coboară degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân!

Am observat cum Zacheu coborând tremura din tot corpul. Mulţimea îi făcea loc, de ajunse lângă Isus. O clipă, l-am văzut căznindu-se să meargă repede, şchiopătând, apoi mulţimea îl acoperi de nu l-am mai văzut.

Abia acum mi-am amintit să-l caut cu ochii în mulţime pe Matei. L-am zărit mergând alături de un altul, vorbind liniştit cu acesta. M-am mirat că nu se uita în jos să revadă locurile unde a vămuit câţiva ani, m-a chiar supărat că nici el nu mi-a acordat vreo atenţie, şi doar ne-aveam destul de bine în vremea aceea. Cei din spatele mulţimii erau oameni de toată mâna, de la cei cu haine îngrijite, la cei îmbrăcaţi în zdrenţe, dar toţi căznindu-se să nu rămână în urmă.Intre cei bine

îmbrăcaţi am văzut şi trei în haine de farisei, păşind semeţ, parcă voind ca lumea să nu-i socotească ca pe ceilalţi din mulţime. Desigur erau iscoadele care-1 urmau pe Isus pentru a aduna vorbe şi fapte compromiţătoare, cine ştie, pentru vreun proces, care desigur îl vedeau la orizont.

Mai era cineva care venea la urmă, singur. Era îngrijit îmbrăcat, se vedea că ştie să poarte haine alese, avea barbă obişnuită, bine aranjată, cu părul creţ, scurt, negru. Ceea ce îţi sărea în ochi era faţa chinuită ce-o arăta. Parcă ceva îl rodea şi nu-i lăsa odihnă. Se oprea, gesticula cu braţele, îşi încleşta pumnii parcă să lovească, apoi îi lăsa în jos neputincioşi, părea că vorbeşte singur. De câteva ori s-a întors înapoi, dar s-a oprit după câţiva paşi, certându-se cu sine însuşi, pentru a se întoarce ca un osândit în urma celorlalţi.

Rămăsesem singur sub dud şi mă vedeam fără rost acolo. Am plecat şi eu după ceilalţi, observând mereu pe acest chinuit al sorţii, care păşea cel din urmă, mirându-mă şi întrebându-mă ce e cu el. Mergând astfel, am trecut de livezile de palmieri şi balsam şi am intrat în Ierihon. Am ajuns în faţa casei lui Zacheu, unde se opriseră cei ce-L însoţeau pe Isus.

Intrând în curte am văzut că lumea se liniştise, se aşezau care pe unde putea. Zacheu alerga de ici colo, neştiind pe ce să pună mâna mai repede. Nevasta lui rămase ca o stană de piatră cu mâinile încrucişate când văzu în curtea lor o aşa mare mulţime sosită pe neaşteptate.

Zacheu veni cu un lighean de aramă, să-i spele picioarele lui Isus, neştiind dacă trebuie să facă acest lucru şi ucenicilor, dar aceştia refuzară cinstea. în sfârşit, Zacheu îşi veni în fire, scoţând din cămară un sac de făină, pe care o turnă într-o covată mare. Săriră în ajutor toţi cei pricepuţi, amestecară făina cu apă şi sare şi făcură un aluat mare.

Işi veni în fire şi nevasta lui Zacheu, care încă tot nu pricepea bine ce se întâmplă. Ea porni un foc de paie în cuptorul de pâine, până se încinse bine, probă cu o jeruitoare şperla de pe vatra cuptorului şi când săriră scântei în urma jeruitoarei, dădu jarul la o parte. Din covata mare, cei pricepuţi formară la repezeală coci potrivite, pe care le băgară cu o lopată de lemn în cuptor. Curtea se umplu de miros de pâine, şi cu aceeaşi lopată, cocile fură scoase coapte, introducându-se

altele în loc în cuptor.

De prin cotloane, Zacheu veni cu şirag de peşte afumat, şi oale cu brânză. Puse pe un taler de lemn o cocă şi un peşte şi le duse la învăţător. Isus le binecuvântă, se făcu linişte, apoi toţi începură să mănânce cele puse dinainte. Către sfârşit, abia ducându-1 în braţe, Zacheu veni cu un burduf cu vin şi cu câteva ulcele de lut.

Mă uitam la cei ce pe drum erau atât de aprigi la ceartă, acum se potoliseră, uitând totul, aşezaţi pe pietrele curţii.

L-am urmărit şi pe chinuitul, care venise mai la urmă, îşi luă două coci, şi bău câteva ulcele de vin una după alta, apoi se retrase în coltul cel mai întunecos.

La poartă se adunaseră vecinii şi unii din secta fariseilor, şi desigur comentau:

- Nu-i acesta Mesia Cel Aşteptat! Iată a intrat să găzduiască la un om păcătos. Hristosul aşteptat n-ar face una ca aceasta.

Zacheu însă, nu mai ştia de bucurie, a stătut în faţa Domnului şi i-a zis:

- „Iată Doamne, jumătate din avuţia mea o dau săracilor, şi dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, îi întorc împătrit.”

Isus era înduioşat de sinceritatea lui Zacheu:

- „Astăzi a intrat mântuirea în casa aceasta, căci şi el este fiul lui Avraam!”

Venea seara, era o vreme frumoasă. După ce mâncară, oaspeţii lui Zacheu se aşezară grupuri-grupuri şi tăineau între ei. Cele câteva femei ce-1 unnau pe Isus, împreună cu câteva vecine, pregăteau în aceeaşi covată mare, un alt aluat pentru dimineaţă, ca oaspeţii să aibă pâine de drum. O fată bătea într-un bol un aluat cu apă, şi îl turnă în faină. O alta turna apă sărată peste tot, şi o femeie cu braţe puternice începu să frământe. Se opri după un timp, parcă obosită, când din grupul apostolilor se ridică cel mai voinic dintre ei, o dădu uşurel deoparte pe femeie zicând:

- Acasă totdeauna eu frământam pâinea! şi cu braţe puternice începu al doilea frământat. Mirosul acrişor de aluat nou se lăsă peste toată curtea.

L-am căutat între grupuri pe Matei, care spre bucuria mea, m-a primit fericit. Era de o linişte deplină.

- Mă aflu unde trebuia să fiu! Viaţa mi-e legată de învăţător, orice s-ar întâmpla în viitor eu voi fi acolo unde va fi şi El, la rău şi la bine!

- Ce rău ar putea să i se întâmple? am zis eu, cu puterea ce o are

- Şi eu gândesc la fel, dar învăţătorul nu şi-a folosit niciodată puterea împotriva cuiva, nici chiar împotriva celor mai mari duşmani. Ba ne-a spus şi nişte lucruri de necrezut, că la Ierusalim îl aşteaptă chinuri din partea mai-marilor noştri. Ba că e vorba de moarte sau ameninţare cu moartea. Unul dintre noi, Simon Petru, cel ce frământă pâinea, a îndrăznit să-l îndemne să nu ne ducem la Ierusalim, dacă acolo e în pericol. învăţătorul însă l-a mustrat tare aspru, nici nu pot spune cum i-a zis, şi noi n-am mai cutezat să-l mai întrebăm. învăţătorul ne-a lăsat singuri. N-am zis nici unul nimic, până ce Toma, zis Geamănul, cel dârz, ce-şi aşează acum căpătâiul, a zis ca pentru toţi:

- „Să mergem şi noi cu El, şi să murim alături de El!” .Da, ne vom duce gata la orice-a fi, căci El are cuvintele vieţii de veci!

- Dar, îndrăzni eu, ce era cu bărbaţii, care parcă se certau între ei pe drum?

- Copilării de oameni mari, râse Matei. Toţi de aici şi mulţi alţii, sunt convinşi că la Ierusalim, de Paşte, Isus va fi ales Rege ca David, şi dragă Doamne, pe lângă un rege vor fi mulţi dregători. Iar mama fiilor lui Zebedei, ştii cum sunt mamele, ar fi vrut pentru fiii ei, cea mai mare cinste în regat. Iacob şi Ioan de capul lor, nu s-ar fi dus niciodată să ceară acest lucru, dar din respect pentru mama lor s-au dus cu ea la Isus. De aici a ieşit zarva, căci învăţătorul le-a răspuns adresându-se mai mult celor doi:

- „Nu ştiţi ce cereţi! Puteţi voi să beţi paharul pe care am să-l beau Eu, şi să fiţi botezaţi cu botezul cu care am să fiu botezat eu?”

- „Putem!” au răspuns ei.

- „Este adevărat că veţi bea paharul meu, şi veţi fi botezaţi cu botezul cu care am să fiu botezat eu, dar cinstea de-a şedea la dreapta şi la stânga Mea, nu atârnă de Mine s-o dau, ci este păstrată pentru aceia pentru care a fost pregătită de Tatăl Meu!”.

Desigur că ceilalţi ucenici s-au mâniat pe cei doi fraţi, dar Domnul i-a chemat şi le-a zis:

- „Ştiţi că domnitorii neamurilor domnesc peste ele, şi mai marii le poruncesc cu stăpânire. între voi să nu fie aşa. Ci oricare va vrea să fie mai mare, să fie slujitorul vostru! Că nici Fiul Omului n-a venit să i se slujească, ci ca El să slujească, şi să-şi de-a viaţa ca răscumpărare

pentru mulţi!”.

Se făcuse linişte, aţipiseră toţi. Zacheu m-a rugat să fac noaptea de planton, ca oaspeţii să se poată odihni. Pe învăţător l-am zărit un timp ca o pată albă la capătul cerdacului casei. Toţi erau liniştiţi şi dormeau. Numai în colţul unde se aciuise apostolul cel neliniştit, un om se mai frământa. Acum ştiam cum îl cheamă, Iuda din Cheriot.

Cheriotul Iudeei

Cheriotul se afla în Iudeea. Unii, între care localnicii îl socoteau târg, dar străinii îl ţineau drept sătuc.

Aproape tot satul se afla pe o poliţă mare de teren oarecum neted, cu case îngrămădite una în alta, nelăsând o palmă de pământ nefolosit. în jurul satului erau râpe cu iarbă rară şi copăcei închirciţi, mai ales răsuri, care acum în preajma Paşte lui dădeau primele semne de primăvară. Tot satul părea un cuib de piatră, ca o cetate naturală, şi localnicii chiar aşa o numeau. Cheriotul nu era aşezat nici pe firul vreunei ape, nici pe cel al vreunui drum important. în el suia un drum săpat în piatră, destul de larg pentru locul acela, şi altul ieşea din cetate, amândouă sfârşindu-se în drumul de ţară, mai larg şi mai îngrijit.

Rostul acestui drumeag era de a scurta drumul mare, ce ducea în tară. De obicei era folosit destul de mult de cei cu tărhat mai puţin şi mai uşori de picior. Şi mai era ceva, acum de Paşte, pentru pelerini era o problemă mare găsirea unui adăpost peste noapte. Cheriotul fiind un sătuc izolat, mulţi credeau a găsi mai uşor un loc de mas.

Era spre seară şi pe drumeag urcau pelerini puţini cu paşi rari. Iată aproape de intrarea în cetate venea o familie. Un bărbat mai în vârstă înainta ţinând de funie un asin pietros cu tărhatul cumpănit pe o şa de lemn lustruit, şi alături cu paşi uşori venea un copil înăltuţ, cam de 12-14 ani, în cămaşă albă lungă, cu brâu, iar în urma lui o femeie tânără, care mai degrabă părea sora copilului, decât mama lui.La capătul uliţei satului aşteptau câţiva copii, dintre care unuia nu-i mai tăcea gura:

- Plăcinte calde!!! Servim adăpost peste noapte pe loc uscat şi liniştit! Apă proaspătă! Paie la asin! Linişte peste somn! şi care fără să-i de-a cineva învoirea, se repezi şi luându-i bărbatului funia din mână, porni înainte repetând mereu cele de mai sus.

Bărbatul, parcă voi să spună ceva, dar se lăsă păgubaş, mergând în urma băiatului, care grăbea pasul. N-au mers mult şi intrară într-o curte pardosită cu pietre, dar aici era o aşa aglomeraţie de oameni aşezaţi pe jos încât abia putură înainta printre ei, cu teama de a nu călca pe cineva, dar printre care copilul călăuză se strecura cu măgarul cu multă dibăcie. Din curte trecură în grădină, aici tot aglomeraţie, dar nu chiar aşa de mare, şi se opriră tocmai în fundul grădinii pe un povârniş cu pietriş mărunt. Copilul călăuză îi lăsă pe cei trei şi plecă zicând:

- Vă aduc paie pentru asin!

Cei trei se uitară unul la altul. Nu erau prea afectaţi de cum arăta adăpostul mult lăudat pe drum. Mai păţiră şi altădată astfel de întâmplări, va trece şi noaptea aceasta cumva. Bărbatul se apucă să de-a jos tărhatul de pe asin, apoi şaua cu curelele şi-l legă pe măgar de un stâlp cam şubred.

Şi în grădina vecinului era lume poposită, dar nu ca aici. Copilul se întoarse repede cu o mănuşă de paie cu multe crenguţe printre ele, şi le aşeză înaintea asinului Ghedeon, iar printr-o mişcare sprintenă, se înţepeni în faţa copilului oaspete. Erau la fel de înalţi. Copilul gazdă era măsliniu la chip, cu ochi pătrunzători, adânci, negri, cu păr cârlionţat, şi fără să aştepte, făcu oferta:

- Iţi dau două coci pentru banii de la brâu !

- Nu-i dau!

- Iţi dau două coci şi jumătate!

- Iţi dau trei coci, cocile fac mai mult!...

Dar copilul în alb nu se lăsa cumpărat.

- Iţi dau doi bănuţi negăuriţi pentru ei, şi o cocă pe deasupra, dar copilul în alb făcea semn că nu se învoieşte.

- Ce vrei să-ţi cumperi pe ei? îl întrebă.

- Nu-mi cumpăr nimic, îi dau în visteria Templului!

Copilul negustor se căznea să găsească o nouă manevră, când de pe treptele casei se auzi un strigăt mânios:

- Judi, vin aici! Ce faci atâta în grădină? la care Judi făcu stânga-mprejur, fără să-şi ia rămas bun de la clienţi.

- Vin mami, acum vin!

Bărbatul tăcut trase cu chinga şeii pietrişul pentru a netezi locul de dormit, întinse pe el un pled gros din păr de cămilă, şi înţepeni şaua cu toate ale ei în partea de j os a popasului. Se îndreptă spre Ierusalim, se închină şi îşi zise abia şoptit rugăciunea. Se închină din nou şi aşezându-se în partea cea mai cu pantă, zise tinerei şi copilului:

- Culcaţi-vă şi voi, că mâine ne aşteaptă drum lung!

- Copilul se aşeză în genunchi împreunând mâinile, cu faţa şi privirea undeva departe, şi rămase nemişcat într-o rugăciune mută, părând o statuie. Acest moment îl aştepta mama lui. Până nu demult copilul se ruga odată cu dânsa. îi cuprindea mânuţele şi i le ţinea strâns, mama şoptea rugăciunea, şi copilul repeta. De-o vreme-ncoace de când se mărise, începu să se roage singur. Şi rugăciunea aceasta o neliniştea pe mamă, căci nu mai era rugăciunea unui copil. Parcă nici nu mai era acolo ci într-o altă lume. Nu mai auzea nimic din jurul lui. Parcă nu mai era copilul ei. Şi nu numai la rugăciune copilul deveni altfel decât alţi copii, ci în tot comportamentul lui.

Vechea ameninţare a bătrânului Simeon, din Templul de la Ierusalim, spusă când l-a înfăţişat pe copil Domnului, îi bătea în minte ca un clopot. „Copilul acesta va fi un semn care va stârni împotrivire. Sufletul tău va fi străpuns de sabie!”

Cât timp a fost mic, luată de necazurile vieţii, care n-au fost puţine îşi uitase proorocia, dar comportarea lui Isus din ultimul timp o puse pe ganduri.

Intr-o zi a venit o bătrânică din vecini să-l caute pe Iosif, căci i se stricase masa, dar Iosif nu era acasă. Copilul îşi luă uneltele şi zise:

— Mă duc eu, mamă! Şi s-a întors cu doi bănuţi în formă de inel, dăruiţi pentru repararea mesei.

- Mamă, pot să ţin pentru mine aceşti bănuţi?

Maria rămase uimită. Copilul nu ceruse niciodată bani pentru el.

- Ce vrei să cumperi cu ei?

- Vreau să-i pun în Templul din Ierusalim de Paşte. De Paştele acesta vreau să merg şi eu cu voi în Ierusalim.

Şi-acum Maria îl privea pe copil rugându-se, înfricoşată şi îngrozită, repetând în gândul ei: Oare cum se va împlini proorocia, Doamne, cu un copil atât de crud?

Isus isprăvindu-şi ruga, deveni din nou copil. Adună de pe jos ultimele fire de paie şi i le dădu lui Ghedeon să le mănânce, îi cuprinse

botul şi-i sărută ochii, cum făcea totdeauna, apoi se aşeză lângă tatăl său. Aceste copilării avură darul să o liniştească pe mamă.

Mai rămase o vreme tăcută, privind în noapte, apoi se aşeză lângă copil, cuprinzându-1 cu braţul, parcă spre a-1 apăra de toate relele din lume. Ghedeon îşi făcu cruce cu copita în nisip, apoi se aşeză şi el cu capul ridicat, veghindu-i. Era atât de obişnuit cu ei, doar fuseseră împreună atâtea drumuri, încât în mintea lui se socotea şi el făcând parte din familie.

***

Dis de dimineaţă pelerinii se sculară şi se pregăteau de plecare, adunându-şi tărhatul de pe jos, înghesuindu-1 şi legându-1 cât mai strâns, ca să ocupe loc mai puţin. Acum ridicaţi în picioare şi foindu-se păreau şi mai numeroşi. Prin mulţime se strecură
Judi, copilul de aseară, din nou cu o mână de paie. Părea că mai avea un rost venirea lui. Intr-adevăr îşi mai încercă odată norocul de a pune mâna pe bănuţii inel ai lui Isus.

- Uite, îţi dau patru bani! şi-i arătă în palmă.

- Nu-i dau! fu răspunsul categoric al lui Isus.

- Iti dau cinci, nimeni nu ti-ar da mai mult!

- Ştiu, răspunse Isus, dar eu îi vreau pe aceştia!

De ce voia Judi să pună mâna pe aceşti bani? Erau prima monedă apărută în lume, şi anume în Libia, şi erau foarte rari, erau găuriţi, diferiţi de alte monede, şi aveau deci o valoare numismatică, iar Judi ştia asta. De punea mâna pe ei i-ar fi vândut el scump la vreo zărăfie în Ierusalim.

La plecare Iuda le spuse:

- Pregătiţi 30 de bănuţi pentru sălaş, apă şi paie, să nu pierdem vremea prea mult!

Bărbatul încruntă fruntea că i se păru mult pentru un popas ca-n drum, dar nu zise nimic.

După ce-şi făcură din nou bagajul, îl scoaseră cu greu pe Ghedeon spre poartă, şi apucară drumul ce ieşea din Cheriot.

In Templu

In preajma Paştelui, drumurile ce duceau la Ierusalim păreau privite de pe munte sau de pe ziduri, şiraguri de mărgele mişcătoare de oameni, bărbaţi, femei şi copii, asini si juninci de vacă de toate culorile.

Pentru evreii evlavioşi de atunci, datoria de a te afla la locurile sfinte cu ocazia acestor sărbători, era o poruncă de la care nu puteai să te abaţi. Evreii cuvioşi erau şi mândri pentru că singuri ei se închinau Unicului Dumnezeu, Creator al cerului şi al pământului.

După ce pe Ghedeon îl lăsară legat pe o uliţă lăturalnică de un copac, într-un grup mai mare, Maria cu Iosif şi Isus, reuşiră să intre în curtea exterioară a Templului. Maria îl ţinea strâns de mână.

Era o mare înghesuială aici, căci erau nu numai oameni, ci şi turme de miei de curând înţărcaţi, fiecare turmă vopsită altfel pentru a se deosebi de celelalte turme, cârduri de viţei care zbierau după verdeaţă, şi păstorii vitelor ce strigau la vite să rămână strânse.

Pelerinii se tocmeau cu voce tare cu proprietarii oilor, viţeilor şi porumbeilor, încât nu se mai înţelegea om cu om. La locuri mai adăpostite, zarafii îşi etalau mesele cu monedele. Erau şi destui negustori ambulanţi ce vindeau funii de legat animalele, dar şi alte obiecte care nu şi-ar fi avut locul aici. Şi apoi o murdărie ce se facea pe jos şi un miros, ca într-un grajd neaerisit.

Legea cerea ca fiecare pelerin să-şi ducă animalul de jertfa cu mâna lui în acest loc, de unde urma să fie preluat de leviţi – oamenii preoţilor, şi să le ducă la jertfire. Cu secole în urmă erau toţi plugari, fiecare îşi ducea animalul chiar de acasă, de funie. Acum când evreii erau risipiţi în toate ţările Orientului, şi chiar ale Occidentului, lucrul nu mai era posibil. Nu puteai veni de la Roma cu o viţică de funie. Astfel s-a ajuns ca pelerinii să vină cu banii necesari şi să-şi cumpere animalul de jertfa la faţa locului.

E adevărat că acest obor de vite putea fi aşezat dincolo de zidurile Templului, dar atunci vama ce se încasa pe animale nu mai era a Templului, ci a statului roman. Aşa se făcu de s-a îngăduit intrarea animalelor în curtea exterioară a Templului. Şi bineînţeles că au apărut adevărate mafii de afaceri. Negustori pricepuţi cumpărau

animale ieftine mai de departe şi le aduceau cât mai în fată, căutând un vad comercial cât mai bun obtinut
printr-o mită mai mare sau mai mică, dată slujbaşilor Templului.

Prin acest târg trecea şi Maria cu Isus de mână. Era hotărâtă să nu-1 lase nici un moment singur, temându-se de o mare primejdie. Pe măsură ce înaintau cu greu, Maria simţi că mânuţele copilului se încleştează, Isus îşi strângea pumnii. II privi sub şuviţele de păr şi se înfricoşă, copilul se uita înjur cu ochii plini de mânie.

Parcă ar fi vrut să sară asupra a tot ce vedea. II întrebă ce are, dar Isus nu răspunse nimic, şi mama se înspăimântă. Copilul ei nu mai avea ochi de copil. îl ţinea şi mai strâns şi se căzni să iasă spre Templu, din iadul prin care trecea. Cu cât înainta, Isus devenea iarăşi copil. Cu ochii mari se uita la coloanele de piatră, se minuna, dar nu zicea nimic. Ajunseră în Pridvorul lui Solomon.

* **

La fiecare sărbătoare, mai ales de cea a Paştelui, un ceremonial important se petrecea în Templul din Ierusalim, care se ridica la înălţimea unui spectacol, aşteptat şi admirat de mulţi. Era momentul darului către Templu. Se punea mare preţ pe averea Templului, încât unii farisei susţineau că un jurământ făcut pe Templu n-avea nici o valoare dacă nu se lămurea clar că era vorba de tezaurul Templului.

Spectacolul se petrecea în felul următor. Un grup de gomişti şi toboşari bătând în talgere de aramă atenţionau mulţimea, făcând un ocol în jurul unui amfiteatru. în mijloc era pusă pe un piedestal o cutie mare de aramă strălucitoare, străjuită de doi zdrahoni îmbrăcaţi şi ei în haine strălucitoare. De toate părţile se strângea lumea să vadă ce se petrecea.

Când spectatorii erau la locul lor, un crainic odată cu un sunet de goarnă anunţa mărimea care va începe spectacolul, şi care de obicei era Arhiereul din acel an. Acesta îmbrăcat în haine sacerdotale arunca în cutia de aramă sunătoare, suma anunţată. Se porneau urale de toate părţile, şi donatorul părăsea scena în pas la fel de impunător. Urmau apoi alte măriri sacerdotale sau aristocratice, prezentate în acelaşi fel. Se producea deseori un tumult în mulţime a celor ce vroiau

să fie mai în frunte. Uneori sub boltă răsunau certuri în regulă între cei ce se socoteau mai de neam, mai bogaţi şi mai cu influenţă.

Apoi spectacolul se potolea şi lumea obişnuită trecea prin faţa cutiei, şi-şi dăruia obolul. Maria şi Isus îşi găsiră un loc bun din care puteau vedea şi auzi totul. De câteva ori Maria simţi pumnii lui Isus încleştându-se când trecea câte o mărime mai importantă, apoi potoliţi intrară în lungul şir al anonimilor. Isus îşi avea în mână cei doi bănuţi libieni, şi când ajunse la cutie îi aruncă. Clinchetul de argint răsună de două ori. Isus îşi frecă mâinile aşa cum fac copiii când fac o treabă bună, apoi se alipi de Maria fericit. Maria îl privi: Doamne, dar tot copil îi! şi se bucură.

Se apropia seara si avea să înceapă în curtea exterioară a Templului, ceremonialul jertfirii Paştelor Domnului. Maria cu Isus de mănă se strecurară prin mulţime către locul de întâlnire a celor din Nazaret. Isus îl zări pe Iosif, şi spuse:

- îi văd, sunt mai în faţă, în dreapta! Ajunseră curând la grupul de prieteni şi vecini. Aceştia erau strânşi în jurul mieilor, care după lege trebuiau sa nu aibă mai mult de un an, şi să fie sănătoşi, fară vreun cusur. Era o privelişte înduioşătoare, aşa drăguţi şi liniştiţi aşteptau mieii, fară să ştie că vor fi înjunghiaţi în curând.

Femeile aveau pregătite în coşuri azimi si tot felul de verdeţuri amare, după cum a cerut Cel Preaînalt prin Moise, ca mielul să fie mâncat fript, împreună cu azimi şi ierburi amare. Din miel nu trebuia să rămână nimic până a doua zi dimineaţa, şi chiar de ar fi rămas, totul trebuia ars. Aşa că era obiceiul ca fiecare om să ia un miel de fiecare casă, dacă erau prea puţini în familie pentru un miel, trebuia jertfit împreună cu vecinul cel mai de aproape, după numărul sufletelor, trebuia făcută socoteala cât putea mânca fiecare din mielul acela.

Maria se uita în tăcere la Isus. Nu ştia ce va face fiul său, acum că se apropia momentul sacrificării. Copiii ceilalţi se jucau şi mângâiau mieii cumpăraţi de familiile lor. Isus însă se desprinse din mâna ei şi se alipi de Iosif.

- Tată, de ce trebuie înjunghiaţi, sunt atât de nevinovaţi?

- Sângele lor Isus, ne aminteşte de legământul făcut de Dumnezeu cu noi, de mult, pe vremea cât ne-a scos din ţara Egiptului, din robie. Mieluşelul acesta va muri pentru a ne acoperi păcatele noastre!

Isus, rămase tăcut, privind la blăniţa moale şi albă.

Mulţimea începu să cânte Hallelul, preoţii înaintau în şiruri îmbrăcaţi în haine sacerdotale, spre rampa unde era altarul de aur. Ajunşi aici se aliniară pe două rânduri. Toţi cei din primul rând au primit câte un lighean de aur, iar cei din al doilea rând câte un lighean de argint.

Toată mulţimea cânta:

- „Lăudaţi pe Domnul! Robii Domnului lăudaţi, lăudaţi Numele Domnului! Fie Numele Domnului binecuvântat de acum şi până în veac!

De la răsăritul soarelui şi până la apusul lui, fie Numele Domnului lăudat!

Domnul este înălţat mai presus de toate neamurile, slava Lui este mai presus de ceruri.

Cine este ca Domnul Dumnezeul nostru care locuieşte atât de sus?

El îşi pleacă privirile să vadă ce se face în ceruri şi pe pământ....”

Preoţii au început să înjunghie animalele în timp ce mulţimea intona Hallelul. La rândul lor, când preotul aduse jertfa, Isus privea în linişte cum ligheanul în care se adunase sângele mieluşelului lor, trecea din mână în mână până la capătul rândului, iar ultimul preot îndeplini ritualul de stropire a altarului cu sânge. Iosif luă carnea mielului şi împreună se îndepărtară spre a pregăti cina pascală.

După cină, copii cunoscuţi din Galileea şi alţii necunoscuţi îl chemară la joacă pe Isus. După o chibzuinţă, Maria îl lăsă din mână, cerându-i să revină la gazda unde îi aştepta Ghedeon.

Nu se mai gândea la nici un rău, dar la ora de întâlnire, Isus n-a mai venit. Un copil îi spuse Măriei că l-a văzut cu veri de-ai Lui prin oraş, spre poarta de ieşire, iar Iosif cu Maria se îndreptară într-acolo, socotind că desigur va fi cu rudeniile lor. Se grăbiră să-i ajungă depăşind alţi pelerini, şi de-abia după o poştă îşi ajunseră rudeniile, pentru a constata că Isus nu era cu ei.

Vechea, permanenta sabie îi străpunse inima, şi cu Iosif şi Ghedeon se întoarseră din nou la Ierusalim. Dar pe cine să întrebe de el, decât doar pe copiii Ierusalimului.

- Copii, n-aţi văzut pe un copil aşa-şi-aşa? Iar copiii ridicau din umeri. Abia a treia zi un copil i-a povestit Mariei:

- Ba da! Eu mă jucam în Templu unde am deschis o uşă, şi am

văzut un copil îmbrăcat în alb ce şedea de vorbă cu bătrânii. Nu l-am văzut bine că eu am fugit.

Maria şi Iosif alergară la Templu. Maria deschidea uşă după uşă, ar fi deschis-o şi pe cea a Sfintei Sfintelor fără teamă că Dumnezeu o va pedepsi. In sfârşit găsiră uşa. In sală era linişte, îl văzură pe copil stând drept între preoţi şi cărturari aşteptând un răspuns.

Bătrâni şi mai puţin bătrâni desfăşurau sulurile Legii şi căutau ceva.

- Aşa-i scris cum ai spus Tu, copile! recunoscură pe rând

- Isus îşi zări părinţii şi luându-şi rămas bun de la bătrâni, se îndreptă înspre ei.

- „Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aceasta? Iată de trei zile te căutăm îngrijoraţi peste tot?”. Răspunsul o descumpăni pe Maria.

- „Oare nu ştiaţi că în Casa Tatălui Meu se cuvenea să fiu?”

Nu-1 mai întrebă nimic, porniră spre casă toţi trei tăcuţi şi Maria era convinsă că alături nu mai are un copil, ci un bărbat în puterea cuvântului a cărui soartă nu mai era în puterile ei de a o conduce.

***

Şi Iuda a plecat odată cu locatarii curţii lor la Ierusalim. Nu mai avea rost să rămână acasă căci în nopţile următoare rar pelerini se mai abăteau prin Cheriot. Luă cu sine şi banii încasaţi de la pelerinii oaspeţi din ultimele zile, îi aşeză într-o traistă adâncă şi deasupra puse ultimele plăcinte ale mamei, pe care le oferea de vânzare celor pe care îi întâlnea pe drum, care nu trebuiau să bănuiască ce are el în fundul traistei. Ajunse repede căci era bun de picior şi fierbea de nerăbdare să ajungă la tatăl său. Aici era în mediul lui. Nu-1 supăra mirosul atâtor animale îngrămădite, nici noroiul de pe jos.

Nu era un simplu martor al afacerilor tatălui său, ci se amesteca în discuţii, aranja monetarul făcut pe masa acestuia, când tatăl său se ducea undeva îl înlocuia. începuse chiar să se facă util, se strecura prin mulţime şi asista la tocmeala dintre client şi negustorul de vite, şi când cei doi băteau palma îl lua de mânecă pe cumpărător zicându-i:

- Veniţi cu mine şi schimbaţi banii cu cel mai mic preţ, şi îl ducea la masa tatălui său. în ultimul an pe o lădiţă improviză o masă de schimb, luă o sumă de la tatăl său şi începu să-şi strige muşteriii, dar nu-i plăcu să stea pe loc. Lui îi plăcea să umble, s-asculte, să vadă şi-

apoi să judece. Tatăl său îi făcea voile, văzându-1 dezgheţat, uneori mai iute la minte decât el.

Aşa trecea vremea fiecărei sărbători. De obicei tatăl câştiga destul de bine, dar spor la casă nu aveau, că de multe ori abia aveau cu ce trăi. Tatăl său se întovărăşea în afaceri cu prieteni de-ai săi şi pierdea într-o zi cât câştigase într-un an. începeau apoi certuri aprige acasă cu nevasta care-1 batjocorea în fel şi chip că-i prost şi neghiob, apoi luau totul de la capăt.

Speranţa lui era alta: să-l de-a la şcoală pe Iuda, să-şi deschidă mintea, să apuce un post bun în administraţia Templului, să-l însoare cu o fată de neam şi să-l vadă de toţi lăudat şi pizmuit.

Se limitase anume la un singur copil zicând adesea: „Smochinul care odrăsleşte mult, nu face poame”.

Pentru asta se zbătea să-i găsească din timp proptele bune, să-l ajute pe copil până va apuca un post bun. După aceea spunea tot el: dacă ai ajuns la Ierusalim nimeni nu te mai întreabă pe ce cale ai ajuns. Din dorinţa de a-i găsi copilului protectori de vază, după sărbători bătea la uşa tuturor rudeniilor sale şi ale nevestei, care aveau o poziţie bună pentru a-1 prezenta pe copil.

Unii refuzau să-i primească, alţii îl făceau să aştepte cu zilele, alţii îl primeau şi-i promiteau vreo minciună, dar tatăl nu se descuraja. Obişnuia să-i spună lui Iuda deseori: Când nu-i calul, şi măgaru-i bun. Mulţumeşte-te şi cu puţin, copile!

Cu cât treceau anii, copilul se simţea tot mai stingherit de obiceiul tatălui său. îl durea de cum erau tratati de neamurile cu vază ale părinţilor, de indiferenţa, răceala şi chiar dispreţul cu care erau primiţi.

Faţă de tatăl său avea când milă, când ură, că nu era şi el mare şi tare ca aceste rudenii scumpe.

Incă de mic însă îl cuprinse o ură contra celor suspuşi, promiţându-şi că se va ridica singur şi va răzbuna odată şi odată, umilinţele de acum.

Prima treaptă

A fost o zi mare când reuşi să pună piciorul într-una dintre tainicele cămăruţe unde se orânduia bunul mers al Templului. Şi ce-1 făcea să fie mândru de el, era că ajunse în acest post numai prin puterile lui.

Bătrânul trezorier al Templului nu mai vedea bine şi se întâmpla să confunde monedele, astfel se hotărî să-şi ia un ajutor. Iuda găsi prilejul să-şi încerce norocul. Se simţea în stare să îndeplinească asemenea misiune.

Umblase pe la mulţi profesori, se rătăcise o vreme şi pe la şcoala lui Gamaliel, dar nu făcu mulţi purici. Nu-1 atrăgeau noţiunile abstracte, comentarii de versete din Tora şi alte din acestea. Ii plăceau noţiunile precise, tangibile. Ii plăcea văzând la alţii ordinea în lucruri, şi mai ales contabilitatea, pe care o socotea suprema ştiinţă. II admira cum lucra de repede pe un bătrânel răpciugos, fără familie, care le cam bea, dar încolo era bun la suflet.

- Ce te zgâieşti aşa la mine băiete?

- Cum vă descurcaţi cu tăblitele acelea!

- Asta se cheamă contabilitate, pentru cine vrea să ştie.

- Ce mult aş vrea să o învăţ şi eu!

- Nimic mai simplu, aduci moşului o duşcă de cârmei, şi până o beau, te-am învăţat. Dar să vii îmbrăcat cu o haină cu două buzunare mari.

Băiatul veni la întâlnire după cum se înţelese cu bătrânelul. Acesta luă dintr-o cutie un pumn de monede diferite şi i le dădu lui Iuda:

- Să zicem că asta-i ce-ai câştigat tu astăzi, bagă-i în buzunarul din dreapta, doar cu mâna dreaptă se primeşte de la alţii. Iuda îi introduse în buzunar.

- Nu aşa copile! Aşa face orbul de la colţ. Tu ia o tăbliţă şi un stilet şi scrie povestea fiecărui bănuţ, unul sub altul. Un bănuţ de la tata, doi bănuţi de la mama, trei bănuţi câştigaţi de tine. Scrie cu grijă una sub alta, până când nu mai primeşti nimic.

- Dar tu şi cheltuieşti, nu? Cumperi halviţă de trei bănuţi, ia trei bănuţi din buzunarul drept şi-i dai, dar nu aşa. Bagă bănuţii în buzunarul stâng, dar stai! Ia o a doua tăbliţă cernită şi scrie.

Cumpărat halviţă de trei bănuţi, de patru bănuţi o tăbliţă. Scrii tot unul sub altul. Deci ai două tăbliţe.

- Am înţeles, răspunse tânărul!

- N-ai înţeles nimic, răspunse bătrânul. Tăbliţele-s de ceară, pot fi zgâriate şi controlorii şi fiscul nu le iau în seamă. Ca să fie totul bine făcut, ia un sul de papirus şi treci cu cerneală în dreapta, ce-i scris pe tăbliţa din dreapta, şi pe stânga ce-i scris pe tăbliţa din stânga. Şi cu ce-i scris aici poţi merge la orice judecătorie.

Data viitoare dacă vrei, te învăţ cum se lucrează cu mai multe buzunare, numai să vii cu o oală de vin ca cel de azi. Aşa a învăţat Iuda contabilitatea, cu vremea ştiind mai multe decât bătrânul, şi fiindu-i în viată de folos.

Intr-o tainiţă a Templului locuia un personaj ciudat, mai mult bătrân decât tânăr, foarte vorbăreţ, umbla mai tot timpul prin toate curţile, la fel pe străzile şi pieţele din Ierusalim. Oficial era cel care cerceta cântarele dacă sunt bune, dacă nu se folosesc zarafii de monede calpe, dacă rămân peste ora închiderii... Nu se interesa ce haine îmbracă, umbla pe străzi şi intra în vorbă cu bărbaţi, femei şi copii, vorbind de toate. Câteodată vorbea chiar de rău stăpânirea evreiască şi romană, aşteptând răspunsul locuitorilor din Ierusalim. Era prieten cu toată lumea, după cum lumea îl ţinea drept prieten al ei. Nu se certa niciodată şi nu se mânia niciodată. In spate i se zicea „Mâţa blândă”, şi lumea pe cât putea îl ocolea. De la o vreme lui Iuda i se păru curios că acest ins, care parcă nu-1 luase în seamă până atunci, se apropie de el discutând de una şi de alta. După un timp, într-o sâmbătă, ca din întâmplare, insul îl opri:

- Iuda, fa-mi un serviciu. Du-te, te rog, la Sinagoga de lângă tumul Hananeel, ascultă ce predică rabinul de acolo, ce zice şi ce nu zice, şi-apoi vino şi fă un raport cu ce-a fost.

Iuda s-a dus şi i-a făcut un raport, iar insul a fost tare mulţumit. Apoi au urmat alte rapoarte, după care îi spuse într-o zi:

- E bine să ştii, dar numai pentru tine, că eu fac parte din serviciul „Ochii şi Urechile Sinedriului”. De-acum eşti sub ocrotirea mea, şi după cum vezi eu am mare putere.

Mai trecu o vreme şi Iuda a fost chemat de el şi dus înafara Ierusalimului. Ieşiră pe una din porţile de Răsărit mergând aşa, cam

fară un ţel anume. După un stadiu, lângă drumul ce trecea pe lângă Muntele Măslinilor, un om se odihnea sub un măslin, cam la o sută de paşi de drum, cu capul pe o şa. Tovarăşul de drum al lui Iuda îşi spuse părerea:

- Hai să mergem să vedem ce vrea omul acesta! Iuda tresări, când de sub înfăţişarea unui om îmbrăcat ca un muncitor, cu un prânz sărac dinainte, apăru înfăţişarea unui om cu căutătură de ostaş, care îl cântărea din priviri. Ostaşul nu-şi spuse numele, nici nu se ridică. Tovarăşul lui Iuda după un salut scurt i-1 arătă pe Iuda:

- El va fi cel pe care-1 vei întâlni din partea noastră. Priviţi-vă bine să vă recunoaşteţi!

Astfel intră Iuda într-o afacere primejdioasă, cam fără voia lui. Pe deoparte îi era frică, pe de alta era curios să cunoască mai mult. Misiunea lui era să ducă undeva pe lângă Marea Moartă nişte desagi cu făină de orz, saci în care el nu trebuia să ştie dacă se mai afla şi altceva.

Pe drum conta mic neguţător de făină, plătea vama corect, şi-şi vedea de drum. Undeva în drum era oprit după o parolă. Preda desagii şi în loc i se dădeau alţi desagi cu sare.

Odată după un astfel de drum, cei doi tineri ce l-au oprit i-au cenit să-i urmeze. După multe ocolişuri coborâră la ţărmul Mării Moarte, unde într-un ocol de stânci era o mică plajă.

De faţă erau mai mulţi bărbaţi în puterea vârstei, dintre ei bărbatul întâlnit lângă Muntele Măslinilor începu să vorbească:

- Mă întrebaţi de unde credinţa că trebuie să ne pregătim ca ostaşi într-o armată?

Mă cheamă Iuda, de loc din Galileea, şi de mic m-am jurat să-mi scap neamul de sub stăpânirea romană. Sunt un om liber, cetăţean roman. Am învăţat mânuirea armelor, dar am înţeles şi nevoia de înţelepciune, de dibăcie, de cunoaştere a duşmanului, de unde îi vine puterea şi slăbiciunea. Am călătorit în tot imperiul, am fost şi la Roma, şi-am privit, am întrebat, şi-am învăţat chiar tară să întreb. Iată aici pe nisip o bâtă, aceasta e marea de la mijlocul pământului. în jurul ei se află toată împărăţia romană. Aici de margine e Hispania, apoi Galia, apoi Roma, apoi Iliria şi Tracia, aici Grecia, aici Asia, aici suntem noi evreii, apoi Egiptul, Cartagina.

Cum stăpâneşte Roma? Cu noi, cei pe care ne stăpâneşte! Adună

de aici ostaşi britanici, de aici gali, de aici traci, îi îmbracă strălucitor, îi instruieşte în tabere, îi adună în legiuni, apoi îi trimite pe gali în Palestina, pe-ai noştri în Galia, pe traci în Africa, pe africani în Tracia, şi astfel ne stăpâneşte cu forţa, cu frica, cu prostia noastră.

Priviţi încă o dată harta! în spatele fiecărei provincii romane se află popoare libere, câtă frunză şi iarbă, pe care râvneşte Roma să le cucerească. în spatele helveţilor se află germanii, dincolo de Tracia se află tracii liberi, apoi sciţii, armenii, părţii, perşii, etiopienii. Dacă toţi aceştia s-ar ridica deodată, în câteva zile n-ar mai fi imperiul roman.

Lucrul acesta vreau să-l pornesc eu. Am legătură cu germanii şi cu dacii, cu armenii şi cu perşii. Până în ceasul aşteptat noi nu trebuie să rămânem cu mâinile în sân. în zona aceasta sălbatecă, în secret, putem să alcătuim o armată puternică, aşa ca Ghedeon.
Nu cum a făcut Teudas mai deunăzi, când şi-a format armata în ochii romanilor.

- Şi zeloţii? întrebă unul.

- Tactica lor nu e bună. Ucizi un ostaş roman sau doi. Ei ucid de câteva ori mai mulţi evrei şi Sinedriul plăteşte o amendă usturătoare. In locul unui legionar ucis, alţi zece se grăbesc să se înscrie în armată. Şi-apoi pe cine ucidem? Ostaşii aceştia care trăiesc printre noi, de cele mai multe ori ne sunt prieteni. Iubesc neamul nostru. Sunt şi şutaşi care ne iubesc. Zeloţii ne ucid prietenii, şi ni-i fac duşmani pe ceilalţi, şi Roma trimite trupe întreite. De ce să nu-i facem pe romani să creadă că suntem cuminţi, ca să trimită trupe puţine. Acestea am vrut să vi le spun!

Şi de nu învingem? Vom face şi noi ca şi strămoşii noştri, vom muri în luptă, şi vom fi binecuvântaţi de urmaşi din neam în neam!

Lui Iuda din Cheriot i se păru demonstraţia lui Iuda Galileanul foarte adevărată, era posibilă căderea imperiului roman, dar el nu se gândea la imperii şi neamurile lumii, ci se gândea la el.

Dacă acest Iuda va învinge, cu siguranţă el va fi răsplătit. Şi de nu va învinge, el care nu era amestecat în luptă, hotărât că nu se va cere să moară alături de el.

Consideră că trebuie să aibă mai multă precauţie şi să se retragă din afacere la timp. Până acum pe drumul către Marea Moartă nu se aventurau ostaşi romani, căci nu îi interesa un astfel de dram. Puterea o exercita în această zonă administraţia evreiască, iar în ţinuturile

Mării Moarte, legea o făceau animalele sălbatice şi pustietatea.

Iuda a făcut drumul acesta în câteva rânduri, fie singur, fie cu un tovarăş pe care l-a recomandat Sinedriul. încărca pe un asin doi saci cu făină, iar în făină ascundea punga cu bani.

Iuda Galileanul ar fi dorit mai mulţi bani, şi chiar s-a pronunţat „Cu atâţia bani nu pot alcătui o armată!” şi astfel era pus în situaţia de a avea mai mulţi oameni, decât armamentul necesar fiecăruia.

Lui Iuda din Cheriot nu i se părea periculos acest drum, deoarece era practic ocolit de armata romană. Pentru asta era totuşi atent la tot ce se întâmpla în faţa şi-n spatele său pe drum.

La un moment dat, încremeni de spaimă. Nu departe în urmă, apărură strălucitoarele coifuri ale cavaleriei romane. N-a avut altă scăpare decât să se retragă în tufişurile din marginea drumului, crescute pe un teren stâncos. O aripă romană de cavalerie a trecut în trap pe drum, fără a-1 observa, urmărind parcă un scop precis. Şi într-adevăr aşa era. După cum avea să afle mai târziu, grupul roman mergea la un obiectiv precis. Serviciul secret al Armatei Romane, prin spionii săi, a aflat de conspiraţia pregătită de Iuda Galileanul, l-a lăsat aparent în pace, dar a introdus între oamenii lui spioni bine pregătiţi, care au raportat cu precizie locul unde se ascundea Iuda, câţi oameni avea, ce armament aveau, precum şi alte obiceiuri ale grupului. Când a socotit că a venit timpul potrivit a distrus gruparea rebelă. Când Iuda a realizat acest lucru era prea târziu, fiind înconjurat din trei părţi, singurul loc liber rămânând Marea Moartă.

A dat ordin oamenilor săi să se arunce asupra atacatorilor într-o singură direcţie, să-şi facă loc printre ei, şi dacă e cu putinţă să scape. El cu principalii căpitani ai săi a hotărât să rămână pe poziţie şi să lupte până la ultimul om. Pentru romani, situaţia era foarte favorabilă, a fost o joacă în a-i ucide, şi nu au luat decât câţiva prizonieri.

Tot după cum a aflat Iuda din Cheriot mai târziu, au căzut şi câteva capete din sprijinitorii grupării rebelilor.

Iuda însă, a procedat aşa cum procedează în astfel de cazuri animalele sălbatice, rămânând nemişcat pe loc, camuflându-se astfel cât mai bine. Mai greu i-a fost cu asinul, pe care l-a aşezat şi i-a legat picioarele, pentru ca să nu mai mişte, iar noaptea îi rupea iarbă din jur şi îl adăpa. După vreo săptămână, când nu s-a mai temut că cineva controlează regiunea, a scos pungile cu bani din sacii cu faină, şi şi-a reţinut pentru el o parte, restul îngropându-i într-un loc sigur, unde

spera să se mai întoarcă. Apoi mergând mai mult noaptea, a ajuns la drumul ce lega Egiptul de Arabia şi s-a îndreptat pe drumurile sterpe ale Arabiei, asociindu-se unei caravane. S-a îndepărtat cât mai mult de Ierusalim, trăind în Arabia sub un alt nume. I-ar fi fost mult mai uşor dacă apela la comunitatea evreiască locală din Arabia, dar asta ar fi însemnat să se de-a de gol, pentru că ar fi trebuit să se prezinte, iar aceştia prin oamenii lor ar fi cerut informaţii asupra persoanei sale, iar Iuda nu şi-a asumat acest risc.

Aici s-a apucat de negustorie, de mărfuri cu greutate mică, dar cu valoare mare, aşa cum erau parfumurile venite din India şi China pe drumul mătăsii.

După un timp, a îndrăznit să se întoarcă înapoi, ocolind pe departe Ierusalimul, şi mergând pe la nord de Galileea ajunse în oraşele Tirului şi Sidonului.

Ajungând din nou lângă Marea Moartă, şi-a recuperat şi restul banilor dosiţi, şi a continuat câţiva ani în acest sistem. S-a întors apoi la Ierusalim în ascuns, şi a aflat că lucrurile se potoliseră, romanii au făcut câteva arestări de persoane pe care nu i-a mai văzut nimeni.

Şi într-o bună zi a apărut între vechii lui tovarăşi din slujba Templului. Aici îşi reîntâlni şi tatăl, care ca de obicei se afla în criză de bani, căci pierduse la zărăfie.

Intrarea

Incă în aceeaşi zi, Iuda se amestecă în marele număr de ucenici ce-1 urmau pe Isus, căci erau mulţi cei ce mergeau după El. începu chiar să ajute la lucrările ce le cerea Isus. Mai ales căuta să se apropie de cei pe care îi socotea stâlpi, şi pe care îi chemase anume Isus. De altfel chiar şi aceştia, Petru, Andrei şi ceilalţi îşi arătau importanţa lor în comunitate prin siguranţa cu care se prezentau în toate, voind ca ceilalţi să ştie că ei sunt mai de-ai casei. Aceştia îl primiseră cu bunăvoinţă. Ajunse în curând să fie socotit unul din cei mai săritori ucenici din preajma Domnului.

Nu trecuseră zile multe şi Isus a ieşit la munte să se roage, şi toată noaptea a petrecut-o în rugăciune. Era rugăciunea făcută pentru cei

ce-i vor fi de-acum înainte cei mai apropiaţi, părtaşi ai bucuriilor, a patimilor şi a morţii.

De-abia se îngânau primele semne ale astrului zilei aprinzând vălul subţire al câtorva nori de deasupra mării. Luceafărul dimineţii mai încerca să-i mai ţină pasul aruncând suliţe verzi spre apele albastre. De undeva un altul din adânc răspundea cu săgeţi luminoase frânte necontenit de valurile apei neliniştite de o boare răcoroasă.

Pe munte începea să se despartă tot mai lămurit argintiul poienilor de albul mat al codrului, aşa cum s-a despărţit apa de uscat în ziua a treia a facerii lumii.

La poalele muntelui, cu ochii aţintiţi spre culmi aştepta în tăcere mulţimea ucenicilor. Ştiau că Domnul e dus sus să se roage încă de cu seară.

Când primele raze ale soarelui poleiră creştetul muntelui, în mulţime izbucni deodată acelaşi glas:

- E Domnul!

- Iată-L pe Domnul!.

De pe sprânceana unei stânci, drept în bătaia soarelui, cu zâmbetul cald şi faţa senină, părea însăşi muntele: un munte de lumină şi bunătate.

S-a vorbit prea puţin de dragostea lui Isus faţă de munte, căci e aşa de împletită viaţa lui de înălţimi. Aici se retrăgea singur să se roage, pe munte a ţinut predica fericirilor, aici îşi va arăta Slava Sa, schimbându-se la faţă, aici voia să-şi petreacă ultimele ceasuri cu ucenicii săi înainte de moarte. Nicăieri n-a găsit loc mai curat să-şi verse picăturile de sânge decât în munte, şi tot aici voia să-şi aleagă pe cei mai dragi dintre prietenii săi.

***

Când s-a făcut ziuă a chemat la sine pe câţi au vrut să vină la El, şi a ales dintre ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli. Aceştia trebuiau să fie cu El.

S-au bucurat mult cei unsprezece de preţuirea ce li s-a făcut din partea învăţătorului, dar cel mai mult s-a bucurat Iuda, căci el se aştepta cel mai puţin la această cinste venită atât de repede. în suflet purta o teamă că Isus nu-1 va preţui, căci recunoştea singur că nu făcuse vreun lucru mare pentru această cinste.

Unii din cei vechi lăsaseră totul: familie, o avere mai mare sau mai mică, o stare socială cât de cât importantă, şi fuseseră lăsaţi la o parte. El nu făcuse nici un sacrificiu.

Oare din ce pricină m-a ales pe mine înaintea altora? Desigur că are nevoie de mine. Nu sunt eu cel mai cizelat dintre toţi? Nu vorbesc eu limba cea mai aleasă? Nu mă port eu după cele mai stricte maniere elegante ale clasei înalte din Ierusalim? Faţă de mine, ceilalţi nu sunt decât nişte pescari necioplіţi la vorbă, la port, şi în obiceiuri. Mai era şi un copilandru, Ioan, ce abia îi mijeau mustăţile şi barba, şi atât de copilăros că se oprea să miroase florile câmpului şi să se joace cu mămăruţele.

Şi în timpul în care cei unsprezece nu ştiau cum să-şi ascundă jena că au fost aleşi, lui Petru îi stătea pe limbă vorba: „Doamne nu sunt vrednic de această cinste”, Iuda păşea sigur că nu i s-a dat nici mai mult nici mai puţin decât ceea ce i se cuvenea.

In timpul în care ceilalţi se simţeau umiliţi, el păşea plin de sine în noua-i demnitate. Ajunse la concluzia că valorează cel mai mult dintre toţi. O vreme s-a temut că i-ar putea-o lua înainte fostul vameş Matei. Şi el avea vorbă şi purtări alese, nu însă ca ale lui, dar Matei era tăcut şi gânditor, şi se aşeza totdeauna mai la urmă. Iuda obişnuia să gândească: „în vasul acoperit nu ştii ce se ascunde!”.

In timpul în care ceilalţi cugetau la marea bunătate a învăţătorului, el era preocupat de valoarea propriei persoane. Dacă nu avea încă îndrăzneala să privească drept în ochii învăţătorului, începu să aibă prea multă pentru a se uita de sus le cei nealeşi şi chiar la cei unsprezece, dar mai mult în sinea sa. Desigur, apostolii aveau o atitudine de respect faţă de Iuda, din cauza purtării lui alese, a ţinutei lui şi a cunoştinţelor sale în ale lumii, fapt care-1 făcea pe Iuda să se simtă mai sigur pe sine.

Ucenicii rămaşi nealeşi priviră diferit noua ierarhie a Lui Isus. Unii se uitau cu aceeaşi dragoste la învăţător cât şi la apostoli, căci nu veniseră la Isus pentru onoruri, alţii căutau să-şi ascundă o uşoară invidie faţă de cei aleşi, încercând să-şi învingă firea omenească cu ajutorul firii duhovniceşti. Câţiva mai mândri chiar au murmurat cu voce tare, şi s-au retras tăcuţi sau clevetind, hotărâţi să nu mai facă un pas după galilean. Erau destui veniţi din curiozitate, din spirit de aventură, din dispreţ faţă de casta fariseilor care se ţineau prea fuduli,

sau din ură faţă de armata de ocupaţie romană .

Au plecat toţi aceia care veniseră din alte motive decât din bună-credinţă şi rămaseră toţi care-au venit cu inima curată sau au reuşit să dobândească o dragoste faţă de învăţător.

Ne punem de la început întrebarea: Oare Isus cunoştea sufletul întunecat al lui Iuda? Ştia că e capabil de vânzare? Nu ştia că a venit ca iscoadă?

Desigur, ca Fiu al lui Dumnezeu, ştia citi în el ca într-o carte. Nu numai în sufletul lui Iuda, dar în sufletul fiecărui om. N-avea trebuinţă să-i dea cineva mărturie căci El cunoştea ce era în om. Ştia dintru început cine sunt cei ce nu cred şi cel ce avea să-L vândă. Atunci, de ce l-a primit alături de Simon, pe care l-a poreclit piatră, lângă cei doi „fii ai tunetului” şi lângă Natanael, „cel fără vicleşug”? E greu a prinde aici taina gândurilor dumnezeieşti.

Şi nu-i singura întrebare. Tot aşa ne întrebăm mereu de ce nu şi-a ales ucenici mai cu carte, mai ascuţiţi la minte, mai cu dibăcie de a se purta în lume şi care să nu-i dea atâta de lucru şi chiar necaz? Numai adâncimea dragostei de Dumnezeu ne poate da răspuns acestei întrebări.

Credem că Isus şi-a luat drept tovarăşi de mântuire a lumii, oameni de rând, cu lipsuri, prejudecăţi şi chiar cu ambiţii deşarte, tocmai pentru a arăta că a venit pentru astfel de oameni, să ne arate că firea cu harul lui Dumnezeu se desăvârşeşte.

In acest fel, apostolii, prin firea lor atât de diferită, reprezintă tocmai firile oamenilor atât de feluriţi. Nu cumva aceasta e icoana omenirii în întregime, de-alungul timpului, şi fiecare dintre noi ne putem încadra cu firea noastră în firea vreunui apostol? Iată-l pe Petru iute de fire şi la mânie, gata de a spune o vorbă şi apoi să judece, gata să se jure de credinţă nestrămutată pentru ca după câteva ceasuri să se lepede, pentru ca îndată să plângă cu amar.

Iată-i pe fiii lui Zebedei dornici de mărire omenească. Şi nu numai pe ei „căci auzind ceilalţi, s-au mâniat pe cei doi”, nu că l-au supărat pe Domnul, ci pentru că cei doi au râvnit să le-o ia înainte.

Iată-1 pe Toma, care umblă trei ani după Isus, şi nu crede că a înviat până ce nu pune degetul în coastă. Filip, după atâtea semne şi minuni cere de la Isus să-L vadă pe Tatăl.

Iată-i pe Petru şi Ioan care nu o cred pe Maria Magdalena care le

aduse vestea învierii, zicându-i că grăieşte basme.

Iată-1 pe Nicodim, cel şovăielnic, neîndurându-se să lase slava oamenilor pentru a lui Dumnezeu. La fel, cel ce vrea să plece mai întâi să-şi vadă de aranjarea averii sau a familiei.

Sunt însăşi firile noastre omeneşti care cu greu se lasă despărţite de apucăturile lor. Ni le-a pus Mântuitorul în faţă ca să luăm aminte!

In acest fel îşi găseşte locul în rândul apostolilor şi sufletul plin de egoism, meschin şi capabil de trădare al lui Iuda, dorinţa lui nemăsurată de a se înălţa călcând pe cei ce i se părea că-i stau în cale, dispreţuind pe cei ce i-a învins, făcând mereu planuri de înlăturare a celor întâlniti. Ca semn de luat aminte a acelor suflete iubitoare de arginţi, pline de meschinărie, seci de dragoste, şi gata de vânzare, stă ştreangul lui Iuda, semn de întoarcere pentru firile aplecate spre rău ale oamenilor, pentru înfierarea vânzării de fraţi în vecii vecilor. Dacă nu l-ar fi întâlnit pe Isus, ar fi fost o personalitate reuşită a vremii lui, lăudat şi apreciat, un om de afaceri ideal, admirat şi invidiat de cei din jurul lui.

Nu cred că s-ar putea spune că firile apostolilor reprezintă proporţional însăşi firile omenirii, dar se poate spune că lumea îşi poate oglindi sufletul în firile apostolilor înainte de primirea Spiritului Sfânt, mai puţin în sufletul lui Petru şi al celorlalţi şi mai mult în cel al lui Iuda.

L-a ales Domnul pe Iuda ca să ne ferim de păcatul lui. Imaginea bălăngănirii ştreangului său, să ne spună mereu: Nebune, opreşte-te! Aruncă-ţi arginţii din pungă şi din suflet până nu e prea târziu, înainte de Vinerea Mare!

***

Era câteva zile mai târziu. Pentru nişte săraci neajutoraţi Domnul dădu poruncă lui Petru să le dea o sumă de bani.

- Cât Doamne?

- Cât avem Simone în pungă?

- Nu ştiu, Doamne, să-i număr!

De când Petru plătise dajdia către Templu pentru Isus şi pentru sine, rămase nenumit şi acceptat de toţi casierul apostolilor, îşi făcuse rost de o pungă mare de piele tăbăcită şi o purta legată bine de

cingătoare. De multe ori se pipăia să vadă dacă era acolo şi dacă şnurul cu care era închisă punga era bine strâns. Introducea în ea ce se aduna de la binevoitori şi scotea cât poruncea Domnul. Un calcul pennanent de cât are în pungă, nu făcuse niciodată.

Petru aşeză haina pe pajişte, deşertă punga pe ea şi cu mâini neîndemânatice, începu să numere averea Fiului lui Dumnezeu. La vremea aceea circulau în Palestina fel de fel de monede: dinari, sicii, dariei, staliri, leptoni. Petru aşeză banii după mărime, după strălucire, număra în cap cu voce tare şi folosindu-se de degete, de mai multe ori, şi tot alt rezultat obţinea. Transpirase şi era ruşinat de nepriceperea lui. Domnul îşi privea ucenicul zâmbind.

- Doamne, eu nu mai ţin punga! Nu mă pot învăţa cu ea. Dă-o altcuiva mai vrednic ca mine! Şi zicând astea, puse punga jos, ca pe un lucru străin.

Isus se uită întrebător la ucenici, oprindu-se cu privirea la Matei, vrând a zice: Matei, ia-o tu, eşti doar de meserie. Apostolul privi rugător spre Isus vrând a zice: Doamne, de abia am scăpat de ea, iar să o iau?

Domnul zâmbi din nou şi pe faţa lui Matei apăru o bucurie nespusă.

- Atunci, cine o ia?

- Eu, răspunse Iuda, şi fară să mai aştepte vreun îndemn, se îndreptă cu paşi siguri spre pungă, apoi cu mâini îndemânatice, dădu în faţa ucenicilor miraţi prima demonstraţie de dexteritate în mânuirea pungii şi-n număratul banilor.

Ceea ce nu făcuse Simon numărând de trei ori, o rezolvă Iuda în doi timpi şi trei mişcări. Ba mai mult, pe o bucată de papirus ce o avea rulată într-un buzunar, notă cu grijă monetarul, trecu suma ce trebuia cheltuită şi introduse papirusul în pungă, pe care şi-o atârnă apoi de cingătoare.

- Trebuie să ţinem cu precizie la zi situaţia pungii! spuse cu voce sigură Iuda, pentru a nu avea probleme mai târziu. Nu pentru ucenici vorbi, căci ei nu pricepură ce înseamnă acele vorbe, ci pentru ca Isus să vadă ce om priceput şi-a câştigat luându-1 ca ucenic. Ceilalţi ucenici, mai ales Petru, îl priviră cu uimire şi respect, ba chiar cu admiraţie, Iuda crescuse mai mult în ochii lor, se simţeau mândri şi bucuroşi că au în mijlocul lor un om atât de învăţat. Iuda simţi că s-a

înălţat, că şi-a mai pus o piatră sub picioare.

Singur Domnul privea cu ochii pierduţi undeva departe, iar pe faţă i se întipărise o tristeţe sfâşietoare. Astfel a ajuns Iuda vistierul averii Fiului lui Dumnezeu pe pământ.

Incă un pas

Fiecare zi ce venea îi aducea lui Iuda noi dovezi despre puterea supraomenească a lui Isus, şi fapte care îi întărâtau tot mai mult zelul în noua-i funcţiune. N-aştepta decât momentul să-şi dovedească râvna de care era capabil.

La început, ca orice evreu habotnic, privise cu ochi răi orice contact al lui Isus cu străinii, căci era un lucru ştiut şi sigur că Mesia va veni numai pentru fiii lui Israel. îşi reveni însă curând, poate chiar înaintea celorlalţi ucenici, care gândiseră ca el. Din faptul că Isus nu făcea deosebire de etnie, Iuda trase concluzia că împărăţia lui Isus va cuprinde şi alte neamuri: greci şi romani. Şi de la o asemenea împărăţie, nu ar fi decât de câştigat. In adevăr, una ar fi să fi vistiernic peste o ţară mică, pe care o străbaţi pe jos în lung şi-n lat în câteva zile, şi alta e să fi vistiernic al împărăţiei ce se întindea până la marginile lumii.

Câteva fapte din ultimele zile nu-i lăsară lui Iuda nici o îndoială că Isus ar putea ajunge împărat. Când a potolit valurile mării, se întrebase şi el ca şi ceilalţi „Cine este Acesta, că şi vânturile şi marea îl ascultă?” La fel s-a minunat când l-a văzut pe valuri călcând ca pe uscat. Se mira cum spiritele rele se înspăimântă atât de grozav de El şi se tânguiesc neputincioase: „Ai venit aici să ne chinuieşti mai înainte de vreme?”.

Privise cu bucurie, dacă nu cu îngâmfare scena în care un sutaş roman s-a închinat atât de smerit înaintea lui Isus, el romanul, care îndeobşte se uita de sus la evrei. „Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu!”.

Nu se putu stăpâni să nu zică mai mult ca pentru sine: O să vă smeriţi voi toti în curând, n-aveti teamă!

De câte ori încă de copil n-a trebuit să se dea la o parte din calea unei

patrule militare. Ba de câteva ori trebui să muncească forţat, purtând poveri pentru armată! De câte ori nu suferise el zâmbetul dispreţuitor al romanilor, chiar şi atunci când încasau mita trimisă din visteria Templului.

Ziua când îi va vedea în genunchi o întrezărea în curând. Era doar visul de veacuri al poporului evreu, să-şi vadă toţi duşmanii la picioarele lor. Atât că Isus e prea îngăduitor. Dar să fie după el..., în sinea lui nu-i mai ura, îi dispreţuia.

Cât despre ura neputincioasă a fariseilor nu se mai sinchisea de ea. Se îndârjeau ca o haită de câini cu mâinile pe pietre, dar era destul o privire de fulger a lui Isus ca să le cadă de spaimă pietrele din mână, ca unor slăbănogi. Rămase de vreo câteva ori între ei să-i asculte cum se acuzau de laşitate unii pe alţii. Nu, aceştia nu se puteau pune în calea împărăţiei lui Isus.

Ba, se bucurase îndeosebi de o scenă pe care o găsi chiar comică. Veniseră în Templu slugile preoţilor mai de seamă, să-L prindă pe Isus. Văzuse şi pe câţiva din cei mari pe care îi cunoştea atât de bine cât plătesc, cum îndemnau slugile înfricoşate să înainteze. Văzu însă în curând, cum ruşinate şi înfricoşate, slugile îşi ascundeau funiile sub pulpana hainelor. Zâmbi de felul cum stăpânii lor de după coloane le făceau semne să acţioneze. Râse de-a binelea când slujitorii veniră la stăpâni şi le spuseră:

- „Niciodată n-a vorbit om, ca omul acesta!”

Ba unuia cu care se ţinea prieten Iuda nu se putu stăpânii să nu-i strige:

- Ei, ce răspuns îi duci lui Caiafa, nenişorule? Cred că nu te aşteaptă cu plăcinte!

Aflase de la nişte irodieni cunoscuţi că şi Irod se temea de Isus. De aceea nici nu se miră când îl auzi pe Isus răspunzând irodienilor ce căutau să-L înspăimânte cu stăpânul lor:

- „Mergeţi şi spuneţi vulpii aceleia: Iată scot demonii şi fac vindecări astăzi şi mâine şi a treia zi voi sfârşi!”

In faţa atâtor fapte, Iuda nu stătea să se închine şi să se minuneze cum făceau cei mai mulţi. Ca om prevăzător, el vedea latura practică a faptelor lui Isus şi le socotea prin prisma interesului său personal:

- Da! îşi zicea de fiecare dată, tot mai convins.

Da! Acesta are puterea să ajungă împărat.

De altfel şi ceilalţi ucenici vedeau acelaşi lucru şi mulţimea la fel,

o vedeau şi duşmanii neputincioşi.

Asta vedea Iuda şi din felul cum veneau să-l linguşească unii din foştii lui cunoscuţi. Ştia el, ce voiau de la el: o protecţie, o vorbă bună, un scaun în apropiata împărăţie ce se prevedea. Deşi îi dispreţuia, le acorda totuşi vârful degetelor când aceştia veneau la el.

Odată cu ascensiunea lui Isus, creştea şi Iuda în proprii lui ochi. Mulţimea care îi urma, îi cuprindea în admiraţie şi în dragoste şi pe apostoli. Nu rare erau ocaziile când se întâmpla să primească închinăciuni, încă mai multe decât ceilalţi apostoli, căci între toţi ceilalţi, el era cel mai impunător: prin haine, vorbă şi gesturi. Şi lumea e lume. Chiar şi-n faţa altarului nu uită să dea cinste alămurilor, vorbelor iscusite, purtării aristocratice. Şi pe deasupra mai era şi punga, care fascina.

Ca întotdeauna când îi mergeau lucrurile bine, Iuda era vesel. Nu se drămuia să arunce vorbe binevoitoare tuturor celor din jur, lucru ce-i atrăsese o mare popularitate printre mulţime.

***

Mulţimile se adunau tot mai multe căci vedeau minunile ce le făcea Isus şi cu cei bolnavi. Faima învăţătorului se răspândea tot mai mult.

Mulţi veniseră din curiozitate, neîncrezători, dar în faţa minunilor rămaseră muţi. Şi mai ales erau impresionaţi de figura impunătoare a învăţătorului şi de graiul Lui, „căci El Ii învăţa ca Unul care are putere!”.

Sub vraja cuvintelor, căldurii şi dragostei ce emana din ochii Profetului, mulţimea îşi uita de grijile lumeşti. Furaţi de cuvintele Lui Isus nu luau în seamă cum trecea timpul şi venea seara, îşi uitau şi că le mai este foame, şi se părea că şi Isus uitase că mai poartă în Sine şi o fire omenească. Trebuiau să vină ucenicii Să-i amintească: „Doamne, locul este pustiu şi vremea iată a trecut, dă drumul mulţimii să se ducă prin sate să-şi cumpere de mâncare.” Şi se pare că Isus trezit la obidita fire omenească s-a supărat, căci a răspuns ucenicilor cam aspru: ”... Nu trebuie să meargă, daţi-le voi să mănânce!”

Desigur, înainte ca cei mai îndrăzneţi dintre ucenici să se ducă la

Isus să-I atragă atenţia s-a făcut un oarecare sfat între ucenici. Şi n-ar fi fost de mirare ca tocmai Iuda să fi fost cu iniţiativa. Poate nu-i era atât de mulţimea flămândă, cât de propriul lui stomac lihnit de foame. Dar mai era ceva sperat de Iuda. Când careva din ucenici i-a spus Lui Isus că în afară de cinci pâini şi doi peşti nu se află altă mâncare în tabără, Iuda a completat „afară numai dacă ne vom duce să cumpărăm merinde pentru tot norodul acesta.”

Desigur Iuda ştia că în punga comună nu se aflau atâţia bani pentru a cumpăra hrană pentru câteva mii de oameni, dar voia să-L pună pe Isus în situaţia să facă ceva pentru a rezolva problema. Şi desigur banii aceia vor trece prin mâna lui şi nimeni nu-1 putea controla cum îi va folosi. Era deci o afacere importantă, prima de acest fel de când era cu Isus. îşi alungă din gând tentaţia: Nu! Nu! Nu trebuie să mă las ispitit. Va trebui să fac dovada iscusinţei mele. Să-şi de-a seama că are nevoie de mine. Dar lucrurile nu se desfaşurară după previziunile lui.

Isus nu i s-a adresat lui, ci lui Filip, pe care îl întrebă: „De unde avem să cumpărăm pâini ca să mănânce oamenii aceştia?” „Spunea lucrul acesta ca să-l încerce căci ştia ce are de gând să facă.” îndată ucenicii au prins din zbor intenţia Lui Isus, căci Filip i-a răspuns: „pâinile ce le putem cumpăra cu două sute de dinari n-ar ajunge ca fiecare să capete puţintel din ele!”.

Andrei, fratele lui Simon Petru a completat: „este aici un băieţel care are cinci pâini de orz şi doi peşti”.

Cât de mari vor fi fost peştii băiatului nu putem şti, dar pâinile sigur erau mici, căci din faina de orz nu se pot face decât pâini mici, căci cele mari nu se coc.

„Isus porunci ucenicilor să aşeze oamenii pe iarbă, căci în locul acela era multă iarbă.”

Ceva interesant, nici Andrei, nici Isus nu-şi pun problema dacă posesorul pâinilor e dispus sau nu să le vândă sau să le dăruiască. Andrei vorbeşte de parcă s-ar putea dispune de pâinile băieţelului, iar Isus ca şi când problema era rezolvată. Această încredere este o mare apreciere dată de ucenic şi de Domnul pentru sufletul tânăr. Amândoi erau siguri că băieţelul nu se va târgui, şi că nu va profita de situaţie. în faţa Lui Isus, tinereţea e darnică, jertfitoare, fară să se târguiască.

Lumea se ridica de pe iarbă aruncând firimiturile rămase pe care le-ar fi adunat de bună seamă înainte de înmulţirea pâinilor. Poate şi ucenicii ar fi făcut la fel. Ce rost avea să preţuieşti firimituri când pâinea se fabrica atât de uşor! Trebui ca Isus să le dea îndemn la economisire. Văzuse de atâtea ori în cei treizeci de ani pe mama sa adunând firimiturile prânzului lor sărac. Preţuia prea mult truda pâinii pentru a o uita, chiar şi atunci când nu costase muncă.

- „Strângeţi firimiturile care au rămas, ca să nu se piardă nimic!" Aceste cuvinte sună a îndemn pentru ucenicii Săi de atunci şi dintotdeauna. Preţuiţi sudoarea pâinii şi nu o risipiţi!

Cât timp erau ocupaţi cu mâncarea n-avură vreme de gândit şi vorbit despre această minune, dar odată sătui, se dezmeticiră.

- Asta da minune!

- Cu adevărat acesta este Proorocul cel aşteptat în lume! Şi se îndemnau unul pe altul să-L ia cu sila şi să-L facă împărat, dar Isus s-a dus iarăşi la munte numai El singur.

Slabă şi meschină fire omenească, legată de pământ şi cugetătoare prin pântece. N-a trecut nici un ceas şi pe loc s-au uitat toate învăţăturile de dezlipire de cele lumeşti.

Făcuse Isus şi alte minuni, dar la niciuna din ele nu s-a întărâtat norodul să-L pună împărat. Din contră, pentru unele a fost ameninţat cu pietre, iar când vindecase pe îndrăcitul din ţinutul Gadarenilor, în loc de mulţumire, cu gândul numai la porcii lor, cum nu aveau îndrăzneala de a-L alunga cu pietre, înfricoşaţi să nu li se întâmple şi lor ceva, îl rugară stăruitor să plece din hotarele lor.

Le vorbise Isus, cum nimeni altul nu le-a vorbit. Acum însă când propriul stomac era în cauză, era altceva. Asta da minune! Acesta da împărat! Nu unul căruia să-i slujim, ci unul care să ne slujească. Erau atât de strânse aceste gânduri omeneşti de noţiunea de Mesia, încât dacă azi îi mulţumiră, mâine când îi va mustra Isus, Ii vor cere pâinea ca un drept al lor. Şi de se vor mânia pe El că-i mustră II vor lua la întrebări: „Dar ce semn faci Tu ca să vedem şi să credem în Tine? Ce lucrezi Tu?"

Părinţii noştri au mâncat mană în pustie. Le-a dat să mănânce pâine din cer.

Asta sună cam aşa: Bagă de seamă să nu ne înşeli, că noi nu aşa

Mesia dorim să avem. Nu cumva să umbli cu alte gânduri! Şi auzindu-L vorbind despre o altă pâine coborâtă din cer, strigară:

- ”Doamne, dă-ne totdeauna pâinea aceasta!”

Nu mai puţină bucurie avu Iuda în ziua înmulţirii pâinilor, căci nimeni altul ca el nu era în stare să aprecieze valoarea practică a noului mod de a fabrica pâinea. îi părea numai rău că nu li se ceruse totuşi un preţ cât de mic pentru fiecare bucată. Dar aducându-şi aminte cum a scos Petru dinarul din gura peştelui, renunţă la gând. Ce prost sunt! Ce nevoie e de-un bănuţ de aramă când învăţătorul scoate aur din gura peştilor. Ar putea scoate aur cât ar vrea de mult!

Aşezat pe iarbă, rezemat de un coş cu firimituri pe care le adunase nu prea cu tragere de inimă, se lăsă pradă visurilor belşugului de aur şi mâncare din viitoarea împărăţie, al cărui vistier va fi el.

Nici ceilalţi ucenici nu erau prea departe de cugetările mulţimii şi ale lui Iuda. Dovadă a fost ce s-a întâmplat a doua zi, când mulţimea L-a căutat şi L-a găsit dincolo de mare, iar Isus i-a mustrat că de fapt ei nu umblă decât după pâinea care i-a săturat şi pe care-o mai vor.

Când Isus le-a vorbit de pâinea Lui Dumnezeu care se pogoară din cer şi dă lumii viaţa, şi că El e „Pâinea Vieţii”, iar „Cine mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne în Mine”, şi înţeleseră că Isus nu vrea să fie Mesia visat de ei, au început să cârtească şi din clipa aceea mulţi dintre ucenicii Lui s-au întors înapoi şi n-au mai umblat după El.

Şi ceilalţi ucenici care mai rămăseseră erau destul de zdruncinaţi. Şovăiau atât de evident, că Isus nu se stăpâni să nu-i mustre:

- „Voi nu vreţi să vă duceţi?”

Dar Simon Petru a răspuns în numele tuturor:

- ”Doamne, la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice!” Asta însemna cam aşa, Doamne, iartă-ne că nu înţelegem tot ceea ce ne spui, dar noi te iubim Doamne, şi noi am crezut şi am ajuns la cunoştinţa că Tu eşti Hristosul, Sfântul Lui Dumnezeu!

Şi să nu judecăm lumea din jurul lui Isus prea aspru, că nici noi nu suntem mai buni. Dacă am renunţat la utopia de a cere pâine fară muncă, nu încetăm să-l rugăm pe Dumnezeu, numai şi numai în scopuri pământeşti. Să ne crească holdele, vitele şi porcii, să ne scape de apă de foc şi de hoţi. Să ne dea, să ne dea şi iar să ne dea, nouă şi

numai nouă. Şi să nu ne aducă Domnul o pagubă în mândria şi averea noastră, că îndată nu mai vrem să ştim de El. întocmai ca gadarenii, care văzându-1 pe îndrăcitul vindecat, cu teamă L-au rugat să iasă din hotarele lor. Avem şi noi porcii noştri trupeşti şi sufleteşti în care nu vrem să te amesteci. Nu ne aduce pagube în ei şi mustrări de conştiinţă în suflete.

Nici Iuda n-a plecat odată cu cei ce L-au părăsit pe Isus, nu pentru că el a înţeles tâlcul cuvântării Lui Isus cu pâinea „vieţii venită din cer”, n-a înţeles şi nici nu s-a căznit să înţeleagă. Nu-şi bătea el capul cu lucrurile acestea, pentru că nu pentru ele a rămas cu Isus. Judecata lui era simplă: dacă Isus e Mesia, atunci va fi împărat, iar orice împărat are nevoie de slujitori apropiaţi care să-i execute poruncile, ca bunăoară cu câteva zile în urmă cu înmulţirea pâinilor. Isus le-a poruncit ucenicilor să împartă mulţimii pâinile şi peştii, dar le-a poruncit şi să adune firimiturile.

Poate şi ceilalţi apostoli s-au simţit umiliţi, dar Iuda s-a văzut chiar înjosit, ca el, viitorul vistiernic, să adune resturile de mâncare a golănimii de rând.

Când Isus a renunţat să mai înmulţească pâini, vorbindu-le de o altă pâine, Iuda chiar s-a bucurat. Nu-i surâdea situaţia în care să fie redus la starea unui împărţitor de pâini şi de gunoier. Să vină toţi nespălaţii când le-ar fi năzărit, să-şi ceară pâinea ce li se cuvine!

El rămânea credincios viitoarei împărăţii, aşa cum o vedea el, care oricât de duhovnicească va fi, şi lumească trebuia să fie. Cât de sfinţi vor fi oamenii, de mâncat tot trebuie să mănânce, de haine tot vor avea nevoie, de locuinţe, de drumuri, şi câte şi mai câte. Preocupat numai de împărăţia lumească, nu şi-a agonisit nimic din învăţăturile lui Isus. Ori nu le asculta, gândul fiindu-i în altă parte, ori nu le pricepea şi nu-şi bătea capul să le priceapă, ori le răstălmăcea în sensul vederilor lui.

Străine i-a rămas predica de pe munte şi pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr. Cu ce l-ar fi ajutat la vistierie să ştie toate acestea? De altfel atâta predică şi vindecarea tuturor prăpădiţilor lumii, ca bunăoară vindecarea celor zece leproşi, dintre care nouă nici n-au venit măcar să zică un mulţumesc, i se părea lui Iuda pierdere de vreme.

Iuda gândea că Isus nu avea o tactică şi o strategie potrivită de a

ajunge la putere. II ajutau aceştia să ajungă împărat? De la o vreme nu mai vedea nici lupta cu fariseii un lucru cuminte. De ce să-i ai duşmani? Vorbească-le frumos, laude-i că nu costă nimic, dezbine-i în tabere. De ce să nu-i ai de partea ta?

Ardea Iuda de nerăbdare să se arate odată împărăţia. Odată aşezată, Isus şi ceilalţi pot să predice cum vor, umble fară rost unde vor şi cât vor, de guvernare se va ocupa el şi oamenii lui.

Luate toate şi cântărite erau mai multe lucruri pozitive decât negative. Nu era un entuziast, el era un om calculat, un gânditor la rece. Şi prin această prismă vedea că toate drumurile duceau la Ierusalim.

Din predica Lui Isus despre sfârşitul lumii, Iuda pricepu că acea zi va fi ziua victoriei lor, şi judecata asupra celor ce le-au stat împotrivă: fariseii şi cărturarii. Abia aştepta ziua să-şi răzbune pe foştii lui colegi şi pe mai marii, care-şi bătură joc de el.

Şi ceilalţi apostoli vedeau lucrurile tot prin prisma omenească, deşi nu cu dorinţele şi poftele lui Iuda. Şi lor li se părea că împărăţia nu va întârzia mult, ba chiar precizaseră vremea aşezării ei: „Fiind aproape de Ierusalim, li se părea că îndată o să se arate împărăţia Lui Dumnezeu”. De altfel multe din pildele ce le-a spus Isus, ei le răstălmăceau în favoarea lor. Au crezut că Isus vorbea de ei, atât înţeleseseră din pilda împăratului ce şi-a răsplătit slugile ce l-au servit după poruncile date, după cum a pedepsit pe cei ce nu L-au recunoscut ca împărat: „cât despre vrăşmaşii mei, care n-au vrut să împărăţesc peste ei, alungaţi-i dinaintea mea.”

N-aveau de gând nici ei să fie îngăduitori cu cei ce li se împotriveau. Dovadă că atunci când un sat de samariteni, n-a vrut să-i primească, chiar şi Ioan, apostolul iubirii, mânios foc, a dorit ca Isus să coboare foc din cer şi să-i potopească. în momentul când Petru i-a atras atenţia lui Isus că ei au lăsat totul şi L-au urmat, Isus le-a spus direct că vor fi răsplătiţi pentru jertfele lor de acum:

- Adevărat vă spun că nu este nimeni, care să-şi fi lăsat case sau neveste sau fraţi sau părinţi sau copii pentru împărăţia lui Dumnezeu şi să nu primească mai mult în veacul acesta de acum, iar în veacul viitor viaţa veşnică.

In altă zi, înţeleseră că vor judeca cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. Deci Iuda n-avea nimic de ce se plânge. Şi în adevăr nu se

plângea. Odată, când veni tatăl său să-l vadă, căci el nu îndrăznea să-şi ceară un concediu, îl întrebă:

- Ce se aude despre împărăţie, va veni în curând? Iuda îl bătu pe umăr răspunzându-i:

- N-avea nici o teamă, tată, totul merge ca pe roate, la sigur!

Apogeul

Nu este mai mare bucurie pentru un ucenic decât atunci când învăţătorul îl lasă să lucreze singur. Când îi arată astfel că are în-credere în puterile lui. Aşa ne putem explica bucuria ce-i cuprinse pe ucenici atunci când Domnul îi chemase pe cei 70 să-i trimită câte doi înaintea feţei Sale, în toate cetăţile şi locurile unde avea să meargă El.

Şedeau în picioare în faţa Domnului, ascultând ultimele sfaturi, ca nişte şcolari în ultima oră înainte de vacanţă. Glasul Lui Isus răsuna de astă dată ca al unui comandant înainte de o mare bătălie: hotărât şi poruncitor.

— „Să nu luaţi nici aur, nici argint, nici aramă la brâiele voastre, nici traistă pentru drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag, căci vrednic este lucrătorul de hrana sa! In orice cetate veţi intra să le ziceţi: împărăţia Lui Dumnezeu s-a apropiat de voi!”

Când Mântuitorul termină de dat ultimele sfaturi, din piepturi izbucni un puternic:

- „Salut, învăţătorule!”, şi se îndreptară cu toţii pe poteca muntelui la vale. Pe locul plecării rămaseră aşezate grămadă lucrurile socotite de Mântuitorul ca fară folos: toiege, traiste, haine, mâncare, bănuţi de aramă şi argint. De sus, Isus îi privea cu drag cum se împart câte doi, încă de la prima răscruce a drumului.

Cine i-ar fi văzut pe Iuda şi pe celălalt ucenic păşind cu atâta hotărâre, siguranţă şi nerăbdare pe drumurile prăfoase ale Palestinei, ar fi ghicit imediat că la o lucrare importantă îşi îndreaptă cei doi paşii, dar n-ar fi stat la îndoială să arate pe cel mai mare dintre ei. Cu faţa plină de zel şi nerăbdare, Iuda impunea. Celălalt ucenic se uita cu admiraţie neprefacută la apostolul pe care avea cinstea să-l ajute.

Primiseră destule saluturi pe cale de la oamenii care îi cunoşteau sau nu. Ţărani rezemaţi în sape se opreau uitându-se după ei. Pe drum

înafara unor sfaturi, despre felul cum trebuie să vorbească şi să se poarte ucenicul, cei doi nu vorbiră prea mult.

Abia intraţi în orăşelul în care trebuiau să meargă, văzură o mulţime de oameni adunaţi în jurul unuia care părea căzut la pământ în nesimţire. Mulţimea se agita în jurul lui. Unii spuneau, aşa se întâmplă dacă nu îţi faci apărătoare la acoperiş, într-un moment de neatenţie te prăvăleşti şi mori sau te nenoroceşti pe toată viaţa. Nimeni nu observă venirea celor doi.

Vocea străinului căzu ca o stâncă prăvălită. Oamenii rămaseră ca stanele de piatră, nedumeriţi.

- Fiu al lui Israel, în Numele lui Isus Nazarineanul, împăratul Lui Israel, ţie-ţi poruncesc: Scoală-te!

Cel căzut la pământ deschise ochii, parcă atunci trezit dintr-un somn, şi se ridică în picioare, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Mulţimea fu cuprinsă de frică. Cu gesturi largi şi glas teatral, Iuda începu:

- Fii ai lui Israel, fii ai lui Avraam, treziţi-vă, căci împărăţia Lui Dumnezeu bate la uşă! O nouă împărăţie a lui Israel va să vină şi să se aşeze sub domnia Lui Isus din Nazaret, cel trimis de Dumnezeu, mult aşteptatul Mesia. Toate popoarele, limbile şi seminţiile, chiar şi trufaşii romani vor cădea la picioarele noastre şi ne vor sluji.

Incepu apoi să înşire avantajele noii împărăţii, fluturându-le pe dinaintea ochilor minunile lui Isus cu înmulţirea pâinilor, a vinului, peştilor şi aurului. Ştia ce place mulţimii de aceea nu se sfii să o măgulească. Le aminti din nou că sunt urmaşii lui Avraam, Israel şi David, că şi Moise le-a dat pâine căzută din cer şi carne în pustie.

Mulţimea îl sorbea din ochi. Unii chiar îngenunchează în faţa lui. Toti se întrebau:

- Cine este acesta care vorbeşte atât de pe plac, într-o limbă atât de aleasă? Careva lansase vorba care trecu apoi din gură în gură:

- E Iuda, cel mai de încredere dintre apostolii Lui Isus, căruia i-a încredinţat punga!

Iuda îşi termină cuvântarea astfel:

- Incă o dată vă zic: „Treziţi-vă căci s-a apropiat împărăţia lui Israel! N-aveţi decât să credeţi în Isus, împăratul nostru!” Aduceţi pe bolnavii voştri, daţi fuga pe câmpuri să vină leproşii şi să se vindece de toată boala şi neputinţa.

Şi la porunca lui Iuda, în Numele Lui Isus, bolnavii se tămăduiau

şi duhurile necurate fugeau. Se mira şi el ce putere era în vorbele lui. Nu stârnise nici o împotrivire. Uşile se deschideau larg, chiar şi ale fariseilor, pe care ştia cum să-i măgulească, lăudându-le râvna. Nu uita tot timpul să îndeplinească toate datinile bătrâneşti. De obicei intra în casele cele mai arătoase şi mai bogate. Răspundea la orice întrebare ca să fie pe placul celui care îl întreba.

Nu se putea stăpâni să nu primească banii aduşi de cei vindecaţi. Iar când celălalt ucenic obiectă ceva cam ruşinat, Iuda îi explică că vorbele Lui Isus sunt cu duh şi taine ascunse şi nu pot fi tâlcuite decât de cei cu ştiinţă şi dar anume. Şi că doar porunca se referea la ceilalţi 68, şi nu îl privea pe el, care purta punga din porunca învăţătorului. Şi-apoi să judece singur câtă alinare pot aduce banii dăruiţi săracilor. în faţa acestor argumente ucenicul însoţitor îşi ceru iertare şi-i păru grozav de rău că a supărat pe un apostol din cei mari, atât de învăţat şi de iscusit.

Azi ne punem întrebarea: De ce s-au săvârşit minuni şi semne prin Iuda, dacă cugetul şi inima lui nu erau curate, şi sufletul lui era plin de păcate? Ne mirăm şi totuşi este aşa. Dumnezeu nu face minuni numai prin sfinţii săi, ci şi prin păcătoşi. Nu minunile arată sfinţenia, ci alte însuşiri. Minunile făcute de om nu-i aduc acestuia nici un merit. La judecată nu se va putea lăuda cu ele. Ba se poate ca un făcător de minuni să intre în iad. Isus i-a avertizat!

- „Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne! N-am proorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Şi n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău? Atunci le voi spune curat: Niciodată nu v-am cunoscut. Depărtaţi-vă de la Mine, voi toţi care lucraţi fărădelegea!”

Din ziua aceea Iuda se bucură că prin El se fac minuni şi că el dispune de atâta putere. De multe ori până acum îi spunea cugetul că nu e curat, că nu e în conştiinţa sa cu totul al Lui Isus. Se mângâia însă cu ideea că de vreme ce a fost primit între apostoli, era bun aşa cum era. Mă aflu la locul pe care îl merit, îşi spunea el. De când cu minunile se preţui pe sine, se numi bun pentru rangul şi slujba ce o avea, dar şi sfânt. Ce nevoie mai avea să-şi cântărească cugetul dacă Dumnezeu îi dădea atâta putere.

Iuda procedă ca acei bancheri speculanţi care-şi clădesc edificiul

întreprinderii lor pe baza primilor bani împrumutaţi, pe care îi pun gaj pentru un alt împrumut, pe amândouă pentru un al treilea, şi aşa mai departe. în aparenţă contează ca om bogat, în fond neavând nimic ce să fie al lui. La fel a procedat şi Iuda. A fost destul să fie primit apostol, pentru ca pe aceasta să construiască un edificiu fară fundament. De ce diavolii fugeau, dacă nu din pricina că el valora mult în ochii Lui Dumnezeu?

Lăsându-se dus de îngâmfare pe înălţimi, nu mai avu timp să vadă că plutea pe deasupra prăpăstiilor. începu să creadă cu adevărat în Dumnezeu. Se şi ruga, mulţumea Lui Dumnezeu că nu este ca îndărătnicii de farisei, orbi chiar în prezenţa împărăţiei Lui Dumnezeu.

- Mulţumescu-ţi Ţie, Doamne, că eu cred în împărăţia Ta, şi că fac şi eu ceva ca să se instaleze mai repede!

Dacă până acum nu se străduise, acum începu să facă şi fapte, dând bani săracilor Sinagogilor din cale. Ca om al cifrelor socotea aceste fapte ca o legătură permanentă între El şi Dumnezeu. Pui într-un taler o faptă, Dumnezeu e dator să pună în celălalt taler o răsplată. Pui două fapte, şi Dumnezeu pune două răsplăţi. De cât ai lipsă atâta pui. Greutate la greutate. De data aceasta Iuda judecă totuşi că Dumnezeu i-o luase înainte, punând cam mult într-un taler. Se simţi dator să pună şi El. îşi promisese sieşi să facă fapte bune după Lege, până se va simţi achitat, până ce balanţa se va echilibra. II va ajuta pe tatăl său din Cheriot, se va milostivi mai mult de cei săraci. începu chiar să-L iubească pe Iehova, pentru ca şi acesta să-l iubească. Şi fiindcă prevedea că în viitor, împărăţia va avea nevoie de mare ajutor, Ii dădu Lui Dumnezeu un avans: aduse la Ierusalim la Templu o jertfa. Aştepta doar ca Dumnezeu să se achite cât mai curând.

Şi Doamne, de câte ori nu Te drămuim şi nu Te cumpănim şi noi ca şi Iuda? De câte ori nu-Ţi dăm cu avans jertfele noastre nevrednice? De câte ori nu îndeplinim datinile noastre bătrâneşti sau îi ajutăm pe săraci nu cu gândul la sărăcia lor sau la Tine, ci cu gândul la folosul nostru? Şi de câte ori nu ne supărăm pe Tine că nu vrei să pui contragreutatea ce socotim că ni se cade în meschinul nostru taler? De câte ori nu te dorim o unealtă a nebuniilor noastre, şi de câte ori nu plutim în zbor de trufie, alături de Iuda pe deasupra prăpăstiilor?

***

Sosit sorocul întoarcerii, rând pe rând ucenicii soseau la munte. Era gălăgie şi vorbă multă, sărutări şi îmbrăţişări între ei. Povesteau plini de bucurie câte a făcut învăţătorul prin mâinile lor. Abia sosi Isus, că îl şi asaltară vorbind toţi deodată:

- Doamne, şi demonii pleacă în Numele Tău! Isus era înduioşat în faţa acestor copii mari. Le zise:

- „Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer. Dar nu vă bucuraţi că duhurile vă sunt supuse, ci bucuraţi-vă că numele voastre s-au scris în cartea vieţii!”

De acum cu toţii aşteptau din ceas în ceas să se arate împărăţia Lui Dumnezeu. Totuşi în zilele următoare, credinţa şi zelul lui Iuda nu putură rămâne la fel de puternice ca în ziua când se întoarse din propovăduire. Nu mai putea arăta atâta încredere ca în ziua în care reveni.

Pe cerul senin şi sigur al sufletului apărură primii nori, şi primele semne de întrebare, şi cu ele primele necazuri. Nu mai putea dormi atât de liniştit. Nu mai putea visa în somn şi treaz frumoasele visuri de dinainte. Şi ca urmare nu se mai arăta atâta de grabnic să execute poruncile Lui Isus ca înainte. Prea se lăsa aşteptată „împărăţia Lui Dumnezeu”, iar Isus după toate semnele nu se grăbea să o aducă.

Treceau zilele şi lunile unele după altele şi în acest sens nu apărea nimic nou. îmbătrânise cu un an. Un an pierdut şi pentru această împărăţie, şi mai ales pentru el şi pentru toţi. Că dacă nu pentru a ne folosi noi de împărăţie, pentru ce alt rost avea să fie? Acum cât suntem tineri să ne bucurăm de ea!

Intrebări fără răspunsuri îşi ridicau capul ca nişte şerpi. Avuse şi până acum câteva nedumeriri, ca bunăoară la a doua înmulţire a pâinilor, când nu a mai fost atât de entuziasmat de minune, şi când Isus le porunci să împartă din nou pâinea şi să adune resturile. Păi dacă tot aşa se va obţine pâinea, atunci rolul lui şi al celorlalţi nu va fi decât al unor slugi care să le ducă pe tavă mâncarea la toţi sărăntocii, şi încă pe gratis.

Nu pentru a fi slugă la alţii se visa el în asemenea împărăţie. Visa pentru el rolul lui Iosif în împărăţia lui Faraon din Egipt. Să aibă cheile magaziilor de grâne sau de pâine. Să vină la el mulţimea cu aurul, vitele şi pământurile să se roage să le cumpere, şi să se roage să-i primească robi cu copiii şi femeile lor. Dar aşa, ca mulţimea nici să

zică măcar un mulţumesc? Dac-or să aibă neobrăzarea să-şi ceară pâinea ca un drept al lor, aşa cum auzise de la pelerinii evrei sosiţi de la Roma că fac plebeii acolo?

Să vină cerşetorul din colţ, ameţit de vin şi să-i zică: Hei Iudo, dă-mi pâ-pâinea mea, că n-n-am putut să mă trezesc de didimeată!

Şi dacă te gândeşti bine, la fel s-ar întâmpla şi dacă aurul s-ar scoate din gura peştilor. Atunci ce rost ar mai avea visteria împărăţiei? Şi chiar de-ar fi, ce cinste ar avea el în ţara unde tot milogul ar avea cât aur ar pofti? Când s-ar duce la unul să plătească impozitul, i-ar arunca în obraz: Mai aşteaptă să-mi fac timp să mă duc la baltă să ţi-1 aduc. Sau să-i mai şi spună: Nu poţi tu să te duci să pescuieşti, căci eu n-am timp?

Şi-apoi în situaţia asta cum s-ar mai face comerţ? Şi oare ar mai exista comerţ?

Cu această ocazie îşi aduse aminte de o întâmplare din copilăria lui, de pe uliţele Cheriotului când se juca cu ceilalţi copii cu bile de pământ, pe care le cumpărau de la un bătrân din colţul unei uliţe. Intr-o zi bătrânul se îmbătă şi le dărui copiilor toate bilele ce le avea, multe de tot. Fiecare copil a luat câte a vrut. îndată însă jocul nu a mai avut nici un farmec, şi curând a încetat. La fel ar fi şi cu aurul şi argintul în împărăţia lui Dumnezeu. N-ar mai avea nici un rost.

N-a avut mai multă minte Matei care n-a vrut să ia punga? De atunci Iuda găsi că nu a făcut cine ştie ce scofală îndesându-se la vistierie. Desigur ceilalţi vor primi alte departamente. Şi de aici începu să-i invidieze. Nu-i vorbă prea încântat n-a fost niciodată de tovărăşia celorlalţi unsprezece. Nu găsea la ei nimic care ar fi făcut cinste unor înalţi demnitari. Nici bogăţie, nici învăţătură, nici spiţă de neam ales, nimic, nimic. Nişte pescari noduroşi, grei la trup şi la minte. Şi pe deasupra încăpăţânaţi şi fanatici.

Să nu cumva să iasă din vorbele Lui Isus cu o iotă, că-i foc. încercase aşa pe departe să le deschidă ochii, dar nu avu cu cine sta de vorbă, aşa că-i lăsă în ale lor. Cât de în urmă erau ei faţă de el! Câteodată gândindu-se mai bine, chiar se bucura că tovarăşii lui nu-1 egalează măcar, îi va fi cu atât mai uşor să înainteze el.
Intr-o vreme se credea chiar el preferatul lui Isus.

Toate aceste gânduri şi îndoieli le socotea însă necazuri de om sătul, fată de cele de care se lovea odată cu trecerea vremii. Primul

lucru de care se lovi a fost că pe unde îi ducea Isus, ajungea de multe ori să rabde de foame, uneori cu zilele, deşi Isus le spuse fariseilor că ucenicii Lui nu vor posti cât Mirele va fi cu ei. Şi ce-1 mânia mai tare era că ceilalţi nici nu se sinchiseau de asta. Absorbiţi de pildele şi vorbele Lui Isus, uitau de tot ce era în jurul lor. Dacă nu le-ar fi amintit el de mâncare ar fi răbdat cu toţii şi mai mult.

Nu putea pricepe să rabzi de foame când pâinea se putea obţine atât de uşor, sau măcar trebuia să poarte cu ei o traistă cu mâncare pentru toţi. Să te cerţi cu fariseii şi să ajungi în situaţia înjositoare de a smulge spice ca sărăntocii satelor. Răbdă Iuda de câteva ori, dar rezolvă problema destul de uşor. Lua un ban, doi din pungă, şi-şi cumpăra pâine numai pentru sine. Fu observat odată de Ioan, care se miră de gestul lui, se uită lung la el, dar nu spuse nimic. Avea grijă Iuda să aibă totdeauna o bucată de pâine ascunsă în buzunar, pentru toată întâmplarea. Dar cu toată tactica lui, tot se întâmpla să rabde uneori, fie că Isus îi ducea pe unde n-avea de unde cumpăra, fie că în pungă nu mai era nici un bănuţ.

La începutul activităţii sale, Iuda speră totuşi că Isus prin vreo manevră oarecare, va căuta să facă pace cu mai marii evreilor în vederea preluării puterii în mâinile Lui. Ocara ce le-o făcea Isus acestora, Iuda o socotea ca o metodă de înfricoşare a lor, pentru a fi mai maleabili. Dar vremea se scurgea, şi relaţiile dintre Isus şi mai marii vremii se înrăutăţeau pe zi ce trecea. Nici vorbă de împăcare. Câtă vreme a fost plin de râvnă îi părea chiar bine că lucrurile mergeau aşa. Dacă puterea ar fi fost luată prin tratative, la împărţirea scaunelor ar fi avut de lucru cu mulţi concurenţi, şi nu din cei proşti, ca cei unsprezece, ci cu vulpi bătrâne care ştiau să-şi ceară dreptul şi să şi-l dobândească.

Şi mai avea un motiv Iuda ca mai marii să nu ajungă tot mari în împărăţia Lui Dumnezeu. Voia în felul acesta să se răzbune pe aceşti aristocraţi, care i-au închis atâta vreme calea lui spre mărire şi bogăţie. Cu vremea găsi însă că nu va fi totuşi chiar atât de uşor să ia puterea fară concursul şi mai ales împotriva aristocraţiei. Asta cu toate minunile ce le-ar fi făcut Isus. Minuni care îi mira cel mult, dar nu puteau să-i facă să nu-L urască. Şi această aristocraţie avea încă multă influenţă asupra poporului de rând, şi de asemenea asupra romanilor.

De multe ori Iuda se amesteca prin mulţime, şi asculta ce se vorbea despre Isus. Dacă erau mulţi care-L vorbeau de bine, erau totuşi destui care-L huleau. Fiecare fariseu cu stare, cărturar sau judecător, avea în jurul lui o mulţime de slugi care nu s-ar fi dat cu Isus, oricâte minuni ar fi făcut El. Mai erau şi destui linguşitori, care ziceau de faţă cu Isus una, şi faţă de farisei alta. Erau apoi cei cu credinţă slabă, care puteau fi uşor întorşi de către farisei.

In afară de asta, după părerea lui Iuda, Isus nu ştia cum să lucreze cu mulţimile, nu ştia face politică. în loc să le laude, le certa, în loc să le vorbească gâdilindu-le urechile cu lucruri plăcute care i-ar fi interesat direct, ca bunăoară, belşugul ce va fi în viitoarea
împărăţie, El le vorbea despre o mulţime de nimicuri: crinii câmpului, păsările cerului, despre semănători, basme cu împăraţi. Nu ştia de loc face propagandă.

In schimb fariseii ştiau. Ascultau atenţi fiecare vorbă a Lui, şi nu pierdeau nici un prilej de a-L discredita în faţa mulţimii. Iar învăţătorii Legii, cu sulurile în mână, citeau cu nemiluita porunci şi învăţături ca din partea lui Moise şi a celorlalţi profeţi. Şi poporul care nu ştia carte, trebuia să le creadă.

Şi-apoi marii duşmani ai Lui Isus erau oameni bogaţi, şi totdeauna bogăţia face pe bogaţi şi deştepţi şi cu putere. Ori Isus nu se preocupa nici de puţinii bani adunaţi în pungă. Iuda observă că Isus nici nu punea mâna pe bani. Şi Iuda era convins că Isus ar fi putut aduna averi imense, numai prin puterea lui.

Această nepricepere, sau politică greşită a Lui Isus, Iuda nu o putea-nţelege. In câteva rânduri a încercat să-i propună Lui Isus să-şi schimbe tactica şi strategia, să ajungă la o înţelegere cu fariseii şi saducheii, măcar cu o parte dintre ei. S-ar fi oferit el să facă primele schimburi de informaţii cu ei, doar el îi cunoştea bine, era convins că ar fi reuşit. A făcut această propunere şi celorlalţi şi n-au fost împotrivă, dar nici unul n-a avut curajul să meargă cu această dorinţă la Isus. Ideea a căzut de la sine când Isus le-a spus pilda: „…nimeni nu pune petec nou la haină veche, nici vin nou în burduf vechi, căci haina mai rău s-ar rupe şi burduful ar crăpa!”. Din asta Iuda înţelese că Isus nu acceptă nici un compromis cu duşmanii Săi. Ioan chiar l-a lămurit: fariseii n-au cuget curat Iudo, ei nu se pot naşte a doua oară din spirit şi din adevăr. Astfel Iuda rămase singur să-şi frământe mintea.

Il mai ţinea Iuda de rău pe Isus că prea îşi face de lucru cu toţi săracii, cu vameşii şi cu păcătoşii. Prea se apropria de leproşi, de-ar putea să se îmbolnăvească şi El, în loc să îi lase în pace să sufere pedeapsa păcatelor lor. Ba uneori avea chiar o atitudine scandaloasă, permiţând unei femei stricate să-i plângă la picioare, să-L urmeze şi să-L slujească. Aceste fapte îl pot compromite pe orice om, necum pe un viitor împărat. Inţelege el că un împărat poate câteodată să se umilească în a se coborî la cei de jos, dar nu toată ziua bună ziua să stea în preajma oropsiţilor societăţii. Ba îşi mai pierdea vremea şi cu copiii, primindu-i la El, de a trebuit să sufere ceartă, când el voi să-i alunge. Orice minte limpede ar fi putut şti că de la astfel de oameni, nu putea aştepta nici un ajutor pentru aşezarea împărăţiei. Cu ce l-ar putea ajuta slăbănogii şi copiii? Atunci la ce bun să se mai piardă vremea preţioasă cu ei?

Ar fi fost gata Iuda să treacă şi peste acest capriciu al lui Isus, doar era o vorbă între evrei că împăraţii sunt tot atât de capricioşi ca femeile şi copiii, dacă nu l-ar fi auzit dând nişte învăţături care pe lângă că nu puteau fi pricepute, erau de-a dreptul scandaloase.
ÎI auzise de câteva ori lovind în cei bogaţi, ameninţându-i: „.. .Vai vouă, bogaţilor, că vă luaţi mângâierea voastră! Vai vouă celor ce sunteti sătui, că veti flămânzi!”.

Când cu tânărul bogat a spus chiar limpede: „mai uşor va trece cămila prin urechile acului, decât să intre bogaţii în împărăţia lui Dumnezeu!”. La auzul acestor vorbe, nu numai Iuda, dar şi ceilalţi ucenici s-au îngrozit întrebându-L: dar cine poate fi mântuit? Până atunci, Iuda, ca şi ucenicii şi toţi iudeii ştiau aşa: că cel sărac e sărac ca plată a păcatelor lui sau a părinţilor şi moşilor lui, că pe cel sărac Dumnezeu nu-1 iubeşte ca pe un păcătos ce era. De aceea trebuia să stea mai la urmă atât în veacul de acum, cât şi în cel viitor. Desigur, cugeta Iuda, această rânduială trebuia păstrată şi în împărăţia lui Dumnezeu.

La fel era şi cu cei bolnavi. Ei erau bolnavi datorită păcatelor lor şi ale înaintaşilor lor, şi ei nu trebuiau să se arate cu bolile lor în faţa plăcuţilor lui Dumnezeu, bogaţi şi sănătoşi, ca să le strice veselia. Odată când văzură un orb din naştere, ucenicii chiar L-au întrebat: „Rabi, cine a păcătuit, omul acesta sau părinţii lui de s-a născut orb?” Răspunsul Lui Isus i-a descumpănit de-a binelea: „N-a păcătuit nici el

nici părinţii lui, ci s-a născut aşa ca să se arate în el slava Lui Dumnezeu!”.

De asemenea ştiau că orice străin de neamul lui Israel e spurcat şi neplăcut lui Dumnezeu şi că nu trebuie să ai de lucru cu el decât în măsura în care putea să-ţi fie rob şi să-i jefuieşti averea. Era îndeobşte ştiut de toţi că cei bogaţi sunt plăcuţi lui Dumnezeu şi că bogăţia era o răsplată dată de sus. Se puteau deci bucura pe bună dreptate în veacul de acum şi în cel viitor. Doar bogaţii puteau aduce cele mai mari jertfe plăcute lui Dumnezeu. Ei aveau timpul să ţină toate datinile şi sărbătorile prevăzute de Lege şi să poarte haine cu ciucuri care să le-amintească de poruncile date prin Moise. La fel cel sănătos îşi îndreptăţeşte sănătatea datorită faptelor lui bune, plăcute lui Dumnezeu. Şi ultimul iudeu era convins că numai iudeii sunt plăcuţi lui Dumnezeu ca şi urmaşi ai lui Avraam, ce erau. De asemenea toţi ştiau că înţelepciunea se putea găsi numai la bătrâni şi că la copii nu se afla nimic ce se putea lua în seamă.

Ori vine Isus şi răstoarnă toată această frumoasă rânduială cu fericirile Lui: „...fericiţi cei flămânzi după neprihănire, căci ei vor fi săturaţi!”, în timp ce bogaţii erau ocărâţi şi ameninţaţi. Pe sărăntocul Lazăr îl cocoţează în sânul lui Avraam, iar pe bogat îl aruncă în iad de unde nu va ieşi în veci.

Atunci prin ce vor fi răsplătiţi drepţii în împărăţia lui Dumnezeu dacă prin avere nu, prin cinste şi mărire nu, prin haine nu? Te puteai întreba de ce te-ai mai putea bucura într-o asemenea împărăţie în care toate rânduielile erau de-a-ndoaselea? Şi ca şi cum n-ar fi fost destul, Isus aşeză un copil în mijlocul lor şi le spuse: „Dacă nu veţi fi ca acest copilaş, vă spun, că nu veţi intra cu nici un chip în împărăţia lui Dumnezeu!”

Altădată zicea: „.. .fericiţi cei cu inima curată căci ei vor vedea pe Dumnezeu!” Nu, Iudo, nu-i mare scofală într-o asemenea împărăţie!

Şi se mira Iuda că ceilalţi nu se revoltă ca el, deşi nici ei nu pricepeau ce îi învăţa Isus. Ba îi vedea că încercau să-şi însuşească noua învăţătură absurdă, ba chiar se şi entuziasmau de ea. începură chiar şi ei între ei să-L imite în judecată şi în purtări. Odată l-a întrebat cam ironic pe unul din ucenici:

- Cum ai ajuns să te ridici la înţelegerea celor sfinte?

- Prin harul lui Dumnezeu, ludo, dar harul lui Dumnezeu nu se

dă decât celui ce-1 caută cu credinţă.

Iuda însă n-a făcut şi n-a încercat nici un efort propriu de a înţelege şi de a se îndemna pe noua cale. Şi atunci când Isus repetă aceste cuvinte pe care le auzi de la unul din colegii săi, Iuda era convins că Isus lui i se adresase. Cu aceste gânduri, Iuda se simţea tot mai străin în mijlocul celor unsprezece.

Noaptea cei unsprezece dormeau duşi, numai el veghea ceasuri de-a rândul, frământându-se.

Cumpăna

Era în al treilea an de când învăţa Isus noroadele. Călătoreau cu Isus prin părţile Cezareii lui Filip şi iarăşi s-au adunat mulţimile la El şi iarăşi le învăţa ca de obicei. Se făceau minuni şi se astupa gura făţarnicilor farisei. Acum erau pe cale spre Ierusalim şi Isus era înaintea lor. Toţi ştiau că Isus era Mesia. Cei unsprezece erau uimiţi şi mergând după El, erau nespus de bucuroşi că au fost ei cei aleşi. Cu câteva momente înainte, Petru, cu dragostea năvalnică, mărturisise tare:

- „Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui Viu!"

Răspunsul lui Isus îl năuci pe Petru:

- „şi Eu îţi zic: Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea! Porţile iadului nu o vor birui. Tie îti voi da cheile împărăţiei cerurilor. Orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat şi în ceruri!".

Petru rămase năuc privind în gol. I se părea un vis ceea ce auzise. îi trebui timp să-şi adune simţurile şi să revină la realitate. Alături de Petru, şi ceilalţi apostoli erau descumpăniţi. Nici n-au mai luat seama la porunca lui Isus de a nu spune nimănui că El este Hristosul. Reveniţi din euforie, îi cuprinse o bucurie mare că Isus le acordă o atât de însemnată încredere. De emoţii, nu îndrăzneau să mai scoată o vorbă, păşeau tăcuţi în urma Lui plini de încredere, şi de ce să nu spunem şi cu o oarecare mândrie, pentru noua calitate ce le-o acorda Isus.

Isus îi privea cu dragoste, dar cunoscând inimile lor pline de slăbiciune omenească, îi trezi la realitate, spunându-le că vor ajunge la Ierusalim, unde avea să pătimească mult din partea bătrânilor, din

partea preoţilor celor mai de seamă şi din partea cărturarilor, că are să fie omorât, şi că a treia zi va învia.

Ucenicii rămaseră din nou năuciţi. Căutau în ochii lui Isus să se convingă dacă au auzit bine. Se uitau unul la altul fară să zică nimic. Sub privirea lui Isus se simţeau stânjeniţi, neştiind ce să mai facă. Isus îi lăsă astfel şi pomi singur pe drum. Primul îşi reveni în sine Petru cu îndrăzneala ce i-o dădea favoarea ce i-o acordase Isus cu puţin timp înainte, îl chemă deoparte şi începu să-L mustre. Petru îl mai sfădise pe Isus în câteva rânduri, când Isus uita de mâncare şi de odihnă sau când întreba cine s-a atins de El în înghesuiala din drum: „Doamne, toţi te îmbulzesc şi Tu mai întrebi cine s-a atins de Tine?” şi Isus nu se supără niciodată. Acum Petru zise:

- „Să te ferească Dumnezeu, Doamne, să nu ţi se întâmple aşa ceva!”

Ii spuse aceste cuvinte aproape în şoaptă, cu mare durere. Ceilalţi ucenici priveau scena în tăcere. Nu auziseră ce i-a spus Petru, dar rămaseră năuciţi pentru a treia oară, auzindu-L pe învăţător strigând şi cu mânie şi arătând lui Petru drumul îndărăt:

- „Inapoia Mea, Satano, tu eşti o piatră de poticnire pentru Mine! Căci gândurile tale nu sunt gândurile Lui Dumnezeu, ci gânduri de ale oamenilor”, apoi întorcându-Se pomi mai departe pe drum.

Ca lovit de trăsnet, Petru rămase pe loc. Braţele îi coborâră neputincioase pe lângă trup. Toiagul îi căzu din mână. Genunchii se înmuiaseră şi tot trupul îi tremura, gârbovindu-se. Din ochi începură să-i curgă primele lacrimi. Niciodată bunul lui învăţător nu-1 certase ca acum. Mintea înfierbântată căuta cu ochii motivul pentru care Isus S-a supărat aşa de tare şi nu-1 găsea. Târziu, după ce ceilalţi se ridicară şi porniră pe drum după Isus, îşi ridică toiagul şi se pomi şi el slăbănog pe urmele lor. Apostolii păşeau trişti şi nedumeriţi.

Numai în ochii lui Iuda apărură câteva sclipiri de bucurie: bine ţi-a făcut Petre, să te trezeşti la realitate! Prefăcându-se că îşi leagă o curea de la încălţăminte, Iuda rămase-n urmă, se apropie de Petru, pomi alături de el şi-i spuse-n şoaptă:

- Ce L-ai întrebat?

Dar Petru nu-i răspunse.

La o cotitură a drumului, Isus se opri aşteptându-i. Când se apropiară toţi, cu o voce puternică Isus le strigă:

- „Cine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze. Cine va vrea să-şi scape viaţa, o va pierde, dar cine îşi va pierde viaţa pentru Mine, o va afla!”.

Zicând aceste cuvinte, Isus pomi din nou cu paşi hotărâţi. Petru alergă după El. Nu voia să II ştie pe Isus supărat. îi ieşi în cale, îngenunche cuprinzându-i picioarele, şi printre sughiţuri de plâns strigă:

- „Doamne, îndurător fi mie păcătosul!” şi privindu-L în ochi era decis să nu-L lase să păşească mai departe, până nu L-ar fi iertat. Petm văzu în ochii învăţătorului dragostea de totdeauna şi ajutat de mâinile Lui se ridică, vărsând acum lacrimi de fericire.

Intâmplarea se petrecu fără ca apostolii să priceapă cu adevărat ce însemnau toate acestea. Şi zilele treceau ca şi înainte. Luaţi în mirajul minunilor şi predicilor îşi uitară de aceasta, socotind-o drept o pildă ca atâtea altele, pe care nu le-au priceput.

Mergeau pe drumul spre Capemaum. Isus luase cu Sine pe Petm, Iacov şi Ioan. Au stat acolo trei zile, acum se întorceau, dar nu povesteau nimic din ce făcură acolo. întrebaţi de ceilalţi, refuzară să răspundă. După chipul feţelor lor înflăcărate, ucenicii îşi dădură seama că acolo se petrecuse ceva deosebit şi se bucurară şi ei. Bănuiră că acolo s-a pus la cale ceva important cu privire la împărăţia aşteptată.

Iuda se miră că după aspra mustrare ce-o primise Petm nu demult, Isus L-a luat totuşi cu El la munte, şi între ei începu mai pe faţă cearta pentm întâietate. Iuda, învăţat cu şumbăriile din Ierusalim, învârtea în aşa fel discuţia ca el să rămână în afară ca arbitru. Prefacându-se că îi ia apărarea lui Petru, nu pregeta să-i arate şi scăderile şi să-i pună pe ceilalţi împotriva lui. Mergeau aşa de bine lucrurile încât se gândea de multe ori, că dacă numai de asta ar atârna faptul, el ar trebui să fie socotit cel mai mare dintre ei. Câtăva vreme, cearta se petrecu cu voce scăzută, dar aprinşi, ridicară vocile încât Isus îi putea auzi. Şi Iuda aceasta urmărea. Să-i audă pe toţi certându-se, numai pe el nu.

Isus nu luă în seamă cearta lor şi îi anunţă din nou că la Ierusalim, Fiul Omului va fi prins de mai marii iudeilor, care-L vor omorî, dar a treia zi va învia. De data aceasta Petru nu L-a mai certat. După

minunea petrecută la munte nu mai putea crede că acest lucru ar fi putut fi posibil asupra lui Isus. Desigur, admitea, ba era sigur, că fariseii şi mai marii iudeilor aşa i-ar face, dar acum era încredinţat că Dumnezeu va avea grijă de Fiul Său, pe care-L slujeau îngerii. Ştia că orice împotrivire a oamenilor era zadarnică. Şi dacă ei aveau atâta siguranţă în puterea lui Isus de ce mai trebuiau să-şi mai facă sânge rău cu griji neîntemeiate?

Singur Iuda rămase pe gânduri. Dar dacă totuşi va fi adevărat şi lui Isus i se vor întâmpla cele spuse de El însuşi şi încă în mai multe rânduri? Atunci ce se va întâmpla cu el, Iuda? Ce se va alege de visurile lui? Dar chiar cu viaţa lui? Căci dacă Isus va fi ucis, nici ei, care L-au urmat de aproape nu vor fi cruţaţi. Şi mai ales el, care avea atâţia duşmani personali la Ierusalim. N-a spus doar Isus că dacă pe El II vor urî, şi pe ei îi vor prigoni? Iuda putea pricepe cel mai bine ceea ce a spus Isus, pentru că el era cel mai grijuliu faţă de persoana sa. Până acum se întreba dacă aceste vorbe nu erau spuse ca să încerce dragostea ucenicilor. Acum însă înţelegea perfect că nu era vorba de vreo pildă, nici de vreo încercare, nici de vreo aluzie la dorinţa fariseilor, ci era însăşi voinţa lui Isus, auzise bine că El însuşi se va lăsa prins în mâinile lor.

Işi aduse aminte că mai spuse altădată: „Imi dau viaţa ca iarăşi s-o iau. Nimeni nu mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine.”
Atunci n-a înţeles aceste cuvinte, dar acum le înţelegea. Se uită la ceilalţi ucenici şi văzu bine că ei nu înţelegeau nici acum prea multe. îngrijoraţi de cele ce avea să i se întâmple învăţătorului, si nu se gândeau la soarta lor. însă Iuda îşi dădu seama că în acest caz, el nu simte vreo milă pentru soarta lui Isus, care-şi căuta moartea cu mâna lui, nici pentru ceilalţi ucenici care erau una cu El, trup şi suflet, şi care nu se mai gândeau la soarta lor. Acum Iuda simţea o mare milă pentru propria lui viaţă şi îşi zicea în sine: ai grijă Iudo să nu te duci cu ei la fund!

Mai frământa luda o întrebare care dădea de gândit şi de sperat. Nu cumva Isus se lăsa în mâinile duşmanilor Lui, ca ei să-şi arate răutatea lor şi dintr-odată El avea să-şi desfăşoare puterea Sa ca să-i pedepsească? Nu puse însă prea mare temei pe acest gând, dar totuşi nu-1 părăsi. Se hotărî în sine să fie atent şi să sară din barcă înainte ca vârtejul să-l prindă şi pe el.

Gândindu-se mai atent la învăţătura lui Isus şi la stilul său de a reacţiona, găsi că Isus nu răspunse niciodată printr-o vorbă sau faptă de răzbunare, sau măcar de apărare. Când gadarenii i-au cerut să plece din hotarele lor, Isus a plecat. Când Ioan mânios I-a cerut să pedepsească pe cei ce nu i-au primit, Isus a răspuns lui Ioan „.. .nu ştiţi de ce spirit sunteţi însufleţiţi!”.

Ştia Iuda bine că Ilie s-a răzbunat pe profeţii lui Baal, Elisei de asemenea pe copiii care-1 batjocoreau, dar Isus nu se răzbunase până acum niciodată. Poate nici nu avea puterea de a face rău cuiva şi de a-i pedepsi?

Iuda îşi aminti şi de ziua în care la Isus se prezentară doi din ucenicii Lui şi anume Iacov şi Ioan, porecliţi „fiii tunetului”, împreună cu mama lor, care în dragostea ei, încredinţată, ca toată lumea de altfel, că împărăţia lui Isus va veni în curând, voia să asigure două locuri bune pentru fiii ei în zilele acelea: unul de-a dreapta şi altul de-a stânga tronului împărătesc. Nu se gândea că va fi refuzată, căci ştia că pe Ioan, Isus îl avea drag mai mult decât pe ceilalţi. Se vedea că la mijloc era nu numai dorinţa mamei ci şi a celor doi. Pe bună dreptate ceilalţi ucenici s-au supărat pe Iacov şi Ioan şi a început o sfadă asupra celor doi, în care Iuda nu s-a implicat. El nu onoruri subţirele râvnea, ci îşi dorea un loc cu greutate cu putere şi bogăţie, cum ar fi fost cel de vistiernic, unde nu ar fi fost nici la dreapta, nici la stânga, ci el la centru. S-a supărat însă Iuda pe răspunsul celor doi, când Isus i-a întrebat dacă sunt în stare să bea paharul pe care El îl va bea şi să fie botezati cu botezul cu care El va fi botezat.

- Putem! au răspuns ei cu atâta convingere, încât Iuda tresări. Ăştia, îşi zise în sine, sunt în stare şi-n foc şi-n apă şi la moarte să meargă după El. El n-ar fi fost în stare de lucrul acesta.

***

Cât trebuie să-L fi durut pe Isus aceste nesfârşite intervenţii şi poftiri de mărire deşartă şi mai ales acum la un pas de zilele patimilor. De-atâta vreme era cu ei şi încă nu se lecuiseră de poftă de mărire. încă nu erau lămuriţi că nu era vorba de o împărăţie lumească ci de una cerească. Şi II durea mai mult că tocmai acum când voia să-i

pregătească pentru adevărata menire a lor, ei erau preocupaţi cu mărunţişuri omeneşti.

Slabă şi nevolnică fire omenească, cât de greu e să-ţi depăşeşti sfera ta pământeană. De două mii de ani n-ai învăţat nimic din pilda apostolilor înainte de învierea lui Isus, cu toate că mândria a fost socotită cel dintâi păcat capital.

In Bizanţul atacat de Mahomed, oamenii se certau pe probleme religioase. Sub plină putere comunistă, arhierei şi preoţi orbi, lovesc şi afurisesc pe cei ce li se par că-i stânjenesc în mărirea lor, uitând că din puterea loviturii ce voiesc a o da, se vor prăbuşi şi ei în adânc. Şi pe câţi din oameni, nu-i prinde sfârşitul alergând după deşarte fantome pământeşti, după fum şi parfum de mărire. Şi asta la un pas de groapă. Cred că am putea adăuga la patimile Domnului şi această suferinţă cauzată de nepriceperea celor din jurul Lui. Şi totuşi Isus nu se supără. îi priveşte cu milă. Milă pentru nevolnica fire omenească. Le arată cu răbdare: „... între voi să nu fie aşa! Cel ce vrea să fie mai mare, să slujească celorlalţi, că nici Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea viaţa ca răscumpărare pentru mulţi!”.

La cearta cu cei doi, Iuda a luat şi n-a luat parte, dar i-a intrat în minte vorbele lui Isus că cei doi vor bea acelaşi pahar şi vor fi botezaţi cu acelaşi botez, adică vor avea aceeaşi soartă ca şi Isus. Oare numai cei doi vor avea această soartă?

Au urmat apoi pilda bobului de grâu care dacă nu moare mai întâi nu poate aduce roadă. Vorbele şi pildele lui Isus împotriva dorinţei de mărire îl enervară pe Iuda, de data asta mai mult ca oricând.

Nu trecu mult şi cel din urmă fir ce-1 lega de Isus se rupse şi el. Faptul s-a întâmplat în ziua când fariseii au venit să-L întrebe când va veni împărăţia lui Dumnezeu. Intrebarea de altfel flutura de mult în sufletul mulţimilor şi era momentul ca şi fariseii să o ştie. După întrebarea pusă, se făcu tăcere. Toţi doreau să ştie un răspuns lămurit, chiar şi ucenicii care nu îndrăzniră să-L întrebe până atunci. Dar cele mai ascuţite urechi au fost ale lui Iuda. Nimeni mai mult ca el nu îşi legase viaţa de venirea acestei împărăţii. Isus le-a răspuns limpede, toţi trebuiau să ştie că împărăţia Lui, nu-i materială, nu vine cu surle şi trâmbiţe. Nu vine pe văzute, nici nu se va zice: „Iată este

aici sau acolo. Căci împărăţia lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru!”

Cuvântul căzu ca o sabie în sufletul lui Iuda şi îi tăie şi ultimul fir de nădejde. Simţea că de acum nu-1 mai leagă chiar nimic de această adunare. Ar fi acceptat el şi o scamatorie cu moarte şi înviere, dar pentru o adevărată împărăţie, lumească şi cu vistierie. Dar pentru o împărăţie în inimi, pe care nu o vezi, nu! Pentru asta nu se merită să-ţi rupi sandalele şi să-ţi pierzi zilele prin arşiţă după acest amăgitor. Chiar dacă s-ar face o asemenea împărăţie, unde să fi slugă la toţi ca să te numeşti mare, asta nu mai avea nici un farmec.

In timp ce fariseii se îndepărtau sfatuindu-se cum să răstălmăcească poporului vorbele lui Isus despre împărăţie, şi Iuda se îndepărtă să-şi orânduiască gândurile lui învolburate. Rămas singur îşi dădu frâu liber la toată mânia adunată împotriva „amăgitorului”. Prea l-a înşelat în aşteptările sale. Ieri, alaltăieri, îl socotise nebun, că numai un nebun aleargă după moarte, când cu puterile sale putea fi împărat. Dar dacă eşti nebun, nene, mergi de te omoară singur, dar lasă-mă pe mine în pace! De acum Iuda ajunse la părerea că nu era numai nebun dar şi amăgitor, care nu voia să moară singur, ci să târâie şi pe alţii după el.

Işi aduse de asemenea aminte cum altă dată le vorbise că şi ei vor avea de suferit de pe urma lui. Acum îl apucă spaima de-a binelea. Ce prost ai fost Iudo, ce dobitoc ai fost! Cum n-ai priceput mai devreme? Nu, înşelătorule, nu! Moară Toma, cel ce a zis către ceilalţi: „.. .să mergem şi noi să murim alături de El” dar fară mine! Se hotărî în ce mod îl va părăsi.

La început îl mângâie acest gând, dar cugetând mai bine găsi că asta nu valora nimic. Era uşor să pleci, dar trei ani din viaţă cine ţi-i dă înapoi, Iudo ? Tinereţea irosită cu sărăntocii cine ţi-o întoarce, Iudo? Dar banii ce i-ai fi putut câştiga în acest timp, cine ţi-i plăteşte, ludo? Dar poziţia ce o puteai dobândi la visteria Templului în aceşti ani? Ţi-ai pierdut timpul ca să devii vistiernicul sărăntocilor în împărăţia galileanului. Ţi-ai irosit viaţa pentru o pungă chioară! Râdea, isteric bătându-se pe cap. Scoase punga de la brâu, îi desfăcu baierele încet, aruncă cei câţiva bănuţi şi rânjind , scuipă în ea. II apucă apoi o mânie oarbă împotriva amăgitorului care-i spulberase tot viitorul.

Când de dimineaţă veni ultima delegaţie de farisei, Iuda se apropie de unul care îi era cunoscut şi-l întrebă ce mai fac tovarăşii lui de visterie. Toţi înaintaseră în slujbe, chiar şi cei mai proşti, Iudo, Iudo, unde-ai fi fost acum dacă nu te luai după nălucirile Nazarineanului. Strânse pumnii şi scrâşni din dinţi. Să-l aibă în faţă l-ar sugruma. Prin minte i se învârteau fel de fel de gânduri de răzbunare. Nazarinene, Nazarinene, cu Iuda nu te joci!

Se opri apoi din mânie, zicându-şi singur. Stai, ludo, stai că încă n-ai murit. Ai mai scăpat odată de un amăgitor şi încă nu cu pagubă. De ce să pleci cu mâna goală? Mâine, poimâine, vin Paştele, şi în pungă se adună bani frumuşei. Ba, dacă eşti băiat deştept mai poţi sorbi de la unul şi de la altul în numele Lui. Apoi îţi iei punga şi să ne vedem mai rar, Nazarinene, în judecată ştiu că nu mă chemi.

Satură-ţi sărăntocii cum vei şti şi lasă arginţii în punga cui ştie să-i preţuiască! Această hotărâre îl învioră. Adună cu grijă bănuţii de unde îi aruncă şi-i vârî înapoi în pungă cu grijă, îmbăieră punga şi şi-o puse din nou la brâu. Aşa, Iudo, fi băiat deştept şi n-are să-ti umble rău!

***

Spre seară porniră tăcuţi în urma lui. Soarele apunând în mare, scălda în sânge un strat de nori ca un linţoliu, învăluind în aceeaşi lumină roşietică culmile dealurilor până departe spre Ierusalim. Apostolii se uitau cu grijă la semnele timpului. în urma lor, Iuda cugeta singur cum va ieşi mai bine din încurcătura în care a intrat. Chibzuia în gând persoanele de la care ar putea scoate bani în numele lui Isus şi socotea la cât s-ar putea ridica această sumă.

In drum, Iuda se abătu pe acasă. De casă îi era dor mai puţin ca oricând, dar trebuia să ştie ce a făcut tatăl său cu banii lui. „De bună seamă neghiobul acesta bătrân i-a pierdut pe toţi” Deşi bănuia demult asta, totuşi când bătrânul îi spuse: „Sunt bine puşi, ludo, sunt bine plasaţi, ai să vezi” îl cuprinse o aşa de mare mânie pe bătrân că era gata să-l lovească.

Bătrânul căută să-l împace aducând vorba de o nuntă a unui văr al lui care făcuse o bună partidă, câştigând prin asta mult argint, pământ şi vază.

- Eşti chemat şi tu, ludo, trebuie să stai... dar dacă nu ai timp, că

am auzit că de Paştele acesta vine împărăţia lui Israel... bătrânul vorbea în şoaptă. Pe Iuda îl înfuriară şi mai mult vorbele bătrânului.

- Nu împărăţia, neghiob bătrân, ci ocara şi moartea, aşa să ştii. Şi trântind uşa ieşi pe drum grăbind să-şi ajungă tovarăşii. Scrâşni din dinţi şi strânse pumnii:

- "Bani, bani şi din piatră seacă, cu orice preţ şi cât mai iute!"

Un incident a avut loc tocmai în perioada când Iuda spera să adune ceva sume de bani în preajma Paştelor. Isus cu ucenicii săi au fost invitaţi în casa lui Simon leprosul. în timp ce erau la masă, Maria luând un vas de alabastru cu mir de nard curat, l-a turnat pe capul lui Isus. Gestul l-a scos din fire pe Iuda, care a izbucnit:

- De ce se face risipa aceasta? De ce nu s-a vândut acest mir, iar banii să se împartă săracilor?

Deşi tonul lui Iuda a sunat a ceartă, Isus a răspuns tot cu blândeţe.

- De ce faceţi supărare femeii? Căci pentru îngroparea mea a făcut ea acest gest.

Şi ceilalţi evanghelişti povestesc acest episod, dar pun reacţia în gura la mai mulţi apostoli. Desigur şi ceilalţi au fost şocaţi când au aflat ce valoare avea mirul, dar cel ce a provocat scandalul a fost Iuda. Singur el ştia preţul parfumului. De unde era să ştie Petru şi ceilalţi pescari valoarea de piaţă a unui parfum rar? De unde puteau şti că parfumul valora cât un salariu mediu pe un an de zile? Interesant e că Ioan cunoştea faptul că Iuda fura din pungă, şi menţionează: Nu de săraci se îngrijea Iuda, ci de el însuşi, ca unul ce lua pentru sine ce era în pungă.

***

Era a doua zi după învierea lui Lazăr, dumineca, o frumoasă dimineaţă de primăvară. Ploaia din ajun spălase totul şi aduse la lumină o verdeaţă mai proaspătă. In copacii de pe marginea drumului păsările cerului se întreceau în cântece. Bolţile clădirilor de piatră ale Ierusalimului sclipeau în bătaia soarelui. Ucenicii trimişi încă de dimineaţă să aducă un mânz de asin sosiră cu el. Apostolii îşi aşezară hainele pe el, iar Isus încălecă deasupra. Iudeii care au fost de faţă la învierea lui Lazăr şi alţii care îl văzură înviat se ţineau după Isus entuziasmaţi. Ştia de altfel toată lumea că de Paştele acela va ajunge Profetul împărat, şi voiau să fie şi ei de faţă la mărirea Lui. Numai

apostolii erau trişti la început. Luaţi însă de avântul iudeilor ce-L însoţeau şi de frumuseţea primăverii, reuşiră să-şi ascundă îngrijorarea, cel puţin de pe faţă. în suflet însă îi rodea întrebarea: oare cum va fi primit învăţătorul în Ierusalim?

Ajungând la coborâşul Muntelui Măslinilor, zăriră mulţimile zorind afară pe porţile Ierusalimului spre a-I ieşi în întâmpinare. Se înfiorară. Se adunase la Ierusalim o mulţime mare, chiar cu câteva zile înainte, căci se zvonise în toate părţile că de aceste Paşte, Isus va proclama împărăţia lui Israel. Mulţi stătură până înspre dimineaţă în aşteptare, tot despre asta povestind.

Când s-a zvonit că Isus vine dinspre Betania la Ierusalim, se îmbulziră toţi la porţile drumului ce venea din Betania şi îi ieşiră în cale zgomotoşi, ca orice mulţime. îşi aşezau veşmintele pe cale, iar alţii tăiau ramuri de copaci şi le aştemeau pe drum. Şi cei ce veneau înainte şi cei ce veneau pe urmă strigau:

- Osana!!!

- Binecuvântat este Regele lui Israel, Cel ce vine în Numele Domnului!!!

- Osana!!!

Mulţimea fremăta de bucurie. Văile răsunau de strigăte. Ucenicii văzând întorsătura pe care o luaseră lucrurile, şi atâta lume ce-1 aclama ca Rege pe învăţător, uitară toată spaima şi se entuziasmară şi ei.

Nu putea fi altfel. La o parte cu temerile, cu moartea Domnului, acum când este dorit ca Rege. Oare nu aceasta este ziua în care se va aşeza împărăţia? Cine oare ar putea sta în calea acestei mulţimi? Luaţi de val începură să strige şi ei împreună cu mulţimea.

Bucuria generală îl trezi şi pe Iuda. La văzul atâtor mulţimi, speranţele îi reveniră din nou. De vreme ce Isus îngăduia aceasta, desigur că s-a răzgândit, şi voia să devină Rege. Se strecură prin mulţime cât mai aproape de Isus ca să fie văzut de El, şi începu şi el să strige accentuând cât putea mai tare cuvântul “Rege”. De acest cuvânt erau legate toate visurile lui de fericire. Astfel alaiul intrase pe uliţele cetătii. Câţiva farisei orbiţi de mânie se învârteau neputincioşi împrejurul mulţimii. Unul mai întărâtat reuşi să ajungă lângă Isus şi să-I strige isteric:

- „Invăţătorule, ceartă-ţi ucenicii!”

Isus îi răspunse liniştit:

- „Iţi spun, că de vor tăcea ei, pietrele vor striga!” Disperaţi fariseii se opriră în urma mulţimii şi în neputinţa lor, începură să azvârle cu praf în sus, apoi o porniră la fugă spre Templu şi intrând în tainiţe, unde erau adunaţi alţi tovarăşi de-ai lor, nu-şi găsiră alt mod de a-şi manifesta ura decât aruncându-şi unii altora: „Vedeţi că nimic nu faceţi? Iată, lumea s-a dus după el!”.La auzul mulţimii, Ierusalimul s-a cutremurat. Nu a mai fost atâta bucurie de la intrarea lui David. Toti simţeau că acea Duminică era o zi mare şi se bucurau. Numai Domnul era trist. El cunoştea nevolnica fire omenească. Oare nu toţi aceştia după câteva zile se vor întoarce împotriva Lui?

Mulţimea îl conduse pe Isus în Templu. Şi de această dată, Isus curăţă Templul de negustori şi de schimbătorii de bani. Luă căpăstrul asinului pe care îl eliberă şi se îndreptă spre curtea exterioară a Templului.

Era bucurie generală în mulţime. Numai în cele mai ascunse tainiţe, Satan îşi strângea ucenicii la sfat să-L omoare pe Dumnezeu.

Entuziasmul care l-a cuprins pe Iuda odată cu intrarea în glorie a lui Isus în Ierusalim se topi repede, ca un foc de paie. In loc ca Isus, ajuns în Templu să se proclame împărat cum aştepta de altfel toată mulţimea şi cum se temeau fariseii, începu din nou vechea poveste: să predice mulţimii „Bobul de grâu căzut pe pământ, de nu va muri rămâne singur, iar de va muri, multă roadă va aduce!” .Nici fata lui Isus tulburată nu arăta ca a unuia râvnitor de împărăţie. însuşi spuse: „Acum sufletul Meu s-a tulburat şi ce voi zice? Părinte, izbăveşte-Mă de ceasul acesta? Dar pentru aceasta am venit în lume.”

In primul moment Iuda înlemni lângă un stâlp al Templului. Prea se ridicase sus cu bucuria ca să mai poată coborî cu uşurinţă. Se înfurie atât de tare încât îi venea să se repeadă asupra amăgitorului. Dus de mânie se trezi în mijlocul unei cete de farisei. Abia aici reuşi să-şi vină în sine auzind cum aceştia vorbeau de rău pe Isus. Dar nici una din multele epitete date de aceştia nu se potriveau amăgitorului ca cele ce-i stăteau lui pe limbă. Vezi bine, că nici unul dintre ei nu pierduseră atât cât a pierdut el din pricina Lui

Glasul lui Isus răsuna printre bolţile de piatră ale Templului, mai pătrunzător ca oricând:

- „De-Mi slujeşte cineva, să-Mi urmeze, şi unde sunt Eu, acolo va fi şi cel ce-Mi slujeşte!” Iuda nu se putu stăpâni să nu bombăne:

- “Urmeze-ţi sărăntocii tăi cât vor pofti, dar eu nu, înşelătorule!”

Privind mai bine umbrele ce se grăbeau prin gangurile Templului, Iuda pricepu că ceva se pregăteşte împotriva Lui Isus. Slugile mai marilor se uitau unul la altul ca părtaşi ai aceluiaşi secret.

- Măcar de l-aţi prinde odată să se termine cât mai curând toată povestea asta. Simţea nevoia să se pună capăt vieţii acesteia de incertitudine. Simţea că trebuie să ia o hotărâre pentru sine.

Glasul lui Isus îl enerva. Ieşi în curtea exterioară a Templului să nu îl mai audă. Pe lângă el trecu un servitor al Templului, care îl cunoştea, şi care nu numai că nu-1 salută, dar îi aruncă o privire plină de ură, care-1 îngheţă pe Iuda. Privind în urma servitorului nu putu să-şi astupe urechile spre a nu auzi cuvintele lui Isus:

- „Vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la domni pentru Numele Meu.”

ÎI cuprinse iar frica. Pe tine te privesc vorbele acestea, Iudo, că nimeni nu va tine seamă că tu nu erai cu sufletul alături de El.

Plecă din Templu. în uliţă se întâlni cu un fost coleg de la vistierie, cu faţa plină şi fericită, cu hainele ca scos din cutie, mândru şi stăpân pe sine. Trecătorii i se închinau şi îl priveau cu admiraţie în urmă. Iuda îşi zise în sine: Până şi nătărăul acesta a fost mai deştept ca mine, şi a ajuns ce-a ajuns!

N-ar fi vrut să dea ochii cu el pentru nimic în lume. Se întoarse cu faţa, prefăcându-se că priveşte zidurile Templului. Se trezi însă luat de mânecă:

- Hei, Iudo, te prefaci că nu mă mai cunoşti, de când cu împăratul vostru, nu mai vrei să iei în seamă pe ăştia micii... Cuvintele pline de îngâmfare ale acestuia i se înfigeau în inimă ca nişte cuţite. Cu hainele ponosite de pe drum, stând pe o treaptă mai jos, părea că e sluga acestuia. Nu avu vreme să răspundă că individul nu-i lăsă timp.

- Ei ce ziceţi, când îl încoronaţi pe Regele vostru? Şi cu dărâmarea Templului cum rămâne, ai? Cred că nu mă uiţi şi pe mine, îmi ţi un locşor la visteria ta? Simţind că vorbele îl rănesc pe Iuda, continuă de sus:

- Nu ţi-am vrut decât binele, Iudo. Te-am îndrumat întotdeauna bine. îţi dau un sfat prietenesc: Nu mai umbla după cai verzi pe pereţi, dacă nu vrei să ajungi şi tu cu el. Şi urcând scările , îi aruncă şi ultimul sfat:

- Vezi de ai lipsă de mine, caută-mă, un sfat bun nu costă nimic,

oricând ţi-1 pot oferi.

Nu mânia îi încolţi lui Iuda în suflet, ci frica. Ăsta ştie ce ştie!

Strada răsună de paşii unei patrule romane. Iuda se trase spre zid înspăimântat, privind cu groază la săbiile strălucitoare. I se păru că toţi soldaţii se uită bănuitor la el. Pe moment se gândi să fugă cât mai departe de Ierusalim, dar îşi reveni din spaimă când patrula se îndepărtă, gândindu-se la cât a pierdut prin rătăcirea lui. Tot îi mai bine să mai aştept puţin, dar să stau mai deoparte.

De Paşte, toţi prietenii lui Isus se grăbeau să-I aducă câte o sumă de bani pentru pregătirea sărbătorii. Ar fi o prostie să plec tocmai acum. Cu aceste gânduri colindă uliţele dosnice ale Ierusalimului. Se gândi apoi cum ar fi dacă s-ar duce la mai marii Templului ca să-şi ceară iertare pentru rătăcirea lui. Dar închipuindu-şi cât de batjocoritori ar fi când l-ar primi, se răzgândi. Ba, nici de pedeapsă nu era sigur că ar scăpa. Din contră, le va da ocazia de a-1 pedepsi mai avan. Şi fiind vorba şi de romani, că sigur mai marii vor apela la ei, vor ţinea ei cont că el s-a căit? Şi se vor grăbi fariseii să mă scoată din mâinile lor? Nu, tot mai bine e să fug. Numai de aş pune mâna pe bani cât mai repede.

Se însera. Se grăbi să vină la Templu spre a nu pleca Isus şi ai Lui. Ajunse aici chiar atunci când ei se pregăteau de plecare. Iuda observă că Isus căuta să iasă din Templu şi din Ierusalim cât mai neobservat cu putinţă, ocolind prin străduţe întortocheate. Pe drum Iuda întrebă dacă s-a dăruit ceva pentru Paşte. Câţiva ucenici se grăbiră să-i înmâneze nişte bani. Erau puţini.

Ieşiţi pe porţile cetăţii la un moment dat Isus păşi pe o potecă lăturalnică spre muntele Măslinilor. Pe la mijlocul drumului, se opriră să aştepte pe Petru şi Fiii tunetului, care rămaseră în urmă să observe dacă nu cumva sunt urmăriţi. Aceştia sosiţi vestiră pe ceilalţi că nişte iscoade ar fi vrut să vină şi ei pe aceeaşi cărare, dar când i-au zărit pe Petru împreună cu cei doi, s-au întors înapoi. Ioan era sigur că recunoscu în urmăritori pe doi din slugile Marelui Preot.

Iuda se cutremură. Ucenicii se înţeleseră între ei ca cei trei, doi dintre ei având săbii, să rămână mereu în urmă. Isus nu spunea nimic, lăsându-Se în grija alor Săi.

Trudiţi şi trişti ajunseră târziu în Betania, unde intrară cu

precauţie pe o uliţă lăturalnică. Buna gazdă îi aştepta cu toate pregătite. După rugă, Isus adormi repede. Atunci ceilalţi se hotărâră să stea de strajă pe rând afară, câte doi. Această teamă şi veghe îl făcu pe Iuda să nu poată dormi toată noaptea. Bătea vântul, iar Iuda tresărea la cel mai mic zgomot. Mii de gânduri i se zbăteau în minte deodată, fără să le dea de cap.

A doua zi se ţinu cât mai departe de Isus şi ai Săi, gata să poată fugi oricând. Reuşi cu ajutorul banilor să tragă de limbă un servitor, care îi mărturisi că mai marii sunt foc de mânie din pricină că nu pot pune mâna pe Isus, căci ziua în Templu se tem de mulţime iar unde stă noaptea nu ştiau, că iscoadele trimise s-au întors fără ispravă. Află că mai marii erau gata să plătească orice sumă numai să-L prindă pe Isus, că şi romanii sunt cumpăraţi pentru asta, şi că oricine dă de ştire unde se află noaptea, va fi răsplătit, şi mulţi se îndesau să câştige aceşti bani.

Vestea ultimă îl mângâie pe Iuda ca un balsam „vor răsplăti bine pe oricine va spune unde se adăposteşte noaptea”.

Vânzarea

In decursul celor trei ani, fariseii şi mai marii iudeilor îşi ascuţiră ura lor neputincioasă certându-se cu Isus, cu ucenicii şi mai adesea certându-se între ei şi acuzându-se unii pe alţii de laşitate.

Trimeşii lor cei mai iscusiţi să-L prindă cu o vorbă pentru a-L putea învinovăţi, se întoarseră plouaţi. Iscoadele lor trimise să tragă cu urechea şi să-i spioneze faptele se întoarseră cu nimicuri. Din toate faptele lui Isus nu găsiră decât acuze copilăreşti: că nu se spală habotnic pe mâini, că vindecă Sâmbăta, că-Şi lasă ucenicii să culeagă spice în ziua de Sabat, şi alte de-acestea, dar pe care nu le puteau aduce drept acuze că s-ar fi făcut de râs. Asmuţind în câteva rânduri mulţimea asupra Lui Isus, n-au reuşit nimic, ba unii trimişi chiar au trecut de partea Lui. Cu orice nouă încercare nereuşită Isus creştea mai mult în putere. La început se feriră să ia o hotărâre împotriva Lui, de teamă.

Dar dacă Acesta care vindecă lepra, nu are cumva şi puterea să o arunce asupra lor sau să-i orbească? Văzând însă că Isus nu răspunde niciodată cu rău când e atacat, nu s-au mai temut. Au prins tot mai mult curaj, dar care în trei ani nu a folosit la nimic. Ba mai mult,

slugile trimise să-L prindă se întoarseră entuziasmate de El. Câţi dintre ei nu-şi tociseră zadarnic sandalele pe drumurile Galileii, în pustie sau prin munţi, în arşiţa soarelui sau în bătaia vântului, mânaţi de ura lor oarbă. N-au putut sta împotrivă însă nici în faţa unui biet orb din naştere, vindecat de Isus. Dacă până acum cuvintele divine din Tora şi Profeţi le serveau ca să se laude cu ştiinţa lor şi să se certe între ei, acum aceste citate nu-i mai interesau decât în măsura în care puteau să le folosească drept arme de luptă împotriva lui Isus. Cuvintele Scripturii nu erau pentru ei Spirit şi Viaţă, ci prilej de a-şi satisface interesele.

Ne întrebăm şi astăzi cum de-a fost posibil ca în faţa atâtor minuni şi fapte clare ca lumina zilei ei n-au fost capabili să se îndrepte şi să recunoască adevărul? Nu, pentru că nu-i interesa adevărul. Le era indiferent dacă Isus era sau nu era Mesia.
Îi interesa numai persoana lor şi cât pot trage foloase de pe urma lui Mesia. De aceste Paşte îi durea mai mult ca oricând de ei. Poporul, pe care îl dispreţuiau de altfel, se ducea tot mai mult după învăţător, nebăgându-i în seamă. Simţeau că de nu-L vor doborî pe Nazarinean, totul e pierdut pentru ei şi de aceea se hotărâră să facă totul de aceste Paşte.

Din vremea lui Arhelau, fiul lui Irod cel Mare, puterile directe ale Sinedriului au fost limitate la Iudeea, de aceea Sinedriul nu a avut nici o putere asupra lui Isus în timp ce El se afla în Galileea. Dar acum cu ocazia sărbătorii Paştelor, ei erau siguri că Isus cu ucenicii va veni la Ierusalim să se închine. In casele lui Caiafa, Marele Preot, care era şi preşedintele Sinedriului, se adunaseră încă de dimineaţă toti câţi alcătuiau Sinedriul: arhierei, farisei, saduchei, cărturari şi bătrânii poporului. Veniră chiar cu noaptea-n cap ca să apuce locurile cele mai de frunte la sfat. Se ploconeau până la pământ unii în faţa altora, se lăudau, aruncându-şi cele mai frumoase vorbe unii altora, deşi în fond de-abia se puteau vedea în ochi. De multe ori se puteau zări pe furiş căutături de invidie şi dispreţ aruncate unii altora.

Şiret, Caiafa, împărţea amabilităţi tuturor, chiar şi celor mai de rând membrii ai Sinedriului. Trebuia ca şi aceştia să fie de partea lui. Veghea ca să nu se işte vreo ceartă de cuvinte, ca altădată şi să se strice toată treaba. De altfel, această teamă era de prisos, căci toţi

erau cu totul de acord ştiind bine că pentru Isus din Nazaret erau chemaţi. Şi nu mai încăpeau discuţii: Nazarineanul trebuia neapărat răpus. Interesele tuturor coincideau.

Cei veniţi aduceau veşti care mai de care mai alarmiste despre vorbe şi fapte de-ale Tâmplarului şi de noi rătăciri ale norodului. Dintre toate, proaspăta înviere a lui Lazăr din Betania îi tulbura cel mai mult.

Discuţiile începură. Toţi se întreceau în a arunca cele mai afurisite vorbe asupra duşmanului comun. Vorbe pentru a se întărâta în zel unii pe alţii, şi pe ei înşişi. Caiafa îşi dădu seama că adunarea se împotmoleşte în nimicuri şi că trebuiau aduse raţiuni mai înalte. Dintr-odată se treziră că nu mai pot de dragul ţării.

- Ce să facem cu omul acesta că multe minuni face?

- De îl vom lăsa aşa, toţi vor crede în El, îl vor face împărat şi vor veni romanii şi ne vor lua locul şi neamul?!

Ei, pentru care ţara nu valora mai mult decât o vacă de muls, care mâncau casele văduvelor şi-ale orfanilor, aşa din senin, începură să le pese de soarta neamului. Ei care se târau în genunchi în faţa romanilor, şi care dăduseră atâta putere duşmanului... Ce legătură avea însă venirea romanilor cu minunile lui Isus, asta nu găseau necesar să se întrebe nici unul. Ei care discutau cu anii dacă trebuie să se dea zeciuială din mentă şi mărar, nu găseau nimerit să se întrebe dacă ce vorbeau era adevărat sau nu. Principalul era că puteau scoate concluzia că Isus trebuie îndepărtat cât mai curând.

Nu uitară să-L amestece şi pe Iehova în planurile lor, aducându-i acuzaţia hulă. Aici îşi avură cuvântul învăţătorii de Lege, cei ce se socoteau că-L aveau pe Iehova în arendă.

Să mai cerceteze dacă Isus e sau nu, aşteptatul Mesia? Dar de vreme ce nu-L puteau înghiţi, nici nu trebuia să fie! Şi dacă noi nu voim, la ce să-L mai cercetăm? Un altul se îndesa la vorbă că Nazarineanul a insultat Templul atunci când a răsturnat arginţii schimbătorilor de bani, că doar se ştie că jurământul făcut pe Templu fără să juri şi pe visteria de arginţi, nu are nici o valoare.

Se mai aduseră şi alte acuzaţii. Totuşi simţeau că argumentele lor, cu care voiesc să se auto-amăgească, nu pot acoperi adevărul, care se ridica deasupra ca untdelemnul. Trebuia găsit ceva tare, cu efect emotiv. Şi la asta se însărcină Caiafa. Cu gesturi studiate se ridică de pe scaunul de Arhiereu, grozav de preocupat şi opri gălăgia:

- „Voi nu ştiţi nimic! Nu vă gândiţi că mai de folos ne este să piară un om pentru popor, şi nu piară tot poporul!?”

Argumentul nu convinse mai mult pe nimeni, dar spus cu o voce puternică şi cu aparenţă de convingere unanim recunoscută, avu darul să le-astupe vocea şi aşa slabă a conştiinţei. Se prefăcură a primi vorbele cu entuziasm, bătură din palme şi din picioare şi lăudară nespus înalta iscusinţă a Marelui Preot.

Lucrurile merseră uşor. Chiar dacă existau şi din mai mari care crezuseră în Isus, care făceau parte şi din Sinedriu, ca Iosif din Arimateea de exemplu, pe aceştia Caiafa avu grijă să nu-i cheme la sfat. Alţii ştiind în ce pricină erau chemaţi, găsiră cel mai cuminte lucru să stea acasă, iar alţii din cei ce se duseră, preferară să tacă, ca să nu primească şi ei un răspuns ca altădată Nicodim, căruia i s-a spus să cerceteze Scripturile şi să vadă că din Galileea nu s-a ridicat niciodată vreun proroc. Erau din rândul căldiceilor care voiau să umble în două luntri, temându-se să nu pătimească ceva pentru credinţă. Şi doar n-aveau cine ştie ce de pătimit, doar riscul de a fi daţi afară din Sinagogă. „Căci au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu!” Ei nu se putură naşte a doua oară din spirit şi adevăr.

Intelectualii vremurilor de atunci au avut mai puţină tărie de suflet decât prostimea, reprezentată de pescarii galileeni. Şi se pare că-i ceva caracteristic intelectualităţii tuturor vremurilor, de a se bălăci în laşitate în faţa oricărei noi răscruci de istorie unde se pune categoric întrebarea pe aici sau pe acolo?

In timp ce oamenii simpli, copiii şi tinerii cu sufletul curat, neîmbâcsit de savantlâc zadarnic şi caraghios, sunt în stare să se decidă repede şi pentru totdeauna, cu orice risc, pe ce drum să apuce.

Odată hotărârea de condamnare împotriva Lui Isus fiind luată, rămânea de găsit mijlocul de punere în faptă. Mai întâi era sigur că nu în timpul Paştelor, ca să nu fie tulburare în popor. Trebuiau apoi găsite cele mai cu greutate învinuiri. Pentru asta cei mai versaţi dintre ei, trebuiau să găsească cele mai iscusite întrebări, încât Isus orice ar răspunde, tot vinovat să rămână. Odată acestea găsite, abia aşteptau ziua următoare, ca să-i pună întrebările, convinşi că de data aceasta i s-a înfundat Nazarineanului.

***

Pe Isus îl găsiră a doua zi în Templu. Lăsară să se strângă lume multă, ca să fie cât mai mulţi martori şi ca poporul să se dezguste de El.

In timpul unei predici, tuşind ca să se ia aminte asupra lor, dând poporul la o parte, se înfăţişară înaintea Lui Isus, preoţii, cărturarii şi bătrânii. Cu toţii şi câţi mai mulţi ca să se impună. De aceea căutau a părea cât mai solemni, şi întrerupându-1 pe Isus îi cerură seamă:

- Spune-ne cu ce putere faci aceste lucruri? Sau cine este cel ce ţi-a dat puterea aceasta?

Chibzuiră bine întrebarea: De va zice că de la Tatăl, îl vor acuza de hulă, şi prefacându-se că sunt indignaţi vor convinge poporul să-L ucidă cu pietre. De va răspunde că de la sine are puterea, înseamnă că însuşi a recunoscut că nu e Mesia, şi poporul iarăşi II va osândi.

Dar Isus le promise răspunsul cu condiţia de a răspunde ei mai întâi, dacă botezul lui Ioan era de la Dumnezeu sau de la oameni. Ei cugetau în sine: de vom zice din cer, va zice: Pentru ce n-aţi crezut atunci în el? iar de vom răspunde de la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci sunt convinşi că Ioan a fost un prooroc. Şi au răspuns:

- Nu ştim de unde era!

- Atunci nici Eu nu vă voi răspunde cu ce putere fac aceste lucruri.

Pe cărturarii, savanţii vremurilor de atunci nu-i interesa adevărul. Grija lor era ca persoana lor să rămână neşifonată. Cât de încrezători în şiretenia lor veniseră pe atât de plouaţi plecară.

In întunecatele tainiţe a fost pregătită o a doua echipă, formată din farisei şi irodieni, cu o misiune şi mai încuietoare. Ei care duşmăneau atâta pe romani, nu ezitau să se folosească de ei, numai pentru a-şi potoli ura lor oarbă. Venind ei i-au zis:

- Invăţătorule, ştim că vorbeşti adevărul şi nu-ţi este teamă de nimic, că nu cauţi la faţa oamenilor şi într-adevăr căile Lui Dumnezeu înveţi. Se cade să dăm bir Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

Obişnuiţi cu veşnicele linguşiri ale protipendadei, uitară pe cine au în faţă. Se întoarseră mai plouaţi decât cei dintâi, în urechi cu porunca de a da Cezarului ce este a Cezarului şi Lui Dumnezeu ce este a Lui Dumnezeu!

Se mai înfăţişă şi o ceată de saduchei cu năroada poveste a muierii de la ei, măritată de şapte ori căruia i-au murit toţi bărbaţii,şi întrebau a cui nevastă va fi la înviere? îşi încercă norocul şi un singuratic

cărturar, tot fără rezultat. Ba acesta făcu şi prostia că recunoscu în public că răspunsul Lui Isus era cel bun.

Dacă poporul jubila de răspunsurile lui Isus, în tainiţe era disperare. Ca de obicei se acuzau unii pe alţii. Unii, mai iuţi de mânie erau de părere să-L prindă ziua în amiaza mare, dar se temeau de mânia poporului.

- Oare degeaba avem arginţi în visteria Templului?

Un bătrân mâniat la culme strigă:

- Tot să-l dăm, numai să scăpăm de El!

Hotărâră să trimită iscoade înarmate să afle unde doarme noaptea, şi acolo să pună mâna pe El. Şi fiindcă până acum iscoadele se întoarseră fară rezultat, mai marii mâniaţi, puseră alte iscoade mai isteţe, şi dădură porunci că de va şti cineva unde se aflǎ, să de-a de veste, promiţând mare răsplată.

Pentru a câştiga stăpânirea romană de partea lor, se grăbiră a trimite daruri dregătorilor şi mai marilor oastei, de se mirau aceştia cum banii le veneau fără vreo cerere anume.

Ultimul rând de iscoade nu se luă după Isus pe drumul de sub Muntele Măslinilor, ci îl aşteptară zadarnic în Betania, căutându-L până spre ziuă.

***

Pe drumul de sub poalele muntelui ucenicii păşeau în unna Domnului, plini de îngrijorare, căci văzură destul de bine cum alte iscoade îi urmăresc, şi cum îi depăşiră mergând spre Betania, de bună seamă ca să le iasă înainte.

Dinspre Betania sosi un tânăr în fugă, se opri când întâlni ceata Lui Isus şi întrebă care este Petru. îl trase deoparte şi-i spuse tainic că e trimis de Marta şi Maria să-i înştiinţeze că o ceată numeroasă de iudei înarmaţi se află ascunşi în Betania, desigur să-L prindă pe învăţător. Ucenicii se sfătuiră în şoaptă între ei fară să-i spună învăţătorului vestea primită.

Mai târziu îşi luară inima în dinţi şi se apropiară de Isus, care părea că nu sesizase şoaptele lor.

- Doamne, ce bine ar fi să rămânem noaptea asta în munte!, în Betania ajungem târziu şi să nu mai deranjăm oamenii noaptea.

- Noaptea e destul de caldă, eşti şi Tu şi noi suntem obosiţi, ziua a fost grea!

Domnul se opri şi-i privi cu drag, zâmbind la copilăroasele piedici ce încercau să le pună în calea destinului Fiului lui Dumnezeu.

Era atâta dragoste şi inimă curată încât Isus se înduioşă.

- Să rămânem, dacă voi doriţi asta!

Petru o luă înainte prin tufişuri, spre un loc ştiut din anii trecuţi, numai potrivit pentru un mas de noapte. Căutară o poieniţă cu frunze uscate pe jos şi desiş înjur. Domnul se aşeză la tulpina unui măslin. O boare uşoară legăna frunza fragedă a desişului ca o melodie dulce şi lină, ca un cântec de leagăn. Era bine aici!

In iarba crudă pământul îşi dovedea viaţa prin strunele greierilor lăutari. Stelele privite prin vălul frunzelor jucăuşe îşi tremurau razele prin puzderia de lumină. Cerul, pământul şi dragostea prietenilor îşi dădeau mâna să-L facă să-Şi uite tulburarea din suflet din ajunul morţii Sale.

In mintea Domnului se perindară alte Paşte, de cu douăzeci de ani în urmă. Era o noapte tot atât de frumoasă ca şi cea de acum. Simţea şi acum mâna caldă a mamei ce-i servea atunci drept căpătâi. Domnul zâmbi la aducerea aminte şi o lacrimă caldă se prelinse pe pământ. îşi aduse aminte de iubirea neţărmurită a mamei, care treizeci de ani a trăit în aşteptarea săbiei proorocite de Simion, care urma să-i treacă prin inimă. Şi iată că acum a sosit sorocul împlinirii proorociei. Şi durerea mamei II durea mai mult decât chinurile Sale aşteptate. Ar fi vrut din suflet ca ea să nu fie în Ierusalim de aceste Paşte, dar ştia că nimic nu va putea sta în calea inimii unei mame.

Fruntea Domnului se înălţă spre Tatăl în contemplarea pe care mintea omenească nu o poate cuprinde. Ucenicii îi respectau liniştea şi îşi ziseră rugăciunea în gând, ca să nu tulbure pe învăţător, apoi zdrobiţi de oboseală şi grijă adormiră pe rând, trăgându-se unul lângă altul. în noapte se vedeau numai ochii celor ce făceau de strajă, ce căutau să străpungă întunericul atenţi la orice zgomot. Dar mai era cineva care nu putea închide ochii. Era Iuda. Fierbea de mânie şi spaimă.

Când înspre seară bănuia unde îi conducea Petru, încercă să plece din munte sub motiv că vrea să cumpere ceva de mâncare. Ceilalţi ucenici îl opriră.

- Ba nu pleci tu nicăieri acum, îl opri destul de aspru Petru. Ştim noi ce ţi-e de cumpărat şi de vândut. Iuda se înspăimântă la auzul acestor vorbe. Nu cumva ştie Petru ceva? Ingăimă câteva cuvinte:

- Ce vrei să zici că mi-e mie?

- Nu te mai preface, Iudo, ţi-e frică să stai cu noi! Parcă noi n-am văzut că de la o vreme baţi marginile? îi zise un altul.

- Ţi-e frică să nu te prăpădeşti? Crezi că eşti mai de preţ decât noi? Şi afară de asta, completă altul, mai îngăduitor, nici nu-i bine să rămâi acum în urmă, că te-ar vedea vreo iscoadă şi ne-ai da de gol!

N-au spus-o, dar ucenicii se temeau. Iuda prin purtarea lui din ultimul timp, îi făcu pe toţi să nu-i mai acorde preţuirea lor de altădată, şi nici încrederea totală în el.

***

A doua zi, dis de dimineaţă, se întoarse la Sinedriu şi acest rând de iscoade, tot fără rezultat, şi cum nimeni nu veni cu vreo ştire despre locul unde donnea Isus, mai marii fierbeau de mânie neputincioasă. Toată dimineaţa se certară între ei, aducându-se în discuţii vechile dispute, încât Caiafa se temea ca nu cumva adunarea să se sfarme fără rezultat, când pe uşa tainiţei apăru ca din senin Iuda. îl cunoşteau aproape toţi.

- Pace, onoraţi sinedrişti, se adresă Iuda adunării Sinedriului.

Aceştia însă nu se sinchisiră să-i răspundă la salut, nici măcar nu se clintiră din loc, aruncându-i doar o privire de gheaţă.

Iuda se aştepta la o asemenea primire şi nu se lăsă intimidat, ci continuă:

- Onoraţi sinedrişti, nu vă mire prezenţa mea aici în ceasurile grele pe care le trăieşte poporul Israel. Trăim vremuri de cumpănă şi datoria fiecăruia e să ne gândim şi să acţionăm după capacitatea pe care o avem fiecare, şi astfel să ne aducem aportul la depăşirea ceasului de faţă.

Sinedriştii se mirară, şi îl opriră pe Iuda din discursul pe care tocmai îl începuse:

- Ascultă Iuda, dacă ai venit să ne spui ceva important spune-ne scurt, dacă nu lasă-ne în pace!

- Mă gândeam că eram dator cu nişte explicaţii pentru timpul cât am lipsit dintre domniile voastre.

- Acum după trei ani? Nu ţi se pare că e cam târziu?

- Dimpotrivă, acum vă pot da un raport complet despre Isus Nazarineanul şi pericolul public ce-1 reprezintă pentru Israel.

- După ce l-ai slujit cu ardoare în tot acest timp. Nu umbla cu poveşti Iuda, noi ştim tot ce-ai făcut în aceşti ani, interveni altul. Noi nu ne-am culcat pe minciunile tale.

- Credeam că putem conlucra pentru înlăturarea răului tocmai pentru că am fost cu el trei ani, şi cunosc situaţia mai bine decât oricare. Aş aduce un aport important. Aş putea ca să-l demasc ca pe un impostor în faţa publicului, aş vorbi în Templu.

- N-avem ce lucra împreună. Dacă ai ceva important spune, dacă nu lasă-ne în pace, avem de discutat treburi importante.

- Bine, dacă nu aveţi nevoie de un ajutor preţios…răspunse Iuda, pregătindu-se să plece.

- Dacă vrei cu tot dinadinsul să faci ceva, atunci ajută-ne să-L prindem, arată-ne locul unde se ascunde noaptea şi vei primi premiul pus la bătaie pentru asta, se grăbi să adauge un cărturar.

- Sunt gata să o fac şi să-mi aduc aportul meu la stârpirea acestei erezii…

- Iar ne iei cu palavre, ludo, pe noi asta ne interesează şi nu alte aporturi preţioase. Dacă nu o faci tu, o face altcineva, că treizeci de arginţi nu-i o sumă de aruncat.

- Afacerea merită mai mult. Treizeci de arginţi este preţul pentru cel mai slab sclav. Şi nu cred că lucrul aceasta îl poate face altcineva mai bine decât mine. Sunt singurul care vă poate ajuta. Din rândul ucenicilor Lui nu vă ajută nimeni, îs toţi fanatizaţi.

- Eşti cam închipuit, Iudo, te preţuieşti prea mult. Dar nu te-ai putut gândi că te-am putea da pe mâna chinuitorilor aici şi acum şi-am afla secretul pe gratis, şi încă te-am putea condamna şi pe tine, că avem dovezi destule!

- Dar voi poate nu ştiţi că Nazarineanul rareori doarme în acelaşi loc două nopţi, şi pentru a afla exact unde va dormi la noapte trebuie să fac oarecare cercetări în rândul ucenicilor.

Discuţiile durară destulă vreme, iar în cele din urmă rămaseră înţeleşi, ca Iuda să vină la timpul potrivit cu secretul unde se ascundea Isus noaptea, şi apoi să treacă pe la Vistieria Templului să-şi ridice

arginţii şi cu asta gata.

Astfel socotind Iuda că se vor petrece lucrurile, în Ierusalim îşi închipuia că va fi văzut de farisei şi saduchei ca un salvator al neamului. Şi cu toate astea se gândea el, erau mulţi care aveau un cuvânt de spus în Sinedriu, şi care vor şti să-i aprecieze munca la justa ei valoare.

Pe Muntele Măslinilor

Plecând, Iuda îşi imagina că nu e lucru greu să se dezlipească de ceilalţi ucenici şi să se ducă la cei cu care s-a tocmit. Planurile i-au fost stricate însă de celălalt rând de iscoade trimise de Sinedriu. Aceştia în zelul lor s-au deconspirat. Bănuind că de data aceasta Isus cu siguranţă va petrece noaptea în casa lui Lazăr pe care-1 înviase, ceata celor ce urmau să-L prindă s-au grăbit într-acolo. Făcură însă destulă zarvă în Betania, care era o localitate mică, astfel că Lazăr a aflat ce era cu străinii aceia, şi a trimis din nou vorbă lui Petru, să nu se ducă în Betania.

Zadarnic a încercat Iuda să găsească un motiv de plecare, căci Petru şi ceilalţi ucenici au avut grijă să nu o poată face. Nu de vânzare se temeau ucenicii, căci acest lucru nici nu-1 puteau concepe în mintea lor, ci doar că iscoadele l-ar putea prinde pe Iuda şi l-ar chinui ca să le spună unde se afla Isus.

Şi la Sinedriu, faptul că Iuda n-a putut veni a produs nerăbdare şi chiar ceartă. îşi găseau vină că s-au purtat prea aspra cu el. Ce-i costa să fi vorbit frumos şi să-i măgulească vanitatea? Aşa, cine ştie dacă Iuda nu se va răzgândi?

A doua zi era ziua pregătirii azimilor. Fiecare om ţinea să-şi petreacă în familie sărbătoarea. Iuda îşi aduse aminte de anii trecuţi, când Isus a primit o sală de pregătire, dar cele trebuincioase au fost cumpărate de ucenici şi mai ales de el, doar el ţinea punga. îşi închipuia că la fel va fi şi anul acesta, iar ocazia târguielilor va fi cea mai nimerită pentru a pleca dintre ucenici fără să de-a de bănuit nimănui. Dar ziua înainta şi Isus nici n-a pomenit de vreo pregătire. Ucenicii erau neliniştiţi şi după ce se înţeleseră între ei se hotărâră să-

i aducă aminte învăţătorului:

- Doamne, unde voieşti să-Ţi pregătim Paştele?

Isus însă a trimes pe Petru şi Ioan, zicându-le:

- Mergeţi în cetate şi vă va întâmpina un om ducând un ulcior de apă, duceţi-vă după el, şi unde va intra spune-ţi stăpânului casei că învăţătorul întreabă: „Unde este odaia în care să mănânc Paştele cu ucenicii Mei?”

Aşa se face că Iuda nu ştia locul unde va avea loc Cina Paştelor, şi vrând, nevrând trebuia să rămână cu ceilalţi ucenici până seara, neavând deloc ocazia să se despartă de ei. Lucru penibil pentru el, să mai dea ochi cu Isus. Se îngrozea la gândul că Isus îl va da pe faţă, înaintea celorlalţi.

Când a sosit ceasul, Isus a stat la masă cu cei doisprezece şi le-a zis:

- Am dorit mult să mănânc împreună cu voi Paştele acestea, înainte de Patimile Mele!

Isus ştia că Tatăl i-a dat toate lucrurile în mâinile Lui, că de la Dumnezeu a venit şi că la Dumnezeu se întoarce. S-a sculat de la masă, S-a dezbrăcat de haină, a luat un ştergar şi S-a încins cu el. Apoi a turnat apă şi a început să spele picioarele ucenicilor, şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins. Această slujbă o făcea de obicei sluga casei, dar cum Isus era singur cu ucenicii, şi ei tocmai se certară care va fi cel mai mare dintre ei, nici unuia nu-i surâdea ideea de a se smeri şi a sluji celorlalţi. Poate că dacă era să spele doar picioarele învăţătorului se găseau doritori, dar trebuiau spălate şi picioarele tuturor celorlalţi ucenici, ori nici unul nu era dispus s-o facă.

Invăţătorul încins cu un ştergar şi cu un lighean de aramă cu apă curată, a venit mai întâi şi S-a aplecat la picioarele lui Simon-Petru, dar acesta i-a zis:

- „Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?

- Ceea ce fac Eu, tu nu poţi pricepe acum, dar vei înţelege după aceasta.

- Nu-mi vei spăla picioarele în veac!

- Dacă nu te voi spăla Eu, nu vei avea parte de Mine!

- Doamne, spală-mi atunci nu numai picioarele, ci şi mâinile şi capul.

- Cel ce a făcut baie, n-are nevoie să-i fie spălate decât picioarele,

căci este curat.”

După ce le-a spălat picioarele, Şi-a luat hainele, s-a aşezat iarăşi la masă şi le-a zis:

- Inţelege-ţi voi gestul ce l-am făcut Eu? Voi Mă numiţi învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt. Deci, dacă Eu, Domnul şi învăţătorul vostru v-am slujit, şi voi sunteţi datori să vă slujiţi unii altora! V-am dat o pildă, ca precum v-am făcut Eu, să faceţi şi voi. Adevărat vă zic că sluga nu este mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce-1 trimite. Când ştiţi acestea, fericiţi sunteţi dacă le înfăptuiţi!

Pe când mâncau Isus le-a zis:

- „Adevărat, adevărat vă spun, că unul dintre voi Mă va vinde!”

Ucenicii se uitau miraţi unii la alţii, nedumerindu-se despre cine vorbeşte. La masă stătea lângă Isus, Ioan. Simon-Petru îi făcu semn acestuia şi îi zise:

- Intreabă despre cine vorbeşte?

Şi Ioan aplecându-se spre Isus L-a întrebat:

- Doamne, cine este?

- „Acela căruia îi voi întinde bucăţica de pâine!”

Isus a luat o bucăţică de azimă, a întins-o uşor în sos şi a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

Acesta a fost ultimul apel plin de duioşie al învăţătorului pentru învăţăcel. Isus ştia gândurile lui Iuda, dar nu l-a urât, ci doar l-a atenţionat. Mai exista speranţă pentru acest suflet, iar Domnul nu dispreţuieşte trestia frântă, şi nu stinge mucul care mai fumegă încă. Totul depindea acum de Iuda. Dar Iuda nu-şi bătea capul cu filozofii deşarte. Gândurile lui se îndreptau doar înspre sine. Cum să ajungă el mai bogat şi mai puţin şifonat din toată afacerea în care intrase. Cum să scoată el acum bani şi din piatră seacă? Cum să ajungă la poziţia la care fusese la vistierie acum trei ani, sau de ce nu la o poziţie mai bună? Puţin îi păsa de restul lumii. Era dispus să calce peste tot şi toate pentru a ajunge unde şi-a propus el. Nu înţelegea că prea multa iubire de sine îl conducea spre însăşi pierzarea sa.

După ce luase neatent bucăţica de azimă, Scripturile spun simplu: „Satana a intrat în Iuda”. Iată că se poate ca umblând cu Isus să te rătăceşti.

- „Ceea ce ai de gând să faci, fă mai curând!” răsunară vorbele Domnului, care înţelese ce alese Iuda.

Dar nimeni din cei ce şedeau la masă n-au priceput pentru ce i-a zis Isus aceasta. Unii din ei socoteau, că deoarece Iuda avea punga, Isus i-a zis: cumpără cele de care mai avem trebuinţă la sărbătoare, sau dă ceva milostenie săracilor. După ce Iuda a luat bucăţica de pâine, a ieşit numaidecât în întunerec.

Nici unul dintre ucenici nu-şi putea închipui că plecarea lui Iuda are legătură cu arestarea lui Isus. Iuda se bucura la rândul său că Isus nu l-a deconspirat faţă de ceilalţi, care l-ar fi împiedecat să plece, la nevoie chiar cu sabia.

Domnul cu cei unsprezece continuară Cina cea de taină, iar după ce au cântat cântarea au ieşit şi au mers dincolo de pârâul Chedron, unde era o grădină, şi unde dormiseră cu o noapte înainte.

***

Iuda se grăbi să ajungă la Sinedriu, unde îl aştepta o ceată pregătită anume. Spera să-L întâlnească pe Isus şi pe ceilalţi, în foişorul unde i-a lăsat, dar venind cu gloata, descoperi că aici nu se mai afla nimeni.

Desigur s-au iscat neînţelegeri între ceata bătrânilor şi Iuda, aceştia acuzându-1 că-i duce cu vorba. Dar Iuda îi linişti repede, spunându-le că-n alt loc trebuie să meargă pentru a-i prinde pe toti.

Cu o seară înainte Iuda a surprins o discuţie între Isus şi Petru „Doamne, dacă vom dormi la noapte tot aici, să nu luăm cu noi toate hainele ca să ne-ncurce pe unde mergem, să le lăsăm aici.” Iuda ţinu minte şi răspunsul Lui Isus: „In adevăr, să nu le mai luăm cu noi, pentru că vom dormi tot aici!” Şi astfel Isus s-a retras cu ucenicii în acelaşi loc unde dormiseră cu o noapte înainte, şi după cum şi evangheliştii comentează că mai dormiseră şi altă dată sub cerul liber.

Interesant e că nici unul dintre apostoli nu au sesizat vreo primejdie în a dormi în acelaşi loc, de vreme ce nu i-au propus Lui Isus un alt loc, ei aveau încredere în Iuda, şi nu l-au bănuit ca trădător.

Ceata formată din slujbaşii preoţilor celor mai de seamă, căpetenia străjerilor Templului şi bătrânii, deşi nu-1 puteau suferi pe Iuda, n-aveau decât să-i asculte ordinele, căci el era acum cel de care depindea toată reuşita acţiunii. Desigur Iuda deveni într-un fel şi

mândru, că în cele din urmă lui îi rămâne şansa de a schimba destinul poporului Israel, prinzându-L pe Nazarinean.

Iuda îşi şi imagina cu câtă bucurie va fi reprimit de mai marii Sinedriului, care sigur îi vor lăuda îndemânarea cu care a dus la bun sfârşit expediţia. Era sigur că îi vor fi iertate rătăcirile. S-a înfuriat şi el că nu l-au găsit pe Isus în locul unde-L lăsase la cină, şi că acum trebuia să umble noaptea pe coclauri cu făclii şi cu ciomege. Poruncindu-le să nu facă zgomot, merseră câteva ceasuri pe cărările întortocheate ale muntelui. Se mai sfădi de câteva ori cu cei ce-1 însoţeau, şi care nu-şi închipuiseră că lucrul urma să fie făcut cu atâta greutate.

In cele din urmă, Iuda recunoscu locul şi le atrase atenţia celor cu săbii şi cu ciomege, să meargă mai fără zgomot şi mai risipiţi, ca să poată înconjura pe neobservate ceata întreagă. Şi într-adevăr Iuda reuşi să facă împresurarea obiectivului într-un mod cât se poate de ingenios. Ucenicii nu-şi dădură seama că Isus e trădat, decât în cea din urmă clipă, când nu se mai putea face nimic, fiind luaţi prin surprindere.

După cum s-au desfăşurat lucrurile se dovedea că învăţătorul nu organizase nici cea mai mică împotrivire. Păşind înainte i-a întrebat:

- Pe cine căutati?

- Pe Isus Nazarineanul!, au răspuns ei.

- „Eu Sunt!”

Atunci când a răspuns Isus „Eu Sunt!”, ei s-au dat înapoi şi au căzut cu faţa la pământ, închinându-se fară de voie în faţa Numelui Lui Dumnezeu, „Eu Sunt Cel ce Sunt!”

Iuda s-a apropiat apoi de Isus ca să-L sărute, spunând:

- „Invăţătorule”!

- Cu o sărutare vinzi, Iudo pe Fiul Omului?

- Şi iarăşi i-a întrebat Isus:

- Pe cine căutati?

- Pe Isus Nazarineanul!

- V-am spus că Eu sunt! Deci dacă mă căutaţi pe Mine, lăsaţi pe aceştia să se ducă. A spus acestea ca să se împlinească cuvântul care zice „N-am pierdut pe nici unul dintre cei pe care Mi I-ai dat.”

Dar Simon Petru având sabie a scos-o şi a lovit pe Malhu, una din

slugile Marelui Preot, şi i-a tăiat urechea dreaptă.

Invăţătorul l-a mustrat însă pe Petru zicându-i:

- „Pune-ţi sabia în teacă! Nu voi bea oare paharul pe care mi L-a dat Tatăl să-L beau? Şi luând urechea l-a vindecat pe Malhu. Aceasta a fost ultima vindecare făcută de Isus înainte de moartea Sa.

Apoi învăţătorul le-a zis preoţilor celor mai de seamă, căpeteniilor străjerilor Templului şi bătrânilor, care veniseră împotriva lui:

- Aţi ieşit după Mine ca după un tâlhar, cu săbii şi cu ciomege? în toate zilele am fost cu voi în Templu, şi n-aţi pus mâna pe Mine. Dar acesta este ceasul vostru şi puterea întunerecului!

Drept răspuns ei L-au legat, şi au pornit la drum.

Desigur, Iuda, după isprava ce a făcut-o se simţea tare mândru, şi îşi arogă dreptul de comandă a întregii cete. Se gândea el că Isus nu ar fi fost prins nici acum, fără preţiosul său aport.

Fariseii şi bătrânii nu erau însă de aceeaşi părere, ci fiecare încerca să-şi dovedească întâietatea. îl dădură la o parte pe Iuda, nemaiavând nevoie de el, aşa că Iuda trebui să vină în urma cetei, fară făclie, împiedicându-se de bolovani pe cărare.

Iniţiativa şi meritul, vedea că i-au fost luate, desigur a încercat să-şi reia autoritatea dar a fost întâmpinat cu batjocuri.

Cu siguranţă nu Iuda a avut ideea ca grupul să meargă mar întâi la Ana, socrul lui Caiafa, ci lucrul îl făcură cu de la sine putere unii dintre bătrâni, prieteni buni cu socrul Marelui Preot. Conform legii iudaice Marele Preot era numit pe viaţă. Deşi lucrurile se schimbară sub stăpânirea romană, a cărui procurator avea acum puterea de a numi Marele Preot, evreii religioşi încă respectau Tora.

Ana fusese destituit de romani din funcţie în urmă cu câţiva ani, ocazie în care a fost numit ca Mare Preot oficial Caiafa, ginerele său. Ana avea însă o influenţă personală puternică asupra succesorului său, el deţinea puterea de Mare Preot, atât de facto, prin influenţa personală, cât şi de jure, potrivit felului de gândire al evreilor. Aşadar ceata pomi spre locuinţa lui Ana.

Iuda păşea cu amărăciune şi nesiguranţă pe potecile muntelui rămânând tot mai în urma lor şi se gândea cum numai înainte cu vreun ceas venise pe acelaşi drum, dar în calitate de conducător al cetei. Acum trebuia să se retragă singur şi dispreţuit de cei pe care i-a condus. Ce nerecunoscători s-au dovedit, şi el care credea că va fi

reprimit în rândurile celor importanţi, se văzu acum zvârlit deoparte şi de slugile lor.

Abia acum întrezărea că a eşuat de la ultimul său scop. Visurile de mărire şi viaţă îndestulată fugeau de el ca norii pe bolta cerească.

Păşind încet în urma cetei, începu să se gândească la viaţa chinuită ce se ivea la orizont, şi să-şi plângă de milă.

Căderea

Făcliile se-ndepărtau tot mai mult în noapte. Iuda înainta anevoie. Deodată se împiedecă şi era cât pe ce să cadă. îndârjit se opri mai încolo sub un măslin şi se aşeză ca să-şi tragă puţin sufletul. La urma urmei, unde se grăbea?

Frecându-şi piciorul lovit se gândi la noaptea zbuciumată pe care-o trăia. Prin minte i se perindau proaspete figurile aspre, pline de ură, dispreţuitoare şi pline de batjocură ale unora şi cele înfricoşate şi descumpănite ale celorlalţi. Rămase o clipă şocat când realiză că doar înşelătorul era senin şi liniştit, aşa cum II ştia dintotdeauna. Cum putea fi plin de pace în asemenea momente, Iuda nu înţelegea. Acum cu arestarea, a rămas impresionat de stăpânirea Sa de sine. La un moment dat chiar îi făcu impresia că El interoga ceata şi nu invers.

Şi-atunci cu semnul, când îl sărutase, se aştepta la o privire încărcată de ură, la protest, dar n-a fost aşa. în privirea lui Iuda putu citi doar durere, sau cel puţin aşa i se păru. întrebarea Lui: „Cu o sărutare vinzi pe Fiul Omului?” răsuna încă clară în mintea lui Iuda. începu să se simtă penibil că nu alesese un alt semn. Ce-mi veni şi mie să-L sărut? Câtă lipsă de imaginaţie, trebuia găsit un alt semn. M-am prefăcut a-I fi fidel, dar am făcut o impresie proastă tuturor. Puteam fi mai isteţ.

Oftând, Iuda se gândi că poate îi era acum mai uşor dacă Isus l-ar fi urât. Ce fel de om este acesta de nu urăşte nici pe cel ce-L dă în mâinile duşmanilor săi? Un înşelător nenorocit, care mi-a mâncat trei ani din viaţă, îşi răspunse tot el.

O clipă fu întrerupt din gândurile sale de zgomotele paşilor ce se apropiau. Cine-o fi? Câţi or fi?

N-ar fi cel mai fericit lucru să cad în mâinile fanaticilor ăstora. Ar fi în stare de orice ca să-L răzbune pe învăţătorul lor mult iubit.

Iuda încremeni lângă trunchiul vânjos al măslinului, oprindu-şi respiraţia ca să audă mai bine. Paşii păreau a indica un grup de vreo trei-patra persoane. Bine măcar că nu-s toţi, cu trei-patru mă descurc eu cumva.

Grupul se apropia rapid, discutând aprins. Iuda recunoscu vocea luiIoan:

- Eu voi merge după El la Marele Preot, mă cunosc cu acesta cât să pot intra în curtea sa.

- Vin cu tine, poate reuşesc să intru şi eu. Sună vocea hotărâtă a lui Petre. Spre surprinderea Iudei nu erau decât Petre şi Ioan, care trecură în mare grabă fără să-l observe.

Iuda oftă din nou, uşurat. Constată cu mirare că aceştia chiar îşi riscă viaţa pentm înşelător. Nu şi-au dat oare seama că erau în pericol să fie arestaţi şi ei? Dacă nu spunea El „deci dacă pe Mine mă căutaţi pe aceştia lăsaţi-i să plece,” erau acum legaţi împreună toţi şi duşi în faţa Sinedriului. Ce inconştienţi. Ce câştigă dacă rămân cu El?

Imediat îi trecu prin minte: Dar tu ce ai câştigat că L-ai trădat? Iuda se încìudă, vrând să alunge acest gând. îl durea faptul că cei mari l-au dat la o parte cu atâta dispreţ. Era tot mai sigur că odată pierdut acest moment de reintegrare, cu siguranţă nu se va ivi un altul la fel de prielnic.

S-au folosit de mine, asta-i tot! Le-am făcut jocul şi apoi m-au zvârlit deoparte ca pe-o zdreanţă. M-am încrezut în ei, dar nu meritau atâta încredere. Uite n-a trecut nici un ceas şi sunt uitat de ei... De fapt ei nu doreau decât să-şi împlinească scopul lor, să-L prindă pe Nazarinean cu orice preţ. Mi-am făcut doar impresia că eu valorez în ochii lor ca un salvator, când am fost doar cârligul cu care au prins peştele cel mare. Uite-mă primul azvârlit deoparte.

Gândurile îl dureau şi parcă ar fi preferat să facă ceva. Dar ce? Să intre în Ierusalim? Ce să facă acolo? Oraşul era înţesat de pelerini veniţi la Praznicul Paştelor.

Să meargă la Marele Preot? Ca să-şi bată iarăşi joc de el, nerecunoscătorii membri ai Sinedriului? Şi acolo avea toate şansele să se întâlnească cu unii din ucenici, ceea ce încerca să evite pe cât posibil.

Parcă cel mai nimerit i se păru să tragă un pui de somn, măcar câteva ceasuri câte au mai rămas până la ziuă. încercă să se facă cât mai comod rezemându-şi capul de trunchiul măslinului, în speranţa că va aţipi. Dar liniştea nopţii părea că-1 apasă... Nu-i lăsa odihnă. Poate de prea multă oboseală adunată în ultimele nopţi dormite doar pe jumătate, poate de-nciudat ce era, dar nu reuşi să adoarmă.

Din curiozitate sau dintr-o umbră de responsabilitate, Iuda nu ştia sigur, dar frământa în sufletul său o întrebare: oare ce se va-ntâmpla acum cu El?

Somnul ocolea pleoapele sale, şi mintea încerca să-şi găsească pacea. Iuda era nemulţumit cu ceea ce dobândise. Într-adevăr câştigase treizeci de arginţi, dar nu acesta era singurul său scop. El visa să fie reprimit măcar la locul pe care-1 părăsise acum trei ani când începu să umble cu Isus. Ar fi vrut să-şi poată continua cel puţin afacerea cu schimbarea banilor. Aceasta i-ar fi oferit un viitor sigur fără prea multă trudă.

Se vedea din nou înşelat în aşteptările sale. Da data aceasta aşteptările sale erau mai realiste, sau cel puţin aşa i se păru lui, doar colegi de-ai lui de vistierie pe care-i considerase mai proşti decât el, s-au dovedit mai iscusiţi, ajungând unde şi-au propus. Ori el alegând întotdeauna cele mai scurte căi, se înşelase din nou. Mi-au înşelat şi sinedriştii aşteptările! Aceştia s-au dovedit mai înşelători decât înşelătorul! Cel puţin înşelătorul nu m-a dat deoparte, l-am dat eu pe El! Dar aceştia pur şi simplu m-au îndepărtat...

Toată viaţa sa de aproape treizeci de ani fugise după avere, şi averea parcă fugea de el. Niciodată nu fusese el prea bogat, dar şi când agonisea câte ceva, ca un făcut rămânea în curând cu pumnii goi. Când era mai fraged dădea vina pe Simon, bătrânul lui tată. Dar constată că nici el nu se descurcase mai grozav. Ba poate nici cât tatăl său.

Măcar tatăl meu la vârsta pe care o am eu acum, avea familie, un băiat, o căsuţă în Cheriotul Iudeii şi o mică afacere de schimbător de bani la Ierusalim. Dar eu ce am? Duşmani peste tot. Oameni care mă dispreţuiesc şi mă batjocoresc; casă nu, familie nu, bani nu! Cât despre afacerile mele să nu mai vorbim. Cu ele mi-am întunecat tot viitorul.

Cei mari mă alungă şi mă dispreţuiesc, iar pe cei ce m-ar fi vrut,

nu i-am mai vrut eu pe ei.

Ce-o să fac de-acum? In Ierusalim nu mai am ce căuta, nici în cercurile înalte, nici în cele de jos. Acasă să mă-ntorc la ai mei? Niciodată nu m-am avut prea strălucit cu ei. Şi ce să fac acolo în Cheriotul Iudeii? Obosit de atâtea gânduri îşi mişcă corpul amorţit de oboseală, şi auzi clinchetul arginţilor din pungă. Cât i-a dorit şi acum parcă-i atârnau prea greu la cingătoare.

Incepu să se gândească la preţul plătit pentru aceşti arginţi. Meritase oare tot efortul? Işi dorise atât de mult să nu iasă din afacere cu mâna goală. Crezuse că banii aceştia îi vor schimba viitorul, dându-i posibilitatea unui nou început. Dar rămase singur cu arginţii.

Dar merita! Se apără Iuda. Ne-a dus în eroare pe atâţia pretinzând că-i Mesia. Am crezut că este Eliberatorul poporului,că va instaura împărăţia lui Israel pe pământ. Am crezut că... şi Iuda se opri înăbuşindu-şi gândurile.

Ţi-ai închipuit de fapt că-ţi va fi bine ţie în împărăţia Lui! continuă glasul în sufletul său.

Am crezut! Şi nu mi-a fost după aşteptări!

Dar cu ce ţi-a greşit?

Aici Iuda trebui să păstreze tăcerea. I se păru că toate argumentele ce le-ar fi adus nu pot sta în picioare ca răspuns la această întrebare. Realiză că în adâncul sufletului îl ţinea pe Isus vinovat faţă de el doar pentru faptul că nu i-a împlinit aşteptările şi visurile nutrite. Cel puţin înşelătorul nu-mi promise nimic, crezusem doar eu că voi ajunge ceva în împărăţia lui. Halal împărăţie!

Oare ce-i vor face acum? In orice caz, sigur îi vor interzice să mai predice în Templu. Poate chiar îl vor bate cu nuiele, sau poate chiar îl vor închide ca pe Ioan Botezătorul. Sătul de atâtea frământări sufleteşti se gândi cum le poate pune capăt. Găsi că dacă tot n-are somn, nu-i rămâne ceva mai bun de făcut decât să se ducă şi el la socrul Marelui Preot.

De dat afară nu îndrăznesc să mă dea, doar le-am făcut un mare serviciu, aşa că pot măcar să mă informez cu privire la El. Şi între atâţia, e relativ uşor să-i ocolesc pe Petru şi Ioan. Cât despre ceilalţi nu i-am văzut trecând, posibil c-au rămas ascunşi.

Se sculă şi pomi spre Ierusalim. înainta vioi ca să se mai

încălzească, deoarece răcoarea nopţii îi amorţise tmpul. După aproape o oră de mers intră în oraş. Cocoşii cântau şi străzile nu erau liniştite ca de obicei la acea oră matinală. Iuda se duse direct la locuinţa lui Ana, socrul Marelui Preot, dar spre uimirea lui, acolo nu găsi decât portăreasa, care îi spuse că la Caiafa, Marele Preot, se adună tot Sinedriul, ca să-L judece pe Isus.

Mirându-se de graba în care este judecat, Iuda pomi spre casa lui Caiafa. Dădu colţul străzii înguste de unde putea zări locuinţa Marelui Preot, când Iuda se trezi deodată fată-n fată cu Petru. Acesta plângea de se scutura cămaşa pe el. Tresări şi se aşteptă cel puţin la un duel verbal, dar Petru trecu pe lângă el,ignorându-1. Iuda rămase uimit. începu să se gândească ce s-o fi întâmplat?

Ajungând la poarta Marelui Preot, portăreasa dădu să-l oprească, dar Iuda îi spuse că el ajutase la prinderea Nazarineanului, şi astfel fu lăsat să intre. In mijlocul curţii ardea un foc de cărbuni în jurul căruia se încălzeau slujitorii şi aprozii. Iuda trecu printre ei, acolo îl zări pe Ioan, şi dorind să-l evite înaintă spre sala unde avea loc judecata.

Rămase surprins că la ora aceea matinală erau adunaţi atât de mulţi membri ai Sinedriului. Căută cu privirea pe acuzat. Văzu în camera alăturată o siluetă înaltă, ce semăna cu a lui Isus, dar era legat la ochi, deduse că El trebuie să fie.

Iuda se apropie de unul dintre slujbaşi cu care se cunoştea mai demult şi-l întrebă ce s-a hotărât? Acesta îi răspunse că se caută vreo mărturie împotriva Lui ca să-L poată condamna la moarte, şi că până acum se înfăţişaseră mulţi, dar mărturisirile lor nu se potriveau.

Iuda rămase nedumerit. Abia acum realiză că moartea lui Isus era dorită cu orice preţ, până acolo încât se căutau martori mincinoşi ca să-L poată osândi.

Vacannul fu întrerupt când Marele Preot se sculă în picioare în mijlocul adunării. Toţi făcură linişte cu mare respect.

Vocea lui Caiafa răsună puternică:

- „Dacă eşti Tu Hristosul, spune-ne!”

De această dată Isus răspunse.

- „Dacă vă voi spune nu veţi crede; şi dacă vă voi întreba nu-Mi veţi răspunde, nici nu-Mi veţi da drumul. De-acum încolo, Fiul Omului va şedea la dreapta puterii Lui Dumnezeu!”

Marele Preot L-a întrebat iarăşi, şi i-a zis:

- „Eşti Tu, Hristosul, Fiul Celui Binecuvântat?”

Se lăsă o tăcere deplină, în care răsună limpede vocea lui Isus:

- „Da, Sunt!”

Caiafa continuă triumfător:

- „Aţi auzit hula”? Ce nevoie mai avem de martori? Ce vi se pare?”

Mulţimea preoţilor, cărturarilor şi a bătrânilor parcă abia aştepta să strige frenetic, bătând din mâini şi din picioare:

- A hulit!

- Moartea! Moartea!

- Este vrednic de moarte!

Toţi strigau, chiar şi slugile şi aprozii. Numai Iuda rămase încremenit, şi Ioan sfâşiat de o durere teribilă în sufletul său sensibil. Totul se petrecu cu o viteză uluitoare, şi sentinţa Sinedriului căzu ca un trăsnet.

Se întâmplase ceva la fel de rapid şi ciudat în sufletul lui Iuda. în timp ce Isus răspunse Marelui Preot, primise lumină, un văl păru că se desprinse şi începu să gândească limpede. învăţătorul în bunătatea Lui trimise ultime licăriri de înţelepciune în sufletul lui întunecat, ca să-l atragă spre lumină.

Iuda admise în sfârşit că Nazarineanul niciodată nu promise nimănui o împărăţie în lumea aceasta, iar acum în faţa ameninţării morţii le dezvălui tuturor că va fi văzut la dreapta puterii lui Dumnezeu, deci pe tron împărăţind dar nu aici în lumea văzută. Deci El nu m-a înşelat, ci eu m-am înşelat singur, nepricepând vorbele Lui. Iuda deveni dintr-odată cât se poate de convins că Nazarineanul nu era vinovat de moarte. Realiza cât se poate de clar acest lucru.

Scărpinându-şi nervos bărbia, şopti ca pentru sine:

- Dacă nu-1 trădam, ei nu l-ar fi prins. Şi dacă l-ar fi prins fără ştirea mea, nu eram eu vinovat de sângele lui... Totuşi, mai este o speranţă pentru viaţa Lui!

Intre timp Soborul hotărî că vor merge cu toţii la Procuratorul roman Pilat, care se afla la Ierusalim cu ocazia Praznicului Paştelor. Il legară pe Isus şi porniră la drum spre sala de judecată romană.

Procuratorul era investit de Roma cu puterea de a numi marii preoţi. El deţinea controlul asupra Templului şi asupra visteriei lui.

Tot el deţinea şi veşmintele marelui preot spre păstrare, şi Le elibera acestuia numai pentru praznice, ocazii cu care procuratorul venea la Ierusalim şi aducea cu el trupe suplimentare care patrulau cetatea pentru a menţine ordinea. Conform legii romane procuratorul avea puteri depline de a dispune de viaţa şi de moartea cuiva, şi putea anula sentinţa de moarte dată de Sinedriu. De fapt Sinedriul era obligat să-şi supună sentinţele spre ratificare. în Pilat îşi punea Iuda speranţa pentru anularea sentinţei de moarte dată împotriva Lui Isus.

Dar de altfel, procuratorul Pilat era vestit ca fiind un om rigid, încăpăţânat, şi deosebit de mânios, care nu se da înapoi de la acte de violenţă. Se întâmplă că Pilat folosi bani din visteria Templului ca să construiască un apeduct prin care să aducă în oraş apa de la un izvor foarte depărtat. Zeci de mii de evrei au protestat împotriva acestui proiect cu ocazia unui praznic, când Pilat a sosit la Ierusalim. Iar ca răspuns Pilat a găsit de bine să trimită asupra lor trupe deghizate, omorând astfel mulţi dintre ei.

Speranţele pe care şi le puse Iuda în Pilat că ar revoca hotărârea de moarte a Sinedriului începură să se clatine când auzi cum pun marii preoţi problema.

Era dimineaţă când mulţimea ajunse la sala de judecată romană. Iudeii n-au intrat în odaia de judecată ca să nu se spurce şi să poată mânca Paştele. Pilat deci a ieşit afară la ei şi i-a întrebat:

- Ce pâră aduceţi împotriva omului acestuia?

Drept răspuns Marele Preot Caiafa a luat cuvântul:

- De n-ar fi fost un făcător de rele nu l-am fi adus noi în mâinile tale!

Au început să-L pârască pe rând:

- Pe omul acesta l-am găsit întărâtând neamul nostru la răscoală!

- El opreşte oamenii să plătească bir Cezarului!

- Zice despre sine că este Hristosul, împăratul!

Când auzi ce-a din urmă acuzaţie Pilat le răspunse:

- Luaţi-1 voi şi judecaţi-L după legea voastră!

- Nouă nu ne este îngăduit de lege să omorâm pe nimeni, specifică preotul Ana, socrul lui Caiafa.

Pilat a intrat în odaia de judecată, a chemat pe Isus şi i-a zis:

- Eşti Tu împăratul Iudeilor?

Isus se înfăţişă înaintea lui şi-i răspunse:

- De la tine însuţi întrebi aceasta sau ţi l-au spus alţii despre Mine?!

- Sunt eu iudeu? Neamul Tău şi preoţii cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?

- Impărăţia Mea nu este din lumea aceasta. Dacă ar fi împărăţia Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor, dar cum împărăţia Mea nu este de aici...

- Atunci un împărat tot eşti!

- „Da! Sunt împărat! M-am născut şi am venit în lume ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu!”

- „Ce este adevărul?” întrebă Pilat, dar nu mai primi nici un răspuns.

Cum lui Pilat i se păru suspect motivul pentru care iudeii veniră la el aşa de dimineaţă, cu nişte acuzaţii nefondate, se gândi ce poate face ca să-L scape. Işi aminti că avea obiceiul în anii trecuti să le elibereze un întemnitat cu ocazia Praznicului Paştelor. Hotărî să-L ofere pe Isus spre eliberare. Cu acest gând ieşi în pridvorul sălii de judecată.

In acest timp afară, Iuda, convins de-acum că Isus nu era vinovat de moarte, hotărî să ajungă prin mulţime până la preoţii cei mai de seamă. Inghesuindu-se şi făcându-şi loc cu coatele şi umerii, Iuda ajunse lângă Ana, Caiafa şi ceilalţi fruntaşi. Cu aceştia se înţelese el cu două zile în urmă să le de-a pe Isus în mâinile lor în schimbul sumei de treizeci de arginţi.

- Mare Preot Ana, Mare Preot Caiafa, am de zis ceva foarte important!

- Ce mai ai de zis, ludo? Eşti nemulţumit de sumă? Mai mult tot nu primeşti!

- Am păcătuit! Am păcătuit căci am vândut sânge nevinovat! răspunse Iuda hotărât, scoţând punga de la cingătoare. Am venit să vă dau cei treizeci de arginţi înapoi!

- Ce ne pasă nouă? îi aruncă Ana în grabă, cu privirea aţintită asupra pridvorului unde se vedea apărând Pilat împreună cu soldaţii ce-1 păzeau pe Isus.

- Treaba ta! adăugă şi Caiafa, făcând semn aprozilor să-l de-a mai la o parte pe zbuciumatul ăsta.

Aprozii îl îmbrânciră, şi apoi se făcu linişte pentru că Pilat ridică

mâna în semn că vrea să vorbească.

- Eu nu găsesc nici o vină de moarte în omul acesta! Şi aşa cum am obiceiul la Paşte să vă eliberez un arestat, anul acesta vi-1 dau pe Regele Iudeilor! răsună vocea lui Pilat.

Iuda răsuflă uşurat, dar văzu cum se înroşesc de furie preoţii cei mai de seamă, şi îşi zise că nu se vor lăsa ei cu una cu două. Intr-adevăr începură să stăruie şi mai mult:

- Dar întărâtă norodul, tună vocea lui Ana,

- Invaţă pe oameni prin toată Iudeea, din Galileea de unde a început şi până aici.

Auzind Pilat de Galileea, a întrebat:

- Omul acesta este din Galilea?

- Da, este din Nazaretul Galileii, răspunseră mai mulţi.

Când a aflat Pilat că este de sub stăpânirea lui Irod, care se afla şi el în Ierusalim în zilele acelea, se gândi să-l trimită la Irod.

Irod Antipa era stăpânitor peste Galileea şi Pereea. Intre Irod Antipa şi Pilat se iscase o învrăjbire. Cauza era că soldaţii deghizaţi ai lui Pilat, când au înăbuşit răscoala evreiască, atunci cu construirea apeductului, au ucis şi mulţi slujbaşi de-ai lui Irod.

Irod suferi astfel importante pagube materiale, în urma pierderii slugilor sale. Pilat se gândi că dacă-1 trimite pe Isus la Irod, rezolvă două probleme deodată. în primul rând, recâştigă prietenia lui Irod, iar în al doilea rând, scapă de rezolvarea cazului cu Regele Iudeilor.

Hotărî deci să-l trimită pe Isus la Irod. Aprozii l-au luat din paza soldaţilor romani şi îmbrâncindu-L au pornit toţi spre palatul lui Irod.

Socoteala aceasta era bine venită şi pentru mai marii iudeilor. Acum aveau suficient răgaz ca să întărâte mulţimea norodului care se alipise de sinedrişti, împotriva Lui Isus. Sfatul Soborului a hotărât ca să fie pârât înaintea lui Irod de câţi mai mulţi dintre ei. S-au împrăştiat deci prin mulţime ca să o agite.

Cu ocazia Praznicului Paştelor, toţi bărbaţii iudei aveau obligaţia să vină la Ierusalim să aducă jertfe şi să se închine la Templu. Aşa se făcea că în Ierusalim era mult popor venit din toate părţile Iudeii, cât şi din diaspora. Aceştia din curiozitate, de multe ori se alipeau grupurilor compacte, aşa cum era cel al sinedriştilor ce-1 duceau pe Isus legat spre Palatul lui Irod.

Mulţimea înainta încet pe străzile înguste ale oraşului, dar

distanţele nu erau foarte mari, aşa că deja se zărea Poarta de pe Colţ, după care imediat se afla palatul lui Irod. Irod cel Mare, tatăl lui Irod Antipa, construise trei turnuri: Hippicus, Fasael şi Mariamne, ca să fortifice palatul. Mulţimea trecu şi de cele trei turnuri şi ajunse la intrarea în Palat.

Irod Antipa s-a bucurat mult când a văzut că Isus este adus înaintea lui pentru ca să-L judece, aşa că-i primi în Sala Tronului. De mult timp dorea Irod să-L întâlnească pe Isus, pentru că auzise multe povestindu-se despre el. Unii chiar ziceau că a înviat Ioan Botezătorul din morţi, dar Irod nu le da dreptate, pentru că el pusese să i se taie capul lui Ioan, şi-l văzuse mort cu ochii lui. Mulţi i-au povestit despre minunile ce le-a făcut Isus, şi el trăgea nădejde că-L va vedea făcând vreo minune.

- De ce eşti acuzat? întrebă Irod, dar Isus nu răspunse.

Marele Preot se grăbi să-i explice:

- Intărâtă norodul la răscoală, stăpâne Irod, nu lasă oamenii să trăiască liniştiţi.

- Dar ce le spune?

- Stăpâne Irod, zice despre Sine că este Regele Iudeilor, spuse Ana cu gravitate în glas.

Irod când auzi aceasta, râse cu poftă,

- I-a adu-i măi o haină strălucitoare să i-o punem pe umeri, pentru că nu prea arată a rege! porunci el unui soldat, care se grăbi să împlinească ordinul.

- Aşa, acum mai arăţi şi Tu a Rege! spuse dispreţuitor Irod, după ce se deplasă chiar el în persoană şi puse pe umerii Lui Isus haina sclipitoare.

Toţi râseră când Irod le prezentă pe Isus astfel înţolit. Astfel judecata luă o turnură comică, plină de dispreţ faţă de Isus.

Irod i-a pus multe întrebări, dar Isus nu răspundea nimic. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii stăteau în spatele lui Isus, şi-L pârâu cu înverşunare, aşa după cum se înţeleseră atunci când au plecat de la Pilat. Dar nu s-a făcut decât multă vorbărie, căci Irod nu dădu nici un verdict împotriva acuzatului, şi eliberă Sala Tronului, cu gesturi teatrale.

Soborul hotărî atunci să-L ducă din nou la Pilat, şi să ceară răstignirea Sa. Mulţimea în frunte cu preoţii cei mai de seamă şi cărturarii se întoarseră din nou pe drumul pe care-au venit mai

înainte.

Un cărturar spuse într-o doară către Marele Preot Ana, că mai bine ar elibera Pilat de Paşte pe Baraba, decât pe Isus. Ideea se păru potrivită acestuia pentru a contracara eliberarea Lui Isus oferită de Pilat, şi o vehiculă în cercurile înalte.

Apostolul Ioan, când auzi cum cei mari întărâtă mulţimile să ceară eliberarea lui Baraba, începu la rândul său să spună norodului că Isus nu e vinovat de moarte. Baraba însă da. El e un tâlhar binecunoscut, care a fost arestat şi închis pentru o răscoală care avusese loc în cetate şi pentru un omor, deci îşi merită pedeapsa. Isus nu merită condamnarea la moarte. Baraba e vinovat, spunea Ioan, pe când Isus, nu!

Mulţimea gălăgioasă ajunse din nou la Gabata, un loc neted, pardosit cu pietre, situat la înălţime, lângă reşedinţa oficială a guvernatorilor romani. Acolo aveau loc judecăţile prezidate de procuratorii numiţi de stăpânire.

Pilat era mulţumit într-un fel că mulţimea aduce din nou pe Isus în mâinile sale. Acesta era semnul că Irod recunoaşte autoritatea sa, şi că s-au împăcat. O problemă în minus, gândi Pilat, dar totodată era nemulţumit de gândul c-a rămas în sarcina lui să rezolve procesul Regelui Iudeilor, pe care personal nu-L considera vinovat de moarte. Se gândi ce pedeapsă, să-I de-a ca să inspire mila evreilor, dar totuşi să-L lase în viaţă. Găsi cu cale potrivită, flagelarea. Aceasta după stilul roman se făcea cu un bici cu mai multe funii ce aveau la capete bile mici de plumb sau bucăţi de oase.

Pilat s-a urcat la locul de judecată, numit Gabata, împreună cu Isus şi soldaţii care-L păzeau. A făcut semn ca mulţimile să se apropie ca să poată auzi mai bine. Se făcu linişte când ridică mâna în semn că vrea să vorbească.

- Mi-aţi adus înainte pe omul acesta ca pe unul care întărâtă norodul la răscoală. Şi iată că după ce l-am cercetat cu de-amănuntul, înaintea voastră, nu l-am găsit vinovat de nici unul de lucrurile de care-L pârâţi. Nici Irod nu I-a găsit nici o vină, căci mi l-a trimes înapoi; şi iată că omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte. Eu deci, după ce îl voi pune să-L bată, îi voi da drumul!

- La moarte cu omul acesta, şi eliberează-ne pe Baraba! au început să strige cărturarii, bătrânii şi preoţii cei mai de seamă.

- „Dar ce să fac cu Isus care se cheamă Hristosul?”

- Răstigneşte-L!

- Răstigneşte-L!

- Dar ce rău a făcut? Eu n-am găsit nici o vină de moarte în El!” Aşa că după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul! Atunci Pilat a luat pe Isus şi a pus să-L bată. Ostaşii i-au împletit o cunună de spini, i-au pus-o pe cap, şi l-au îmbrăcat într-o haină purpurie. în mâna dreaptă i-au pus o trestie, apoi îngenuncheau înaintea Lui, şi ziceau:

- „Plecăciune, împăratul Iudeilor!” dădu-i palme. II scuipau şi-L loveau în cap cu trestia.

Pilat a ieşit iarăşi afară, şi a zis iudeilor:

- Iată că vi-L aduc ca să ştiţi că nu găsesc nici o vină de moarte în El!

Când L-au zărit preoţii cei mai de seamă şi aprozii au început să strige frenetic:

- Răstigneşte-L!

- Răstigneşte-L!

- Luaţi-1 voi şi răstigniţi-L că eu nu găsesc nici o vină de moarte în El!

- „Noi avem o Lege, şi după Legea aceasta trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Fiul Lui Dumnezeu!”

Când a auzit Pilat aceste cuvinte i s-a făcut teamă. A intrat iarăşi în odaia de judecată şi L-a-ntrebat pe Isus:

- De unde eşti Tu?

Dar Isus nu i-a mai dat nici un răspuns.

- „Mie nu-mi vorbeşti? Sau nu ştii că am putere să Te răstignesc şi am putere să-Ţi dau drumul?”

- „N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dată de sus. De aceea cine mă dă în mâinile tale, are un mai mare păcat!”

De atunci Pilat căuta şi mai mult o soluţie ca să-i de-a drumul. A scos din nou pe Isus afară, şi a şezut pe scaunul de judecător. Era cam pe la ceasul al şaselea. Pilat a zis Iudeilor:

- „Iată împăratul vostru!”

- Ia-1! Ia-1!

- Răstigneşte-L!, au strigat ei din nou.

- „Să răstignesc pe împăratul vostru?”

In acel moment sosi o solie de la nevastă-sa, cu următorul mesaj: „Să n-ai nimic de-a face cu neprihănitul acesta, căci azi am suferit mult în vis din pricina lui!”

Pilat trimise patru soldaţi ca să-l escorteze din temniţă pe Baraba. Ii puse pe amândoi astfel încât să poată fi bine văzuţi, şi luă cuvântul:

- Care din cei doi vreţi să fie eliberat? Isus sau Baraba?

Aşezaţi alături, unul lângă celălalt se vedea atât de clar contrastul dintre ei, că şi să nu-i fi cunoscut, numai să-i fi privit ştiai cine e înger şi cine demon.

Mulţimile într-un zgomot infernal, întărâtaţi de preoţii cei mai de seamă strigau:

- Baraba!

- Baraba!

Pilat a făcut linişte şi i-a întrebat din nou:

- „Dar ce voiţi să fac cu Isus care se cheamă şi Hristos?"

Ei au început să strige şi mai tare:

- „Răstigneşte-L!

- Răstigneşte-L!"

- „Dar ce rău a făcut?" îi întrebă din nou Pilat.

Mulţimea[5] urla de-acum:

- „Răstigneşte-L!!! Răstigneşte-L!!!"

- „Să răstignesc pe împăratul vostru?"

- „Dacă-I dai drumul nu eşti prieten cu Cezarul!" îi răspunseră preoţii cei mai de seamă.

- S-a făcut pe Sine împărat, iar noi n-avem alt împărat decât pe Cezarul!

Când auzi Pilat de Cezarul, începu să se gândească că dacă nu-i ascultă pe conducătorii religioşi iudei, aceştia ar putea isca revolte în rândul maselor, sau chiar să scrie împăratului Tiberiu o petiţie în care să se plângă de el. Ştia Pilat că abuzase de multe ori de poziţia sa, că puteau să-l acuze de încălcări grosolane ale legii, de acte de violenţă, de cazuri de tratament brutal şi chiar de omoruri repetate fară o judecată prealabilă. Nu atât din dorinţa de a face pe placul autorităţilor iudaice, cât de frica de a nu-1 supăra pe Tiberiu, ce-1 putea destitui din funcţie, hotărî să-L de-a în mâinile lor. Văzând pericolul ce se putea abate asupra sa, şi că se face multă zarvă, şi nu se ajunge la nimic, a luat apă, şi-a spălat mâinile înaintea norodului, şi a zis:

- „Eu nu sunt nevinovat de sângele neprihănitului acestuia.

Treaba voastră!”

Şi tot norodul a răspuns:

- „Sângele Lui să cadă asupra noastră şi asupra copiilor noştri!”

Atunci Pilat le-a slobozit pe Baraba, care era un tâlhar, iar pe Isus L-a dezbrăcat de haina stacojie cu care-L îmbrăcase, L-a îmbrăcat cu hainele Lui şi L-a dat în mâinile lor ca să fie răstignit!

Văzând Iuda că nu mai este nici o scăpare pentru viaţa Lui Isus, că şi ce-a din urmă speranţă de salvare se risipi odată ce Pilat, singurul capabil să oprească crucificarea, L-a dat pe Isus în mâinile iudeilor. Se retrase din mulţime către străduta ce ducea spre Templu. In mână frământa punga învăţătorului.

- Ce-am făcut? Ce-am putut face? Am vândut sânge nevinovat! Acum nu mai este salvare, II vor crucifica... Şi nici măcar n-au vrut să mă bage-n seamă ticăloşii când le-am mărturisit că e nevinovat. Mi-au răspuns: „Ce ne pasă nouă? Treaba ta!”

Vai, punga asta este punga Lui... şi în ea ţin preţul vieţii Lui! Ce-am făcut?... Cine mi-a întunecat mintea, de nu m-am gândit decât la bani? Blestemaţi fie arginţii ăştia!

Dar ce să fac acum cu ei? Nici măcar n-au vrut să-i primească înapoi.

Frământând punga dintr-o mână într-alta, Iuda repeta într-una:

- Viaţa Lui! Sunt vinovat de viaţa Lui! Aici în mână ţin preţul vieţii Lui! Sângele Lui va cădea pe pământ, şi de-acolo va striga la Cel Prea Sfânt ca să fie răzbunat. Ce-am făcut!? Ce-am făcut!? Ce-am rezolvat cu asta? Sunt mai fericit acum?

Sângele Lui m-apasă de pe-acum. Oh, şi parcă nu pot să suport! Nu! Nu pot să mă duc la locul unde-L vor răstigni! Nu pot să-L văd cum moare, şi să ştiu că eu sunt direct vinovat. Dacă nu-L trădam, ei nu l-ar fi prins. Şi dacă L-ar fi prins fără ştirea mea, eu nu eram vinovat. Ce-am făcut?! Singur m-am băgat în laţ! Ce să fac acum cu arginţii ăştia? se întreba în timp ce înainta anevoie pe străduţele înguste.

Ştiu ce-o să fac! Ticăloşii n-au vrut să primească arginţii înapoi, de aceea mă duc în Templu şi-o să li-i arunc acolo. Să ştie toată lumea că au oferit treizeci de arginţi, ca preţ pentru viaţa Lui. Ce nenorociţi!

Gândind astfel Iuda se duse direct la Templu. înaintă pe culoarul lat şi impunător până în Curtea Lui Israel, unde le era permis numai

bărbaţilor iudei să intre, şi care era ridicată deasupra curţii femeilor.

Intre aceste colonade cărturarii îşi ţineau dezbaterile teologice, şi tot aici negustorii şi schimbătorii de bani îşi aveau mesele lor.

Iuda înaintă până într-un loc unde erau mai mulţi bărbaţi adunaţi. Ajuns aici, dezbăieră punga, turnă în palmă arginţii, şi strigă cât de tare putu:

- Să ştiţi fii ai lui Israel că acesta este preţul oferit de preoţii cei mai de seamă pentru viaţa Lui Isus Hristos, Nazarineanul. Aruncă arginţii pe pardoseala de marmură a Templului, şi la sfârşit şi punga.

Clinchetul celor treizeci de arginţi captă atenţia celor prezenţi.

- Ce-a spus? întrebă unul dintre ei, care nu înţelesese cele întâmplate.

Arginţii se liniştiră pe pardoseală, iar Iuda îi răspunse celui ce-ntrebă:

- Aceşti arginţi sunt preţ de sânge! Să ştiţi toţi! E preţul cu care a preţuit Sinedriul viaţa lui Isus Nazarineanul, pe care acum II duc să-L răstignească!

Zicând acestea Iuda îşi duse mâinile la tâmple, dorind să evite privirile, şi începu să alerge afară din Templu. Se lovi de mulţi în drumul lui pe care-i dădu agitat la o parte din calea sa. Mulţimea liniştită, venită să se închine la Templu, se uita mirată după un astfel de personaj.

Ajuns în sfârşit în stradă se opri dintr-odată debusolat. Simţea tâmplele zbătându-i-se puternic.

Ce-o să fac acum? Unde m-am grăbit s-ajung? Am fugit să nu mă mai privească nici un curios, îşi răspunse tot el. Dar încotro să mă-ndrept? Işi dădu seama că stând pe loc, mai mulţi îl privesc curios, decât dacă ar umbla.

Pomi îndreptându-se dinspre poarta Mijlocie spre Poarta Oilor. Pe aici ieşi din oraş, străbătând agale drumul prăfuit ce cobora spre Ierihon. Nu mai dorea să vadă pe nimeni. Ceea ce nu se întâmpla, pentm că oraşul era înţesat de pelerini veniţi sau care abia acum soseau. I se părea că toate privirile îndreptate asupra lui îl acuză. Avea impresia că toţi ştiu ce-a făcut el, cum a vândut sânge nevinovat pentm treizeci de arginţi. Acum numai de nu s-ar mai întâlni cu careva dintre ucenici, că sigur ar sări împotriva lui ca să-L răzbune.

Mergând aşa în neştire, fără vreo ţintă anume, Iuda observă că

începe să se întunece. Cred că se va pomi o ploaie zdravănă, gândi fără să vrea. Continuă să meargă, parcă îl mai liniştea faptul că umblă. întunericul se făcea tot mai dens, dar nu se arăta a ploaie. Un gmp de pelerini care trecea pe lângă Iuda vorbeau între ei:

- Oare ce-o fi-nsemnând întunericul ăsta, lăsat aşa dintr-o dată? Doar nu-i decât miezul zilei, al şaselea ceas din zi! (care la evrei însemna ora douăsprezece la prânz.)

- Abia de se mai vede pe unde să păşim, parc-ar fi noapte.

- Semn din cer! completă un altul.

Iuda rămase pe loc ca fulgerat. Da! Semn din cer! repetă el mecanic. Cum de nu m-am gândit? Acum pedeapsa Celui Sfânt va veni asupra mea, pentm că am vândut sânge nevinovat. Şi n-am unde să m-ascund de fata Sa. Unde să m-ascund?

*

Iuda o luă la fugă pe orbecăite. Se lovea de pietre şi aluneca pe iarbă, dar nu-i păsa. Fugea cu dorinţa să se-ascundă. De-odată se-mpiedecă şi căzu cât era de lung. încercă să se scoale dar simţi că nu-şi poate mişca bine picioarele. Un fior îi trecu prin tot corpul, din cap până-n călcâie.

Sunt prins! gândi pe moment.

Duse încet mâna spre picioare, pipăindu-se. Răsuflă uşurat când îşi dădu seama că în jurul gleznelor are încolăcită o funie, pierdută probabil de la vreo cireadă sau turmă. Se ridică în şezut şi îşi scoase legătura, mustrându-se:

Ce-am crezut, că mă va prinde Dumnezeu de picioare? Se pomi într-un râs nervos. Râse astfel preţ de câteva momente, dar se opri îngheţând din nou de spaimă. I se păru că pământul se mişcă sub el. îşi aminti imediat de cei ce s-au ridicat împotriva lui Moise în pustie, şi pe care i-a înghiţit pământul de vii. Gândul că-1 putea aştepta o soartă similară cu a lor îi alungă orice haz de necaz.

Un nou val mişcă pământul, aşa încât avu impresia că se află pe mare. Auzi câteva ţipete în depărtare şi se gândi uşurat că este cutremur. într-adevăr cutremur era şi glasul pământului se auzi mugind grav.

Iuda şedea pe pământ în locul unde căzuse şi se întreba de ce ţine oare întunerecul atâta timp? De plouat nu ploua şi era mai bine de-o oră de când se lăsară norii aceia groşi şi nu păreau să de-a vreun semn că vor să se împrăştie. Aşa ceva el n-a mai pomenit cât timp a

trăit şi nici n-a auzit pe alţii mai bătrâni să fi povestit despre aşa noapte lungă în miezul zilei. Este cu-adevărat un semn ceresc!

Işi mai trase sufletul după oboseala şi spaima îndurate, frământând în mână funia găsită şi se ridică din nou ca să pornească în drumul lui fără vreun ţel anume.

Unde mergi ludo? îi răsuna în minte. Unde fugi de faţa Celui Veşnic Viu? El te vede oriunde-ai fi!

Iuda ştia asta de când era mic copil. Dar niciodată nu experimentase durerea celui ce fuge să se-ascundă de faţa Celui Prea înalt. Nicăieri în lume nu se află vreun colţişor unde Ochiul Lui Dumnezeu să nu-L urmărească.

Iuda mergea pe orbecăite, încercând să fie mai atent pe unde calcă, ca să nu se mai împiedice din nou. Merse preţ de câteva minute şi observă că drumul cobora pe o pantă lină. Se opri dintr-o dată, simţind o durere ascuţită în ochi. Intrase cu capul în coroana unui copac, şi se lovi cu ochiul într-o crenguţă.

Dau din lac în puţ, îşi zise.

Rezemându-se de trunchiul copacului, gândul îi fugi la o istorioară auzită pe când era copil şi mergea la Sinagogă să înveţe Tora. In cartea Esterei, Haman, duşmanul lui Mardoheu,urmărise să-l omoare pe acesta. Ii pregătise chiar o spânzurătoare, şi se duse la împărat să ceară viaţa lui Mardoheu. împăratul chiar în noaptea respectivă nu avuse somn şi citise cartea aducerilor aminte. Acolo găsi că Mardoheu îi făcuse odată un mare serviciu, şi că n-a fost răsplătit. Haman tocmai sosi la împărat cu cererea sa, dar împăratul i-o luă înainte şi-l întrebă:

- „Ce se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească?” Haman gândindu-se, pe cine altcineva vrea împăratul să cinstească decât pe mine, răspunse:

- „Omului pe care vrea împăratul să-l cinstească, trebuie să i se aducă haina împărătească, cea cu care se îmbracă împăratul, şi să i se pună cununa împărătească pe cap. Să se de-a haina şi calul uneia din căpeteniile de seamă ale împăratului, să-l plimbe călare pe cal prin locul deschis al cetăţii, şi să se strige înaintea lui: Aşa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!”

Impăratul îi răspunse lui Haman: ia îndată haina şi calul cum ai zis, şi fă aşa iudeului Mardoheu. După ce a făcut întocmai, Haman s-a

întors mâhnit şi cu capul acoperit acasă şi a istorisit nevestei sale şi prietenilor săi tot ce i s-a întâmplat. Ei i-au răspuns:

- „Dacă Mardoheu, înaintea căruia ai început să cazi este din neamul iudeilor, nu vei putea face nimic împotriva lui, ci vei cădea înaintea lui.”

Aşa s-a şi întâmplat, Haman şi-a sfârşit viaţa în spânzurătoarea pe care-o construise pentru Mardoheu.

Iuda se gândi, dacă Isus este cu adevărat Fiul Lui Dumnezeu, după cum a zis, şi după cum par a dovedi semnele acestea, eu care L-am vândut spre pierzare, şi-am început să cad, voi cădea definitiv înaintea Lui. Am păţit ca Haman, ba mult mai rău decât el. Haman s-a pus cu un iudeu de rând, eu m-am pus cu Fiul Lui Dumnezeu. Dacă Haman a căzut, eu cu atât mai sigur voi cădea!

Gândurile acestea îl frământau nespus, tâmplele-i clocoteau şi simţea că tot capul i se învârte într-o tulburătoare nesiguranţă.
Ii trecu prin minte: şi aşa o să sfârşeşti ca Haman!

Cum într-o spânzurătoare? Numai astfel nu şi-a imaginat niciodată sfârşitul. Nădăjduia să moară la bătrâneţe, sătul de zile şi înconjurat de nepoţi, ca un iudeu cucernic şi binecuvântat. Nu s-a gândit că viaţa şi-o va complica-o vreodată în asemenea hal. Căzu în deznădejde.

Mintea obosită şi trupul stors de vlagă nu-1 mai ajutau să gândească limpede. Inima îi clocotea fără speranţă, iar vocea conştiinţei se duela cu alte gânduri trimise de Satan.

De ce nu te întorci la ucenici, să te căieşti de ce-ai făcut? îl îndemna conştiinţa.

Cum? Ăsta ar fi ultimul lucru ce l-aş face pe pământul acesta. Să mă umilesc în asemenea hal, şi oricum, nu cred că m-ar primi, decât ca să-I răzbune viaţa. Nu, înapoi la ucenici, nici nu mă gândesc! Ar însemna să-mi semnez singur condamnarea.

Scapă odată de toate, şi linişteşte-te! Venea îndemnul ispitei înspre el.

Dar cum? Se întreba Iuda frământând în mâini funia de care se împiedecase pe drum.

Simplu! Funia o ai, de copac te rezemi!

Iuda alungă gândul acesta făcându-i semn să se îndepărteze cu mâinile prin aer, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze o fantomă. Dar gânduri negre veneau ca nişte şerpi şi se-ncolăceau în mintea lui.

Oricum tot acolo eşti! îi şopteau... Tot acolo eşti!... Tot acolo eşti!... îi repetau într-una. Diferenţa e că nu mori de răzbunarea ucenicilor, ci mai simplu şi mai uşor.

Incepu să cocheteze cu gândul acesta şi-n curând i se păru că ar fi soluţia cea mai rapidă şi uşoară. Vocea conştiinţei se auzea tot mai slabă printre celelalte gânduri, şi nu înceta să-l confrunte cu păcatul, să-l îndemne la mărturisire şi la a-şi cere iertare, ceea ce Iuda respingea într-una cu multă încăpăţânare.

Sculându-se hotărât să-şi găsească liniştea pe calea cea mai rapidă şi mai uşoară, după cum alese o viaţă cele mai rapide şi uşoare căi, măsură funia în jurul gâtului, o potrivi, făcu laţul, pipăi să găsească o creangă puternică şi nu mai stătu mult pe gânduri.

- N-am ce pune-n rânduială! Casă n-am, avere n-am, prieteni n-am. Am numai duşmani şi păcate. Tot aici am să ajung! îşi spuse. Am început să cad, tot voi cădea, măcar e după cum vreau eu, şi nu după cum vor alţii! Am să mă conduc până la capăt după cum consider eu!

Gândind astfel se spânzură! Intunerecul stăpânea!

Nici privind moartea în faţă Iuda nu găsi cu cale să se umilească, să se gândească mai repede la alţii decât la sine, ce să mai vorbim de a-şi cere iertare. Condus o viaţă de iubirea de bani şi gânduri de mărire se decise să fie mare în ochii lui şi să se conducă singur până la capăt.

In astfel de suflete sterpe, străine de tot ce e sfânt, vocea conştiinţei este strivită de iubirea de sine. Ce pedeapsă amară, din prea multă iubire faţă de tine să iei cele mai groaznice hotărâri împotriva ta şi să fi atât de mândru încât să nu vrei să-ţi faci cel din urmă bine...

Minţi întunecate şi inimi fricoase merg înainte spre pierzare ca roboţii şi nu vor să se oprească. Lumină-i, Doamne, lumină-i şi iartă-i !

Zori noi

După patimile Sale, Domnul a fost îngropat într-un mormânt nou, care se afla într-o grădină. Dar după cum profeţiră proorocii din vechime, că Cel Sfânt nu va vedea putrezirea, aşa s-a întâmplat. Isus Hristos a înviat a treia zi după moartea Sa, în ziua dintâi a săptămânii. Această zi a rămas până astăzi zi de sărbătoare pentru toţi creştinii, Ziua Domnului, o amintire săptămânală a învierii Sale.

După învierea Sa, Domnul s-a arătat ucenicilor şi celor apropiaţi în mai multe rânduri. Una dintre arătări a fost cea de la Marea Tiberiadei. Iată cum s-a întâmplat: Simon Petru, Toma, zis Geamănul, Natanael din Cana Galileii, fiii lui Zebedei, şi alţi doi din ucenicii lui Isus, erau împreună. Simon Petru le-a zis:

- „Mă duc să prind peşte!”.

- „Mergem şi noi cu tine”, i-au răspuns ei.

Era o noapte atât de caldă, pe dealurile din jur greierii şi cigalele cântau de-ţi luau auzul, ca şi brotăceii din trestiile de la marginea lacului.

Nu adia nici o boare de vânt. Stelele cerului se oglindeau în altă boltă deasupra apei. Ce puteau să-şi dorească nişte pescari care de multă vreme nu-şi mai aruncaseră mrejele, decât să mai încerce odată.

Aflaseră luntrea ruginită şi în parte putrezită, şi se urcară cu toţii în ea, întinzându-şi mrejele.

Erau cu inima împăcată, nu-i mai pândea nici o primejdie, Domnul era cu ei şi le vorbea din când în când, dându-le ultimele sfaturi.

Marea era pustie, liniştea şi pacea domnea peste întreg cuprinsul.

... Şi n-au prins nimic toată noaptea.

- Nici peştii nu ne mai cunosc! remarcă Petru.

- De când am devenit „pescari de oameni”, adăugă altul.

Obosiţi şi înciudaţi de nereuşită se întorceau spre ţărm. începea să se lumineze de ziuă, când observară pe plajă silueta unui om.

- „Copii, aveţi ceva de mâncare?”

- Nu! i-au răspuns ei.

- „Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a corăbiei, şi veţi găsi!”

Au aruncat-o deci şi n-o mai puteau trage de mulţimea peştilor.

Atunci Ioan a zis lui Petru: „Este Domnul!”.

Când a auzit Simon Petru că este Domnul şi-a pus haina pe el, şi s-a încins, căci era dezbrăcat, apoi s-a aruncat în mare, convins fiind că poate ajunge mai repede la ţărm decât cu barca.

Ceilalţi ucenici au venit cu corabia, trăgând mreaja cu peşti, pentru că nu erau departe de ţărm decât ca la două sute de coţi.

Când s-au coborât pe ţărm au văzut acolo jeratec de cărbuni, peşte pus deasupra şi pâine.

- „Aduceţi din peştii pe care i-aţi prins acum," le-a zis Isus.

Simon Petru s-a suit în corăbioară, şi a tras mreaja la ţărm,
plină cu o sută cinzeci şi trei de peşti mari; şi măcar că erau atâţia nu s-a rupt mreaja.

- „Veniţi de prânziţi," i-a îndemnat Isus. Şi nici unul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: „Cine eşti?" căci ştiau că este Domnul.

Isus s-a apropiat, a luat pâinea, şi le-a dat; tot aşa a făcut şi cu peştele. Aceasta era a treia oară când se arăta Isus ucenicilor săi, după ce înviase din morţi.

După ce au prânzit, Isus a zis lui Simon Petru, cel ce se lepădase de Isus de trei ori în timp ce a fost judecat de Sinedriu, dar care mai târziu a ales să se căiască, plângându-şi cu amar păcatul:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia?"

- Da, Doamne, i-a răspuns Petru, ştii că Te iubesc!

- „Paşte mieluşeii Mei!" Isus l-a întrebat a doua oară:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?"

- „Da, Doamne, ştii că Te iubesc!" i-a răspuns din nou Petru.

- „Paşte oiţele Mele!" Apoi Domnul a întrebat şi a treia oară:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?"

Petru s-a întristat că-1 întrebase a treia oară „Mă iubeşti?", şi i-a răspuns:

- „Doamne, Tu toate le ştii; şti că Te iubesc!"

- „Paşte oile Mele! Adevărat, adevărat îţi spun, că atunci când erai mai tânăr, singur te încingeai şi te duceai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, îţi vei întinde mâinile, şi altul te va încinge, şi te va duce unde nu vei voi!"

A zis lucrul acesta ca să arate cu ce fel de moarte va proslăvi Petru pe Dumnezeu. Şi după ce a vorbit astfel, i-a zis: „Vino după Mine!"

Petru s-a întors, şi a văzut venind după ei pe Ioan, Petru s-a uitat

la el, şi a întrebat pe Isus:

- Doamne, dar cu acesta ce va fi?

- Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ţi pasă ţie? „Tu vino după Mine!”.

Ion Gavrilă Ogoranu (1923 - 2006)

“Am scris aceste rânduri în amintirea celor care au luptat şi au murit în acei ani, 1948-1957, în rezistenţa armată anticomunistă făgărăşană şi care nu au nici mormânt, nici cruce.

Am scris pentru a lăsa mărturie că acest colţ de ţară nu şi-a plecat capul de bunăvoie în faţa comunismului. Să se ştie că au existat oameni care, cu sângele lor, au spălat faţa României, pătată de laşităţi şi trădări. Copiilor şi nepoţilor să nu le fie ruşine să se numească români.”

Astfel îşi începea Ion Gavrilă Ogoranu primul volum din monumentala lucrare reunită sub titlul “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”.

“Orice întâmplare din carte e o mărturie istorică. Desigur, după

mai bine de patruzeci de ani, unele amănunte le-am uitat. Altele nu le-am ştiut nici atunci; au fost acţiuni la care nu am luat parte personal, iar cei care le-au îndeplinit au dus cu ei secretul în pământ.”

Cu toate că ne face această mărturisire încă de la început, epopeea evocată de Ion Gavrilă Ogoranu este atât de cuprinzătoare, încât îţi pare greu de crezut că ar fi fost lăsat ceva pe dinafară. Dar istoria luptelor de rezistenţă este atât de amplă şi de zguduitoare, încât citind doar acest crâmpei ce se referă doar la un singur grup de luptători, nu poţi să nu te opreşti cu gândul la miile de oameni ce s-au opus cu arma în mână comunismului şi la zecile de mii care i-au susţinut, hrănit şi aprovizionat, eroi anonimi care au plătit cu viaţa sau cu ani grei de închisoare participarea la acest fenomen unic printre ţările ocupate de Armata Roşie la sfârşitul celui de-al doilea război mondial, rezistenţa armată anticomunistă. Acestora din urmă le va dedica Ion Gavrilă Ogoranu al treilea volum, despre grupurile de oameni care i-au ajutat şi susţinut pe luptători, înfruntând teroarea, bătăile şi schingiuirile, miilor celor care, ca şi Elisabeta Rizea, au pus mai presus credinţa în idealul luptei anticomuniste decât propria siguranţă şi viaţă.

Chiar dacă noi, românii, nu am avut o revoluţie ca şi cea din Ungaria în 1956 sau o încercare asemănătoare “Primăverii de la Praga” din 1968, putem spune că am avut cea mai îndelungată mişcare de partizani din Europa, din 1948 până în 1962.

Iar un capitol aparte din această mişcare îi aparţine celui care a fost Ion Gavrilă Ogoranu.

Născut în anul 1923 în satul Gura Văii, la poalele Munţilor Făgăraş, urmează cursurile liceului “Radu Negru” din Făgăraş, unde intră în rândurile “Frăţiei de Cruce”, perioadă care va fi amănunţit descrisă în volumul V din “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”.

In anul 1946, student la Facultatea de Agronomie din Cluj, participă la organizarea marilor greve şi demonstraţii ale studenţimii române împotriva instaurării regimului comunist. Se dedică în anii care unnează constituirii nucleelor de rezistenţă împotriva apăsării din ce în ce mai distrugătoare a sistemului totalitar, instituit ca urmare a ocupaţiei sovietice.

A fost începutul unei perioade negre în istoria ţării, milioane de oameni urmând să treacă prin experienţa iadului comunist. Dar românii s-au opus cum au putut prigoanei, mii de oameni alegând calea cea mai grea, cea a rezistenţei cu arma în mână. De-a lungul şi de-a latul ţării, în munţi şi păduri, aceştia se organizează în grupe de luptă şi acţionează sprijiniţi de populaţia din satele şi oraşele din zonă.

“Intr-un raport din 1959, Securitatea dădea un număr de 1196 de grupuri şi organizaţii pe care le-a distrus (“bande subversive” cum le numea Securitatea). Ca număr, era vorba de zeci de mii de oameni. Aşadar, chiar şi numai din punct de vedere cantitativ rezistenţa e o problemă importantă în Istoria României.” spunea Ion Gavrilă Ogoranu.

Ce a urmat a fost o înlănţuire de lupte şi ciocniri, pilde de eroism, jertfă şi sacrificiu, dar şi un cortegiu de orori, de laşităţi şi trădări, de sânge şi durere, de anchete şi torturi, de chinuri şi execuţii.

In 1948, cu câteva zile înainte de susţinerea examenelor de licenţă, aflând despre iminenţa unei arestări, se refugiază împreună cu alţi camarazi în Munţii Făgăraşului, unde constituie un grup de rezistenţă armată, unul dintre cele mai longevive, cunoscut în limbajul Securităţii drept “banda lui Gavrilă”. Aici, Ion Gavrilă Ogoranu a luptat, a îndurat lipsuri, şi-a văzut camarazii căzând victime trădării. A scăpat în mod miraculos şi a trăit ascuns şi ocrotit timp de 21 de ani în Galtiu, judeţul Alba de către familia Anei Săbăduş, cea care îi va deveni soţie pentru toţi anii care au urmat.

In 1976 a fost prins de Securitate, la 27 de ani de la condamnarea sa la moarte în contumacie de către regimul comunist, caz poate unic în lume. Condamnarea la moarte îi este prescrisă şi în urma intervenţiilor din străinătate, aşa că după şase luni de anchetă, Ion Gavrilă Ogoranu este eliberat. Anterior arestării sale, în preajma vizitei preşedintelui Richard Nixon în România, chiar ministrul secretar de stat Henry Kissinger îi va prezenta lui Ceauşescu o listă din partea lui Nixon, listă cu românii de care Departamentul de Stat american se interesează. Printre ei se afla şi numele lui Ion Gavrilă Ogoranu.

După 1989, Ion Gavrilă Ogoranu şi-a pus pe hârtie viaţa, gândurile, trăirile, sentimentele, luptele şi traiul în munţi, a scris totul. Şi a făcut-o cu un talent de neimaginat. O mărturie grandioasă, o epopee a luptei unui popor împotriva cotropitorului roşu, acesta este

ciclul “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”.

Din păcate, timpul nu a mai avut răbdare. Ion Gavrilă Ogoranu a mai apucat să-şi vadă apărut abia penultimul volum, al şaselea, din această monumentală creaţie. La un an de la dispariţia lui, reuşim să încheiem ciclul cu ultimul volum închinat prietenilor şi fraţilor săi de arme ce au luptat şi s-au jertfit în citadela de neînvins a Munţilor Apuseni, acolo unde urmaşii lui Horea şi ai lui Avram Iancu au luptat şi şi-au împlinit destinul alături de umbrele marilor înaintaşi. Să le cunoaştem faptele şi să le venerăm amintirea, depunându-le pe morminte această carte în care e cuprinsă viaţa, lupta şi moartea pentru ţară şi pentru aceia care nu au dreptul să-i uite.

Au trecut doi ani de când bădia Găvrilă ne-a părăsit, lăsând lumea mai pustie, lipsind-o de exemplul viu al unui om care şi-a închinat viaţa unui ideal de la care nu s-a abătut nici un pas, în ciuda tuturor încercărilor şi greutăţilor.

Dar, ca printr-o minune, a mai făcut ceva pentru cei rămaşi pe pământ. O carte scrisă în timpul pribegiei prin munţi, confiscată de securitate şi recuperată parţial, apoi reconstituită, un roman istoric extraordinar, bazat numai pe faptele biblice, a reuşit să apară multumită eforturilor familiei.

Incheiem cu scopul declarat al lui Ioan Gavrilă Ogoranu în momentul în care a scris cartea:

“N-am scris cu gândul să mai adăugăm vreo lovitură omului despre care Isus a spus că „era mai bine să nu se fi născut”, cât am căutat să înţelegem pe vânzătorii de fraţi şi de idealuri, care ne-au salutat cu intenţii ucigaşe, pe noi cei de-atunci.

Am urmărit să pătrundem în tenebrele unor astfel de suflete, ale unor oameni, care pentru arginţi, favoruri şi ambiţii deşarte, erau în stare să îşi vândă fratele, consăteanul de lângă ei.

Nu pe Iuda din Cheriot am vrut să-l detest, ci pe acela posibil de lângă noi.

Unii dintre semenii noştri poartă în sufletul lor înclinaţia spre vânzare de frate şi de ideal, chiar dacă nu au ocazia să o înfăptuiască, ei seamănă cu unii câini, ce poartă virusul turbării în ei, fără să se îmbolnăvească.

Scopul nostru a fost ca aceşti oameni să ia aminte!”.

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc
voi. VII

Rezistenţa anticomunistă din Munţii Apuseni

Format 150x210, 392 pagini, 29 lei

“In toţi munţii României, timp de două decenii de stăpânire comunistă (1944 – 1962), au acţionat grupuri de rezistenţă armată. Dar nu numai în munţi, ci şi în păduri, în sate şi oraşe.

Munţii Apuseni, care aveau o tradiţie de răscoală şi revoluţie, nu puteau face excepţie. în cartea de faţă este prezentată rezistenţa anticomunistă dintr-un spaţiu cuprins între oraşele: Tâmăveni, Blaj, Alba Iulia, Cugir, Câmpeni, Iara, Turda, Ocna Mureş, Aiud, Teiuş.

Desigur, şi se poate spune pe drept cuvânt, rezistenţa armată anticomunistă din Munţii Apuseni, ca de altfel din întrega ţară, a fost distrusă de forţele Securităţii mai mult prin vânzare decât prin luptă.

A fost încă o înfrângere în istoria noastră, ţara în care toţi cei care au luptat pentru credinţă, dreptate, demnitate şi libertate au fost ucişi.

Jertfa acestor luptători cu arma în mână, alături de rezistenţa celor din închisori, alături de rezistenţa creştină a preoţilor, ierarhilor şi mirenilor, a celor din exil, a ţăranilor în faţa colectivizării, a muncitorilor din Braşov, a unor intelectuali curajoşi, toate acestea au adunat atâta demnitate, încât să se poată spună că faţa României a fost spălată de atâtea laşităţi şi trădări, pentru ca românii să poată păşi cu fruntea sus pe pământul pe care îl calcă.”

Ion Gavrilă Ogoranu

Cărţi apărute de Ion Gavrilă Ogoranu:

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc, voi. I – VII
(voi. III în colaborare cu Lucia Baki-Nicoară, voi. VII cu Elis Neagoe-Pleşa şi Liviu Pleşa)

Intâmplări din lumea lui Dumnezeu

Amintiri din copilărie

Iuda

Cărţi apărute la Editura Marist:

Cristian Negrea – Când armele vorbesc

Constantin Sas – Activitatea notarială pe înţelesul tuturor

In curând:

Elie Bufnea – Cu voluntarii români în Siberia. Transilvania şi românismul Simion Ghişa – Luptele românilor cu bolşevicii în Siberia, 1918-1920

Pentru comenzi: Editura Marist,
Baia Mare, str. M. Sadoveanu nr. 13, cod 430136, judeţul Maramureş
tel. 0262 – 219421, 0362 – 800812, 0723 – 570248
comenzi@marist.ro; edituramarist@gmail.com www.marist.ro

Tiparul executat la Tipografia Surorilor Lauretane, 430151 Baia-Mare, str.Inocenţiu Micu Klein nr. 23 TEL&FAX: 0262-276706; 0262-219375 e-mail: surorile.lauretane@nvn.ro

Lucrarea de faţă a fost scrisă la munte în pos
Paştelor anului 1954, în două caiete. Printr
concurs nefericit de întâmplări, manuscr
împreună cu alte caiete au căzut în mâi
Securităţii. După 1990 am încercat să recupe
acest manuscris. Mai târziu, pe când studi
dosarele grupului Carpatin Făgărăşan, într-un do
am găsit că Securitatea nu numai ca n-a dist
manuscrisul, dar l-a şi fotografiat pagină cu
pagină.

Pe cât mi-a fost de mare bucuria regăsirii, a f
însă şi dezamăgirea. Filele fotografiate erau şterse parcă de apă, şi
vedea foarte neclar. în al doilea rând, nu erau aşezate în ordinea în c
au fost scrise, ci erau numai pagini disparate. Am căutat într-o iarnă
lupa să refac ordinea microfilmelor în mod logic, ca să reiasă f
acţiunii după cum am scris-o atunci.

Cu această ocazie am observat că din lucrare lipseau episoadele
început şi de la sfârşit. Astfel primele episoade şi ultimele au f
rescrise din amintire, din ceea ce mi-a mai rămas în memorie.

Pe patul spitalului, cu o săptămână înainte de plecarea sa în veşnic
m-a strâns la piept cum nu mă mai strânsese până atunci şi plângâ
mi-a spus; „Draga tatii, ţie-ţî rămâne sarcina să termini „luc
Dumnezeu să te
ajute!”

Retrăiesc şi acum acele momente cu atâta durere şi mă gând
deseori plângând, ce mare binecuvântare a fost viaţa bunicului per
noi cei din familie. Am căutat nu doar să mă achit de o sarcină, ci să
îndeplinesc
promisiunea cât am putut eu mai bine.

Anamaria Ciur

ISBN 978-973-8935-66-2

editura marist uuww.marist.ra